

കേരള സർക്കാർ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

ഉപഭോക്തൃ കേരളം

ഡിസംബർ 24
ദേശീയ
ഉപഭോക്തൃദിനം
ആശംസകൾ

സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവും

ലക്ഷ്യമിടുന്ന നവീന ഉപഭോഗ മാതൃകകൾ

കേരളത്തെ
ഉപഭോക്തൃ സുഹൃദമാക്കും

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ ദിനം 2021 ഡിസംബർ 24

നമ്മളെല്ലാവരും ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ ഉപഭോക്താക്കളാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കാൻ നമ്മെ സഹായിക്കുന്ന ദിനമാണ് ഡിസംബർ 24. ഇന്ത്യയിലെ ഉപഭോക്താക്കളുടെ മാഗ്നാകാർട്ട് എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന 1986-ലെ ആദ്യ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം നിലവിൽ വന്ന ദിവസമായതുകൊണ്ടാണ് ഡിസംബർ 24 ദേശീയ ഉപഭോക്തൃദിനമായി ആചരിക്കുന്നത്. ഉപഭോക്താക്കളെ അവരുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചും കടമകളെക്കുറിച്ചും ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന അവസരം കൂടിയാണ് ഉപഭോക്തൃദിനം.

2019 ലെ പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം നടപ്പിലായതോടെ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് വിശിഷ്ടാ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദ അന്തരീക്ഷം നിലവിൽ വന്നിരിക്കുന്നു.

ബോധവൽക്കരണത്തിലൂടെയും പരാതി പരിഹാരത്തിലൂടെയും ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തി നമ്മൾ മുന്നോട്ടു പോകണം. കേരളത്തെ ഒരു ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദ സംസ്ഥാനമായി മാറ്റിയെടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാം. അതോടൊപ്പം പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങിയും അമിത ഉപഭോഗം നിയന്ത്രിച്ചും ഭക്ഷണ സാധനങ്ങൾ പാഴാക്കാതെയും ഉപഭോക്താക്കളും അവരുടെ കടമ നിർവഹിക്കണം, നാടിന്റെ നന്മയ്ക്കായി നമ്മൾ ഹരിത ഉപഭോഗം ശീലിക്കണം. എല്ലാവർക്കും ഉപഭോക്തൃ കേരളത്തിന്റെ ദേശീയ ഉപഭോക്തൃദിനാശംസകൾ

കേരള സർക്കാർ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

ഉപഭോക്തൃ കേരളം

2021 ഡിസംബർ
പുസ്തകം 4 പതിപ്പ് 1

ചീഫ് എഡിറ്റർ
ഡോ. ഡി. സജിത് ബാബു ഐ എ എസ്
ഡയറക്ടർ, ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എഡിറ്റർ
എസ് കെ ശ്രീലത
കൺട്രോളർ ഓഫ് റേഷനിംഗ്

എഡിറ്റർ
പ്രസന്നൻ നായർ ആർ
അസി. സെക്രട്ടറി (ഇൻ ചാർജ്)
പൊതുവിതരണ വകുപ്പ്

അസോസിയേറ്റ് എഡിറ്റർ
അരുൺ പി കെ
സീനിയർ സൂപ്രണ്ട്, സിഎ സെൽ

അസിസ്റ്റന്റ് എഡിറ്റർ
ഷിബു എ

ഡിസൈനർ
രതീഷ് കുമാർ ആർ
rash8075559859@gmail.com

സർക്കുലേഷൻ ഓഫീസർ
സജിത്കുമാർ എ

പ്രിന്റിംഗ്
കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് സി-ആഫ്റ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

ലേഖനങ്ങൾ, രചനകൾ,
വിമർശനങ്ങൾ, പ്രതികരണങ്ങൾ
എന്നിവ മാസികയിൽ
പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ അയയ്ക്കാം.

വിലാസം:
എഡിറ്റർ
ഉപഭോക്തൃ കേരളം
ഉപഭോക്തൃകാര്യ ഡയറക്ടറേറ്റ്
ഓഫീസ് ഓഫ് ദി കമ്മീഷണർ
ഓഫ് സിവിൽ സപ്ലൈസ്
പബ്ലിക് ഓഫീസ് ബിൽഡിംഗ്
വികാസ് ഭവൻ പി ഒ
തിരുവനന്തപുരം
ഫോൺ: 0471 2322155
upabhokthrukeralam@gmail.com

ലേഖകരുടെ അഭിപ്രായം
സർക്കാരിന്റേതായിരിക്കണമെന്നില്ല.
അവയുടെ പൂർണ്ണ
ഉത്തരവാദിത്തം ലേഖകർക്ക്
മാത്രമായിരിക്കും.

Total No. of pages 48+Cover

കേരള സാമ്പത്തിക ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്
പ്രവേശനങ്ങൾ: കേരളം, നവംബർ 2021

എഡിറ്റോറിയൽ

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഒരു പുതുയുഗം കുറിച്ച് ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 2019 നിലവിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. 2020 ജൂലൈ 20 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ഉപഭോക്തൃസംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾ ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനുകളിലും ഒരു കോടിക്കുമുകളിൽ 10 കോടി വരെയുള്ള പരാതികൾ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനിലും സമർപ്പിക്കാം. ജില്ലാ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനുകൾക്ക് സ്വന്തം വിധികൾ പുന:പരിശോധിക്കുവാനുള്ള അവകാശം, മീഡിയേഷനിലൂടെയുള്ള തർക്കപരിഹാരം എന്നിവ പുതിയ നിയമം അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്. ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ് / ഇ-കൊമേഴ്സ് വ്യാപാരങ്ങളും ഉപഭോക്തൃ നിയമ പരിധിയിൽ വന്നു കഴിഞ്ഞു. തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്കും മറ്റ് ഉപഭോക്തൃ ചൂഷണങ്ങൾക്കു മെതിരെ കേന്ദ്ര കൺസ്യൂമർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ അതോറിറ്റി നിലവിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പല തലങ്ങളിലായി ഉപഭോക്തൃശാക്തീകരണം ഉറപ്പാക്കുന്ന പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണനിയമം കേരളത്തിൽ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃകാര്യവകുപ്പ് അതിവേഗം കൈക്കൊണ്ടുവരുന്നു. അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോധമുള്ളവരായിരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഉപഭോക്താക്കൾ അവരുടെ കടമകളെക്കുറിച്ചും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഉപഭോക്താക്കൾ ഹരിത ഉപഭോക്തൃരീതികൾ അവലംബിക്കണം. പ്രകൃതിക്കും മാനവരാശിയുടെ ഭാവിക്കും കോട്ടം വരുത്തുന്ന ഉപഭോഗ രീതികൾ മാറ്റണം. അതിനായി സുസ്ഥിര ഉപഭോഗ മാതൃകകളിലൂടെ നന്മയുള്ള ഒരു ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം പടുത്തുയർത്താൻ നമുക്ക് ഒത്തൊരുമിച്ച് പ്രയത്നിക്കാം.

ഡോ. ഡി. സജിത് ബാബു ഐ എ എസ്
ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ

ഉപഭോക്തൃനയം

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണത്തിൽ കേരളത്തെ ഒരു ഉത്തമ മാതൃകയായി മാറ്റാനുള്ള ശ്രമമാണ് സർക്കാർ നടത്തുന്നത്. മറ്റു പല വികസന മാനകങ്ങൾ പോലെ ഉപഭോഗ നിരക്കിലും വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കൊപ്പമാണ് കേരളം. ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പക്ഷെ കേരളം അത്ര മുന്നേറിയെട്ടില്ല. അതിവേഗം ഒരു വികസിത സമൂഹമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളം ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ കാര്യത്തിലും ലോകത്തിനു മാതൃകയാകണം.

6 കേരളത്തെ ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദമാക്കും അഡ്വ. ജി ആർ അനിൽ

9 സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവും ലക്ഷ്യമിടുന്ന നവീന ഉപഭോഗ മാതൃകകൾ ടിക്കാറാം മീണ ഐ എ എസ്

12

നിയമം
ഉല്പന്ന മേന്മ ഉറപ്പുവരുത്താൻ ഉല്പന്ന ബാധ്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ജെന്നി തെക്കേക്കര

16

ആരോഗ്യം
രോഗവും മരുന്നും നമ്മളും ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങളും അധികാരങ്ങളും ഡോ. കെ. ജി. രവീകുമാർ

20

കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്ന ആശയം 1960-കൾ മുതൽ തന്നെ പരക്കെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിലും അതിന് യുക്തമായ ഒരു നിർവചനം അടുത്തകാലം വരെ ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. യഥാർഥത്തിൽ കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്നതുകൊണ്ട് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്നും ഇതിനെ ഏത് മാനദണ്ഡത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് അളക്കേണ്ടതെന്നും അതിന് ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഏകകമെന്തായിരിക്കണം എന്നും വ്യക്തമായ ഒരു ധാരണ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

പുതിയലോകം
കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് യു കെ ടീം

24

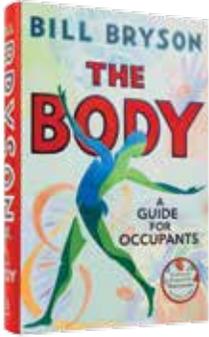

ചോദ്യം ഉത്തരം
ചരക്ക് സേവന നികുതിയും പ്രളയസെസ്റ്റും അനിൽ ഗോപിനാഥ്

27

കടമ
മാലിന്യം സംസ്കരിക്കാം മാതൃകയാവാം

പുസ്തക പരിചയം

28

എല്ലാ ദിവസവും നമ്മുടെ ശരീരത്തിലെ ഏതാനും കോശങ്ങൾ ക്യാൻസർ ബാധിതമാകുന്നുണ്ടെന്ന് എത്ര പേർക്കറിയാം. ഏതൊക്കെ മൂലകങ്ങൾ ചേർന്നാണ് ഒരു മനുഷ്യശരീരം നിർമ്മിതമായിരിക്കുന്നത്. നാം ശ്വസിക്കുന്ന വായുവിന്റെ എൺപതു ശതമാനവും നൈട്രജനാണെന്ന് എപ്പോഴെങ്കിലും ഓർത്തിട്ടുണ്ടാകുമോ. നമുക്ക് ഒരു പക്ഷെ ഏറ്റവും കുറച്ച് അറിവുള്ളത് നമ്മുടെ ശരീരത്തെപ്പറ്റിയെന്നതാണെന്ന് ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്ന പുസ്തകമാണ് ബിൽ ബ്രൈസന്റെ ബോഡി.

നമുക്കറിയാത്ത നമ്മുടെ ശരീരം കെ എസ് ശൈലേന്ദ്രൻ

ഉപഭോക്തൃ പ്രസ്ഥാനം

36

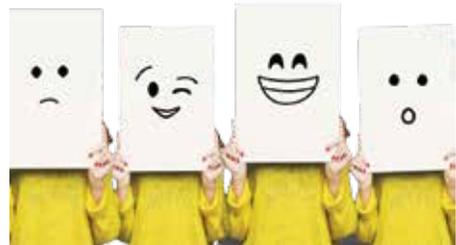
ഇന്ത്യയിൽ, ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശം സ്ഥാപിച്ചു കിട്ടിയ 'മാഗ്നാകാർട്ട്' എന്നു പറയുന്നത്, 1986 ഡിസംബർ 24 നു രാഷ്ട്രപതി ഒപ്പുവെച്ച രാഷ്ട്രത്തിനായി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമമാണ്. ഉപഭോക്താക്കളുടെ എല്ലാ അവകാശങ്ങളും അനുവദിക്കുന്നതോടൊപ്പം, നിലവിലെ എല്ലാ തെളിവു നിയമങ്ങളേയും ഈ നിയമം അപ്രസക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമവും സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ പങ്കും എ. അയ്യപ്പൻ നായർ

31

എവിടെ, എങ്ങനെ? ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാരം

40

വിചാരണ ആരാണ് ഉപഭോക്താവ്? പുതിയ നിർവചനവും സാധ്യതകളും അഡ്വ. ജ്യോതി വി

32

ഹരിതലോകം ഹരിതാഭമാകട്ടെ നമ്മുടെ ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം അഡ്വ. ലാലു ജോസഫ്

41

അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉപഭോക്തൃ നിയമം 2019 വിജയകരമായ നടപ്പിലാക്കലിന് മാറ്റങ്ങൾ അനിവാര്യം ഡോ. എൻ എൽ സജിക്വാർ

കേരളത്തെ ഉപഭോ

അതിവേഗം ഒരു വികസിത സമൂഹമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളം ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ കാര്യത്തിലും ലോകത്തിനു മാതൃകയാകണം

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണത്തിൽ കേരളത്തെ ഒരു ഉത്തമ മാതൃകയായി മാറ്റാനുള്ള ശ്രമമാണ് സർക്കാർ നടത്തുന്നത്.

മറ്റു പല വികസിത മാനകങ്ങൾ പോലെ ഉപഭോഗ നിരക്കിലും വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കൊപ്പമാണ് കേരളം. ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പക്ഷെ കേരളം അത്ര മുന്നേറിയിട്ടില്ല. അതിവേഗം ഒരു വികസിത സമൂഹമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളം ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ കാര്യത്തിലും ലോകത്തിനു മാതൃകയാകണം.

ഉയർന്ന ഉപഭോഗ നിരക്കുള്ള ഒരു രാജ്യത്തെ ഒരു ശരാശരി ഉപഭോക്താവിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ ആറു ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തെ ഉല്പാദനം വേണ്ടിവരുമെന്നാണ് കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ 1.7 ഹെക്ടറിലും താഴെ മാത്രമേ ഉല്പാദനം നടക്കുന്നുള്ളൂ. ഈ

കുറവ് പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നത് ലോക വ്യാപകമായി നടത്തപ്പെടുന്ന വ്യാപാരത്തിലൂടെയും പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ അധിക ചൂഷണത്തിലൂടെയുമാണ്. മറ്റുള്ളവരെ അമിതമായി ചൂഷണം ചെയ്യാതെയോ അവർക്ക് അർഹതപ്പെട്ടതു കൂടി ഉപയോഗിക്കാതെയോ നമുക്ക് ഇത്തരത്തിലുള്ള അമിത ഉപഭോഗം നടത്തുവാൻ സാധ്യമല്ല എന്നു സാരം.

നമ്മുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം കൂടിയാണ് നമ്മുടെ ഉപഭോഗ രീതികൾ. ഗ്രോസ് നാഷണൽ പ്രൊഡക്ഷ് (ജി.എൻ.പി)നിലുന്നിയസാമ്പത്തികവളർച്ചാ കണക്ക് ശരിക്കും ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ഉപഭോഗ ശേഷിയുടെ കണക്കെടുപ്പ് കൂടിയാണ്. ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ഉപഭോഗ ശേഷിയും സംസ്കാരവും ആ സമൂഹത്തിന്റെ ജി.എൻ.പിയിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു.

ഉല്പാദന, സംസ്കരണ, വിതരണ, ഉപഭോഗ പ്രക്രിയകളിൽ എല്ലായിടത്തും

നടത്തി പ്രകൃതി ചൂഷണത്തിനു കാരണമാകുന്നു എന്ന സ്വയം വിമർശനാത്മകമായ ചിന്തയിലേക്ക് നാം എത്തിച്ചേരണം.

ഉപഭോക്തൃ നിയമം - 2019, എന്നറിയപ്പെടുന്ന പുതിയ ഉപഭോക്തൃ നിയമം 2020 ജൂലൈ 20 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. നിരവധി ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു തുടക്കമിടാനും നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കാനും പുതിയ നിയമത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള ഉപഭോക്തൃ പരാതികൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ഫീസ് നൽകേണ്ടതില്ല. ഇന്ത്യയിലെ വിടെ നിന്നും വാങ്ങുന്ന സേവനത്തിനെയോ ഉല്പന്നത്തിനെയോ കുറിച്ച് ഉപഭോക്താവിന് പരാതിയുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഉപഭോക്താവിന് സൗകര്യപ്രദമായ രീതിയിലുള്ള ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനിൽ കേസ് ഫയൽ ചെയ്യാം എന്ന വ്യവസ്ഥ ഉപഭോക്താവിന് കൂടുതൽ ശക്തി നൽകുന്നു.

ജില്ലാതല ഉപഭോക്തൃ ഫോറങ്ങൾ കമ്മീഷനുകളായി ഉയർത്തിയും ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനുള്ള അധികാരം നൽകിയും ഉപഭോക്തൃപരാതി പരിഹാര സംവിധാനത്തിന് താഴെ തട്ടിൽ കൂടുതൽ കരുത്തു നൽകിയ നിയമം, ജില്ലാ-സംസ്ഥാന കമ്മീഷനുകൾക്ക് സ്വന്തം വിധികൾ തന്നെ പുന:പരിശോധിക്കുവാനുള്ള അധികാരവും നൽകുന്നു. ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ്, ഇ-കൊമേഴ്സ് വ്യാപാരങ്ങളും ഉപഭോക്തൃ നിയമ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരാനും തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്കും ഹാനികരമായ ഉല്പന്നങ്ങൾക്കുമെതിരെ നടപടികളെടുക്കുവാൻ അധികാരമുള്ള കേന്ദ്ര കൺസ്യൂമർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ അതോറിറ്റി രൂപീകരിച്ചതും ചൂഷണങ്ങൾക്കെതിരെ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് കൂടുതൽ സംരക്ഷണം നൽകും.

ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണത്തിനു 2019 ലെ പുതിയ മാനങ്ങൾ നൽകുന്ന

ഭാക്തൃ സംഹൃദമാക്കും

പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ ചൂഷണം ആവശ്യമായി വരുന്നു. ഫാക്ടറികളും മാലിന്യങ്ങളും ഗതാഗത സംവിധാനങ്ങളും ഒന്നുമില്ലാതെ ഉല്പാദന വിതരണങ്ങൾ നടക്കില്ല. ഇവയെല്ലാം മാലിന്യ കാരണങ്ങളും പ്രകൃതി ചൂഷകങ്ങളുമാണ്. നമ്മുടെ പ്രകൃതിയെ മലിനമാക്കുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നത്, ജനസംഖ്യാ വർദ്ധനവ്, സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപഭോഗം എന്നീ ഘടകങ്ങളാണെന്ന് പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതിനാശം ഒഴിവാക്കുവാൻ ഉല്പന്നങ്ങൾ റീസൈക്കിൾ ചെയ്ത് ഉപയോഗിക്കുന്നതും ഒരു വലിയ അളവ് പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ കാത്തുവയ്ക്കാൻ നമ്മെ പര്യാപ്തമാക്കും.

പ്രകൃതിനാശത്തെപ്പറ്റി സദാ ആശങ്കപ്പെടുന്ന നമ്മൾ തന്നെ അമിത ഉപഭോഗവും വിഭവങ്ങളുടെ പാഴാക്കലും

ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനൊപ്പം ഉപഭോക്താക്കളെ അവരുടെ കടമകളെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്

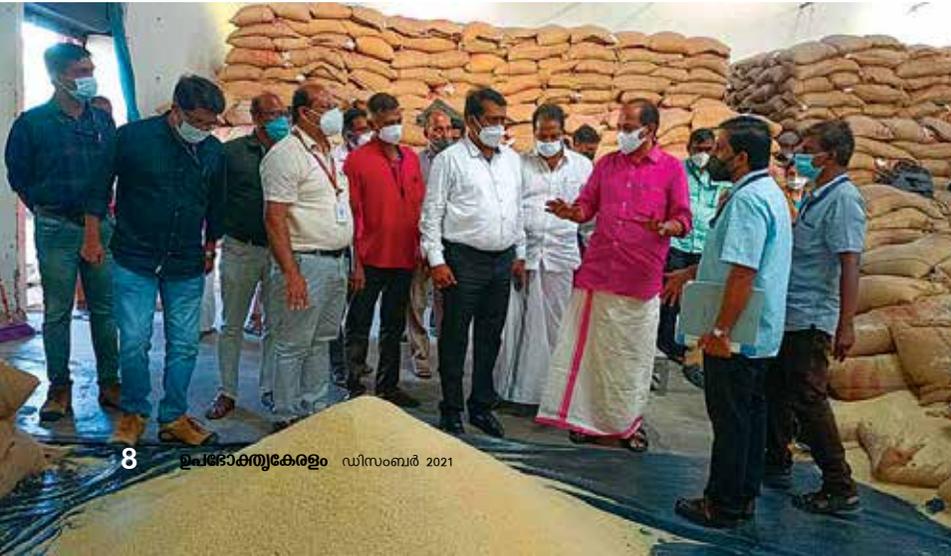
ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം - 2019 കേരളത്തിലും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു വലിയ ഉപഭോക്തൃ സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. എന്നാൽ അതിനു തക്കതായുള്ള ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന കാര്യം സംശയമാണ്. പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വേഗത്തിലാക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്തണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദ സംസ്ഥാനമെന്ന നേട്ടം കൈവരിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിയുകയുള്ളൂ. കൂടുതൽ ജനപങ്കാളിത്തമുള്ള ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ടുവരും. എല്ലാ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾക്കും ഉല്പന്നങ്ങൾക്കും ഗുണനിലവാരത്തിനനുസരിച്ചുള്ള ഗ്രേഡിംഗ് കൊണ്ടുവരണം. ഗുണനിലവാരം വർദ്ധിപ്പിക്കാനും ഉപഭോക്തൃ സംതൃപ്തി ഉറപ്പുവരുത്താനും ഗ്രേഡിംഗ് സഹായിക്കും. ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉപഭോക്താക്കളെ ബോധ്യ

പ്പെടുത്തേണ്ടതുതരവാദിത്തം വ്യാപാരികൾ നിർവഹിക്കണം. ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനൊപ്പം ഉപഭോക്താക്കളെ അവരുടെ കടമകളെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഉല്പന്നങ്ങളോ സേവനങ്ങളോ വാങ്ങുമ്പോൾ എപ്പോഴും ബില്ലി്, വാറന്റി കാർഡ് എന്നിവ ചോദിച്ചു വാങ്ങുക. പാക്കറ്റിലാക്കിയ ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങുമ്പോൾ പ്രത്യേകിച്ച് ഭക്ഷ്യ ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങുമ്പോൾ ഉല്പന്നത്തിന്റെ എക്സ്പയറി, അതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് എന്തെല്ലാമാണ് എന്നൊക്കെ അറിയാൻ ലേബലുകൾ വായിക്കുക തുടങ്ങിയ ശീലങ്ങൾ നമ്മൾ പുതുതലമുറയിൽ വളർത്തിയെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. മലിനീകരണമുണ്ടാക്കാത്ത പരിസ്ഥിതിക്കിണങ്ങിയ ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങിയും അമിതമായ ഉപഭോഗം സ്വയം നിയന്ത്രിച്ചും ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങൾ പാഴാക്കാതെയും നമ്മൾ ഭൂമിയിലെ വിഭവങ്ങൾ വരും തലമുറകൾക്കു കൂടി

കരുതി വയ്ക്കണം. ഹരിത ഉപഭോഗമാതൃകകൾ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ നൻമയെ ആണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനൊപ്പം കടമകൾ കൂടി പാലിക്കാൻ നമുക്ക് ശ്രമിക്കാം. ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര സംവിധാനം, ബോധവൽക്കരണ സംവിധാനം, നിയമ സഹായ സംവിധാനം, പരിശീലന സംവിധാനം തുടങ്ങിയ എല്ലാ ഘടകങ്ങളും കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിച്ചാൽ മാത്രമേ ഒരു സമൂഹത്തെ ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദമായി മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഒരേ സമയം ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവും ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണവും മുന്നോട്ട്

കൊണ്ടു പോകുന്നതും ഹരിത ഉപഭോക്തൃ മാതൃകകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഒരു ഉപഭോക്തൃ നയമാകണം കേരളം അനുവർത്തിക്കേണ്ടത്. ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണം കേരളത്തിന് നിർണായകമാണ്.

ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ എല്ലാവരും ഉപഭോക്താക്കളാണ്. ആരോഗ്യകരമായ ഒരു ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം രൂപപ്പെടുത്തി അത് സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവുമായ സുസ്ഥിരതയ്ക്ക് വഴിയൊരുക്കുമെന്ന് പ്രത്യാശിക്കാം. അതിനാൽ തന്നെ കേരളത്തിന് ഒരു തനത് ഉപഭോക്തൃ നയം ആവശ്യമാണ്. നേരും നൻമയുമുള്ള വ്യാപാര രീതികളും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉപഭോഗ രീതികളും സമന്വയിക്കുന്നതാവണം നമ്മുടെ ഉപഭോക്തൃ നയം. ഏറ്റവും നല്ല ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദപ്രദേശമായി കേരളം മാറണം. മറ്റു പല രംഗങ്ങളിലെന്നതു പോലെ ഉപഭോക്തൃ ശാക്തീകരണരംഗത്തും കേരളം ലോകത്തിനു മാതൃകയാകണം. അതിനു വേണ്ട നിയമപശ്ചാത്തലവും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും പൊതുബോധവും സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കണം. വിപുലമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു രംഗമാണിത്. കേരളത്തെ ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ഭക്ഷ്യ-പൊതുവിതരണ ഉപഭോക്തൃ കാര്യ വകുപ്പ് മുന്നോട്ട് പോവുകയാണ്. ■

സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവും ലക്ഷ്യമിടുന്ന നവീന ഉപഭോഗ മാതൃകകൾ

ഭൂമിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ മറ്റൊരിക്കലുമില്ലാത്ത വിധം മനുഷ്യരിപ്പോൾ വിഭവ ചൂഷണം നടത്തുമ്പോൾ നമുക്ക് മുന്നിൽ കടുത്ത പ്രതിസന്ധി രൂപപ്പെടുകയാണ്. വികസനം സുസ്ഥിരമായാലേ ഈ പ്രതിസന്ധിയിൽ നിന്ന് നമുക്ക് കരകയറാനാകൂ

കഴിഞ്ഞ കുറച്ച് പതിറ്റാണ്ടുകൾ മനുഷ്യരാശിക്ക് കൈവന്ന മാറ്റങ്ങൾ അഭൂതപൂർവമായിരുന്നു. സാമ്പത്തികമായും സാമൂഹികമായും ചലനാത്മകമായിരുന്നു. ഇക്കാലത്ത് ലോകമെമ്പാടും വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലായി അനേക ലക്ഷം മനുഷ്യരാണ് ദാരിദ്ര്യത്തിൽ നിന്നു കരകയറി പുരോഗതിയുടെ പാതയിലേക്കെത്തിയത്. വികസന രാജ്യങ്ങളു

ടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി വളരെയേറെ മെച്ചപ്പെട്ടു; പ്രത്യേകിച്ച് ഏഷ്യാ-പസഫിക് മേഖലയിലുള്ള രാജ്യങ്ങളുടെ വികസന കുതിപ്പാണ് ദൃശ്യമായത്. പക്ഷെ മനുഷ്യരുടെ ഈ മാറ്റങ്ങളും അതുകൊണ്ടുണ്ടായ നേട്ടങ്ങളും പരിസ്ഥിതിക്ക് വൻ കോട്ടമുണ്ടാക്കിയതായി കാണാം. ഊർജം, ഭക്ഷണം, ജലം മറ്റ് പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കായുള്ള ആവശ്യകത വർദ്ധിച്ചതോടെ

മലിനീകരണം, പരിസ്ഥിതി നാശം, വിഭവശോഷണം എന്നിവ വർദ്ധിച്ചു. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം വലിയൊരു ഭീഷണിയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ മറ്റൊരിക്കലുമില്ലാത്ത വിധം മനുഷ്യരിപ്പോൾ വിഭവ ചൂഷണം നടത്തുമ്പോൾ നമുക്ക് മുന്നിൽ കടുത്ത പ്രതിസന്ധി രൂപപ്പെടുകയാണ്. വികസനം സുസ്ഥിരമായാലേ ഈ പ്രതിസന്ധിയിൽ നിന്ന്

നമുക്ക് കരകയറാനാകൂ. എന്നാൽ ലോകത്ത് എല്ലായിടത്തുമുള്ള നിലവിലെ വികസന ക്രമങ്ങൾ സുസ്ഥിരമല്ല എന്നും കാണാം. സുസ്ഥിര വികസനം കൈവരിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രധാന ചുവടുവയ്പാണ് സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവും (Sustainable Consumption and Production -SCP) 1992 ൽ റിയോയിൽ നടന്ന ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിലാണ് സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവുമെന്ന ആശയം ആദ്യമായി ഉയർന്നുവന്നത്. വെള്ളം, ഊർജം തുടങ്ങിയ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ കുറഞ്ഞ അളവിൽ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടും മലിനീകരണവും പാഴാക്കലും ഇല്ലാതാക്കിക്കൊണ്ടും മാനവരാശിയിലെ എല്ലാവരുടെയും ആവശ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുക എന്നതാണ് SCP കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

പാവപ്പെട്ട ജനതയുടെ പട്ടിണി മാറ്റുന്നതിനൊപ്പം പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കുന്ന ഈ ഉല്പാദനരീതി കേരളത്തിലും പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുവാനും തൊഴിലവസരങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും അതോടൊപ്പം ദാരിദ്ര്യ നിർമാർജ്ജനത്തിനുള്ള പുത്തൻ തന്ത്രങ്ങൾ മെനയുവാനും SCP യിലൂടെ കഴിയും. പ്രത്യേകിച്ചു എല്ലാ മേഖലകളിലെയും അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസന രംഗത്ത് അനന്തസാധ്യതകളാണ് SCP തുറന്നിടുന്നത്.

അതിരുകളൊന്നുമില്ലാതെ മിക്കവാറും എല്ലാ മേഖലകളിലുമായി അനേകം സ്റ്റേറ്റ് ഹോൾഡർമാരുടെ

ഇടപെടലുകൾക്ക് വിധേയമാകുമെന്നതിനാൽ SCP യുടെ കാര്യത്തിൽ ഒരു സമഗ്രമായ കാഴ്ചപ്പാടാണ് നമുക്ക് വേണ്ടത്. പുതിയൊരു വികസന മാതൃക നിർമ്മിച്ചെടുത്ത്, നടപ്പിലാക്കി, വിലയിരുത്തി മുന്നോട്ട് പോകണമെങ്കിൽ സർക്കാരിലെ വിവിധ തലങ്ങൾ തമ്മിലും വിവിധ മേഖലകൾ തമ്മിലും ഉള്ള യോജിച്ച പ്രവർത്തനം ഉറപ്പു വരുത്തണം. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതു മാത്രമല്ല സുസ്ഥിര ഉപഭോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതു കൂടി ചേർന്ന നയങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചാൽ മാത്രമേ അതു ഒരു SCP മാതൃകയായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

സർക്കാരുകൾ, സ്വകാര്യ മേഖല ഉപഭോക്താക്കൾ എന്നിങ്ങനെ സമൂഹത്തിലെ എല്ലാവർക്കും SCP യിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുവാനുണ്ട്.

ഹരിത വികസനത്തിലൂടെ ഒരു

ഹരിത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കുക എന്നതാണ് SCP യുടെ തത്വങ്ങളിൽ കേന്ദ്രബിന്ദുവാക്കുന്നത്. കാർബൺ പുറന്തള്ളൽ കുറയ്ക്കുന്നതും സുസ്ഥിരമായതുമായ ഒരു സാകല്യ വികസന നയമാവണം നാം പിന്തുടരേണ്ടത് എന്നാൽ ഹരിത വികസനം, ഹരിതസമ്പദ്വ്യവസ്ഥതടങ്ങിയതത്വങ്ങൾ ഒരിക്കലും സുസ്ഥിര വികസനത്തിനു പകരം വയ്ക്കാവുന്ന ഒന്നായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. അവസമൂഹത്തിന് സുസ്ഥിര വികസനം കൈവരിക്കാനുള്ള മാർഗങ്ങളിൽ ചിലതു മാത്രമേ ആകുന്നുള്ളൂ എന്ന തിരിച്ചറിവ് ഉണ്ടാകണം. SCP യെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ റീസോഴ്സ് എഫിഷ്യൻസി (Resource efficiency - RE) റീസൈക്ലിംഗ് (Recycling - R) എന്നീ രണ്ടു കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും അറിഞ്ഞിരിക്കുക തന്നെ വേണം. കുറഞ്ഞ അളവിൽ വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട

അളവിലുള്ള ഉല്പാദനം നടത്തുക എന്നതാണ് വിഭവ കാര്യക്ഷമത (RE) പൊതുവേലയിലായാലും സ്വകാര്യ മേഖലയിലായാലും ഏതു തരം ഉല്പാദനരംഗത്തും വിഭവ കാര്യക്ഷമത ഉറപ്പു വരുത്തിയാൽ പ്രകൃതിവിഭവരംഗത്ത് സുസ്ഥിരത കൈവരിക്കുവാൻ സാധിക്കും. കൂടുതൽ ഇന്ധനക്ഷമതയുള്ള കാറുകൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ പെട്രോളിയം ഉല്പന്നങ്ങൾ എന്ന വിലയേറിയ പ്രകൃതി വിഭവം ലഭിക്കുവാനും കാർബൺ പുറന്തള്ളൽ കുറയ്ക്കുവാനും നമുക്ക് കഴിയും. ഡിസ്പോസിബിൾ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഉല്പാദനം കുറയ്ക്കുന്നതും ഒരു വലിയ അളവ് വിഭവ ശോഷണം തടയുവാൻ സഹായിക്കും. ഇതിനെല്ലാം ഉപഭോക്താക്കളുടെ സഹകരണം അനിവാര്യമാണ്.

ഉല്പന്നങ്ങൾ റീസൈക്കിൾ ചെയ്തുപയോഗിക്കുക എന്നതും ഒരു വലിയ അളവു വരെ വിഭവങ്ങൾകാത്തു വയ്ക്കാൻ നമ്മെ പ്രാപ്തരാക്കും.

എന്തുകൊണ്ടാണ് സുസ്ഥിര വികസനത്തിൽ SCP ക്ക് ഇത്ര പ്രാധാന്യം കൈവരുന്നത്? ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ സംഭവിച്ച വ്യാവസായിക വിപ്ലവം പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വൻ തോതിലുള്ള ചൂഷണത്തിനു തുടക്കമിട്ടു. ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങൾ, ബയോമാസ്, അയിരുകൾ, മൂലകങ്ങൾ, ജലം തുടങ്ങിയ പ്രധാന പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗം 1950 കളിൽ പ്രതിവർഷം 10 ബില്യൺ ടൺ എന്നതിൽ നിന്ന് 2010-ൽ പ്രതിവർഷം 70 ബില്യൺ ടൺ എന്ന നിരക്കിലേക്ക് കുതിച്ചുയർന്നു. (UNEP 2011) പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗം കൂടുന്നതിനനുസരിച്ച് മലിനീകരണവും വർദ്ധിക്കും. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ഭക്ഷ്യ ഭദ്രത ഇല്ലായ്മ, ശുദ്ധജല ദുർലഭ്യം വായു മലിനീകരണം എന്നിവയുടെ തോത് ഉയരും. സമൂഹത്തിൽ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക അന്തരങ്ങൾ വർദ്ധിക്കും. 1980 കൾക്കുശേഷം സമ്പന്നരും ദരിദ്രരും തമ്മിലുള്ള അന്തരം കൂടിക്കൂടി വരുന്നുവെന്നാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ആധുനിക ജീവിത രീതിയിലും നിലവിലെ ഉപഭോഗക്രമവും വലിയ തോതിൽ പരിസ്ഥിതി നാശത്തിനു കാരണമാകുന്നുവെന്ന കാര്യം സർവ്വ സാധാരണമായ വാദമായിട്ട് കണക്കാക്കാൻ കഴിയുകയില്ല എങ്കിൽ പോലും ഈ ഉപഭോഗതൃഷ്ണ ഭൂമിയിലെ ജൈവ മണ്ഡലത്തെ തന്നെ മാറ്റിമറിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ തർ

പാവപ്പെട്ട ജനതയുടെ പട്ടിണി മാറ്റുന്നതിനൊപ്പം പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കുന്ന ഈ ഉല്പാദനരീതി കേരളത്തിലും പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു

ക്കമുണ്ടാകാനിടയില്ല. 2050 ഓടു കൂടി ഭൂമിയിൽ 900 കോടി മനുഷ്യർ ഉണ്ടാകുമെന്നാണ് കണക്ക്. അവർക്കെല്ലാവർക്കും ഇന്നത്തെ രീതിയിലുള്ള ഉപഭോഗം നടത്തണമെങ്കിൽ ഭൂമിയിലുള്ള വിഭവങ്ങൾ മതിയാകില്ലെന്നാണ് വിദഗ്ധർ കണക്കുകൂട്ടുന്നത്. അതിനാലാണ് SCP അധിഷ്ഠിതമായ വികസന നയങ്ങളിലൂടെ സുസ്ഥിര വികസനം നേടുവാൻ നാം ശ്രമിക്കണം എന്നു പറയുന്നത്. കാലാവസ്ഥാമാറ്റത്തെ ചെറുക്കാൻ ലോകരാജ്യങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവച്ചിരിക്കുന്ന ഡീ കാർബൺ റൈസേഷൻ എന്ന ആശയത്തിന് സാധാരണക്കൂടെയതോടെ കാർബൺ ബഹിർഗമനം കുടിയ ഇന്ധനങ്ങളോ, ഉല്പാദനരീതിയോ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങില്ലെന്ന് ഉപഭോക്താക്കൾ തീരുമാനിക്കുന്ന പതിവ് ഉണ്ടായി വരുന്നു. ഡീ കാർബൺ റൈസേഷൻ ഇക്കോണമി അഥവാ ലോ കാർബൺ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഒരു

ആഗോള മുന്നേറ്റമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ അവസരത്തിൽ SCP യുടെ അടിസ്ഥാന ആശയങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം.

സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉല്പാദനവും സമഗ്ര ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ സുപ്രധാന ഘടകമാണ്. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും SCP യും തമ്മിൽ മുൻഗണനകളുടെ പൊരുത്തക്കേടുകൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല. SCP വികസനം വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയോ മുരടിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല, മറിച്ച് സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തമായ വളർച്ചാ പാതകൾ കണ്ടെത്തുകയാ

ണ് ചെയ്യുന്നത്. ലൈഫ് സൈക്കിൾ മാതൃകയാണ് SCP യുടെ പ്രധാന സമീപനം. ചുരുക്കി പറഞ്ഞാൽ ലോകത്തിലെ പരിമിതമായ വിഭവങ്ങൾ തീർന്നു പോകാതെ അവയെ പരിരക്ഷിച്ച് കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായി വിനിയോഗിച്ച് മനുഷ്യരാശിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുക എന്നതാണ് SCP യുടെ ലക്ഷ്യം. ഉല്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും ഉല്പാദിപ്പിക്കുമ്പോഴും ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴും ഉപയോഗശേഷം ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോഴും ഭൂഗോളത്തെ ഒരു രീതിയിലും മലിനമാക്കാത്തവ ആയിരിക്കണം. അതിന് SCP അനിവാര്യമാണ്. ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ സഹസ്രാബ്ദ വികസനലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണ് SCP യുടെ രൂപത്തിൽ തെളിഞ്ഞു വരുന്നത്. മാനവരാശിയുടെ ഭാവി ശോഭനമായിരിക്കട്ടെ എന്ന് ആശിക്കുന്നു. ■

പ്രോഡക്ട് ലൈബ്രറി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) സംബന്ധിച്ച് 2019-ൽ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ പ്രധാന വകുപ്പുകളിലൊന്നാണ് 2(35). ഈ വകുപ്പനുസരിച്ച്, ഏതൊരാൾക്കും തനിക്കുണ്ടായ പീഡകൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം ആവശ്യപ്പെട്ട് ജില്ലാ സംസ്ഥാന ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷനുകളിൽ പരാതി നൽകാനാവും.

ഉല്പന്ന മേന്മ ഉറപ്പുവരുത്താൻ ഉല്പന്ന ബാധ്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും

പ്രോഡക്ട് ലൈബ്രറി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) എന്നതിന് വ്യക്തമായ നിർവചനം അടുത്ത കാലം വരെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. 2019-ലെ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച നിർവചനം ഉൾപ്പെ

ടുത്തിയിട്ടുണ്ട് അക്കാലം ആഗസ്റ്റിൽ പാർലമെന്റ് പാസ്സാക്കിയ നിയമം 2020 ജൂലൈ 20നാണ് നടപ്പിലായത്. പുതുക്കിയ നിയമം ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുന്നോട്ട് വെക്കുന്ന പുതിയ സമീപനമാണ് പ്രോഡക്ട് ലൈബ്രറി (ഉല്പന്നബാ

ധ്യത) എന്ന ആശയം. പ്രോഡക്ട് ലൈബ്രറി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) സംബന്ധിച്ച് സെയിൽ ഓഫ് ഗുഡ്സ് നിയമം (1930) ഇന്ത്യൻ കോൺട്രാക്ട് നിയമം (1872) ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് നിയമം (2016) എന്നിവയിൽ ചില വ്യവസ്ഥ

കളുണ്ട്. എങ്കിലും പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിലാണ് പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ക്രോഡീകരിക്കപ്പെട്ടത്. ഇന്ത്യൻ നീതി വ്യവസ്ഥയുടെ അടിസ്ഥാനം സാമാന്യ നീതി തത്വം, സമത്വം എന്നിവയിലധിഷ്ഠിതമാണ്. മറ്റൊരു വശം സിവിൽ നിയമ ലംഘനത്തിനെതിരെ (ടോർട്ട്) നടത്താനാവുന്ന നടപടികളാണ്. ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമത്തിലെ വകുപ്പുകളനുസരിച്ചും ചില നടപടികളാവാം.

വാങ്ങുന്നയാൾ സൂക്ഷിക്കുക എന്ന പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കഥമാറി, ആധുനിക വിപണിക്കനുസരിച്ച് നിയമ ഭേദഗതി വന്നു.

പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമ തത്വം കരാർ നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചായിരുന്നു. അതിന് പോരായ്മകളുണ്ടായിരുന്നു. അശ്രദ്ധ, കർശന ബാധ്യത എന്നിവ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കോടതികൾ കരാർ നിയമ ലംഘന കേസ് കൈകാര്യം ചെയ്തു വന്നു.

1989-ൽ സുപ്രീംകോടതി വിധി പറഞ്ഞ, എ.എസ്. മിത്തൽ അഭി (Vs.) യു.പി. സംസ്ഥാനം കേസിൽ, കർശന ബാധ്യത സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ വസ്തുതയും തെളിവു കണക്കിലെടുത്താവാം ഇത്തരം കേസുകൾ പരിഗണിക്കുക എന്ന നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്.

കർണാടക ഹൈക്കോടതി 1994-ൽ പരിഗണിച്ച എയർബസ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് അഭി (Vs.) ലോറ ഹോവൽ ലിൻറൾ കേസിന്റെ ചുരുക്കമിതാണ്. മുംബൈയിൽ നിന്ന് ബാംഗ്ലൂർക്കു പറക്കുകയായിരുന്ന വിമാനം അപകടത്തിലായി 92 പേർ മരിക്കുകയും 54 പേർക്ക് പരിക്ക് പറ്റുകയും ചെയ്തു. കേസായി കർശന ബാധ്യത സംബന്ധിച്ച ഇന്ത്യൻ നിയമ വ്യവസ്ഥകളിലെ പേ

റായ്മകൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടി എയർപോർട്ട് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യയും വിമാന നിർമ്മാണ കമ്പനിയും ഇന്ത്യൻ കോടതികൾക്ക് കേസു പരിഗണിക്കാനാവില്ലെന്നും അമേരിക്കയിലെ ടെക്സാസ് കോടതിക്കേ അതിന് അധികാരമുള്ളൂ എന്നും വാദിച്ചു എങ്കിലും വിജയിച്ചില്ല. പകരം ഭോപ്പാൽ വാതക ദുരന്ത കേസിലെ വിധി (ചരൺ ലാൽ സാഹു അഭി (Vs.) ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ) ചൂണ്ടിക്കാട്ടി കർണാടക ഹൈക്കോടതി നഷ്ടപരിഹാരം വിധിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമ (1986) ത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ ഉല്പന്ന സേവന വിപണിയിൽ അഗാധ പരിവർത്തനമുണ്ടായി. പക്ഷേ 1993-ലും 2002-ലും കൊണ്ടുവന്ന ഭേദഗതികളിൽ പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത)

സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകളുണ്ടായില്ല. 2011, 2015, 2018 വർഷങ്ങളിലെ ബില്ലുകൾ ഉപഭോക്തൃ അനുകൂല സമീപനമുള്ളവയായിരുന്നെങ്കിലും കാര്യമായ മാറ്റം ലക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നില്ല.

2019-ലെ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം പ്രാബല്യത്തിലാകുന്നതുവരെ ഇന്ത്യയിലെ അവസ്ഥ അമേരിക്കയിലെ

നാരങ്ങാ നിയമത്തിനു (Lemon Law) തുല്യമായിരുന്നു. (ഉപഭോക്താക്കളെ സംബന്ധിച്ച വിഭിന്ന നിയമങ്ങളാണ് അമേരിക്കയിലെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ളത്. നോർത്ത് കരോളിനാ സംസ്ഥാന നിയമം അനുസരിച്ച് പുതുതായി വാങ്ങുന്ന കാറുകൾ, ട്രക്കുകൾ, മോട്ടോർസൈക്കിളുകൾ, വാനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് ആദ്യ 24 മാസമോ 24000 മൈലുകളോ ഏതാണാദ്യം പൂർത്തിയാകുന്നത് എന്ന കാലയളവിലുണ്ടാകുന്ന ന്യൂനതകൾ വാഹന

വാങ്ങുന്നയാൾ സൂക്ഷിക്കുക എന്ന പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കഥ മാറി, ആധുനിക വിപണിക്കനുസരിച്ച് നിയമ ഭേദഗതി വന്നു

നിർമാതാവ് പരിഹരിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു).

ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് വില്പന, വിതരണം, വികലമായ ഉല്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഉല്പന്ന നിർമാതാക്കൾക്കെതിരെ പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) പരാതി നൽകി നടപടി സ്വീകരിപ്പിക്കാനാവുന്ന കർക്കശ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം പാസ്സാക്കിയിട്ടുള്ളത്. വിൽപ്പനക്കാരൻ സൂക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് പുതുക്കിയ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം.

ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവിനും ചരക്കോ സേവനമോ കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവർക്കുമുള്ള ബാധ്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ 82 മുതൽ 87 വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിൽ വിവക്ഷ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) എന്നത് രണ്ടാം വകുപ്പിന്റെ മുപ്പത്തി നാലാം ഉപവകുപ്പിലും 2(34) ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവ്, ചരക്ക്/ സേവന കച്ചവടക്കാരൻ എന്നിവ യഥാക്രമം 2(36), 2(37) എന്നീ വകുപ്പുകളിലും നിർവചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

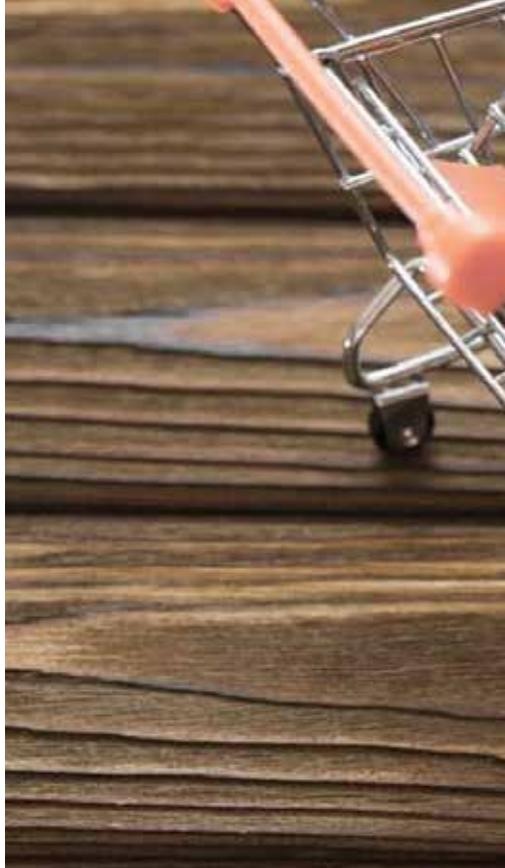
നിയമ നിർവചന പ്രകാരം ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവ് എന്നാൽ

1. ഉല്പന്നമോ/ചരക്കോ പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതൊരാളും അല്ലെങ്കിൽ
2. മറ്റൊരാൾ നിർമ്മിച്ച ഉല്പന്നമോ/ചരക്കോ സംയോജിപ്പിക്കുന്ന ഏതൊരാളും അല്ലെങ്കിൽ
3. മറ്റൊരാൾ നിർമ്മിച്ച ഉൽപന്നത്തിനുമേലോ/ചരക്കിനുമേലോ അല്ലെങ്കിൽ
4. ഉല്പന്നമോ/ചരക്കോ നിർമ്മിക്കു

കയോ കച്ചവടം ചെയ്യുകയോ വിതരണം ചെയ്യുകയോ വാടകയ്ക്ക് നൽകുകയോ, സ്ഥാപിക്കുകയോ (കമ്പ്യൂട്ടർ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ, യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവ), തയ്യാറാക്കുകയോ, പൊതിഞ്ഞുകെട്ടുകയോ (പാക്കേജ് ചെയ്യുകയോ), വാണിജ്യചിഹ്നം (ലേബൽ) പതിക്കുകയോ വിക്രയം നടത്തുകയോ അഴിച്ചുപണിയുകയോ പരിപാലിച്ച് കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയോ വാണിജ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും അല്ലെങ്കിൽ

5. ഏതെങ്കിലും ഉല്പന്നമോ/ചരക്കോ വില്പിക്കുന്നതിനു മുന്നോടിയായി രൂപകല്പന ചെയ്യുകയോ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയോ പുനർ നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും അല്ലെങ്കിൽ
6. ഒരേ സമയം ഉൽപന്നത്തിന്റെ/ചരക്കിന്റെ നിർമാതാവും കച്ചവടക്കാരനും ആയിരിക്കുന്ന ഏതൊരാളും ഉൽപന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവ് എന്ന നിർവചന പരിധിയിൽ വരും.

നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 2(37) അനുസരിച്ച് ഉല്പന്ന/ചരക്ക്, കച്ചവടക്കാരൻ എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും ഉല്പന്നം/ചരക്ക് കച്ചവട ആവശ്യത്തിനായി ഇറക്കുമതി ചെയ്യുകയോ വില്പിക്കുകയോ വിതരണം ചെയ്യുകയോ വാടകയ്ക്ക് നൽകുകയോ സ്ഥാപിക്കുകയോ തയ്യാറാക്കുകയോ വാണിജ്യചിഹ്നം (ലേബൽ) പതിക്കുകയോ വിക്രയം നടത്തുകയോ അഴിച്ചുപണിയുകയോ പരിപാലിച്ച് കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയോ വാണിജ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും എന്നാണ് വ്യവസ്ഥ.

ഒരേ സമയം ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവും കച്ചവടക്കാരനും ആയിരിക്കുന്ന ഏതൊരാളും കെട്ടിട /ഫ്ളാറ്റ് നിർമ്മാണത്തിലേർപ്പെടുന്ന വസ്തു കച്ചവടക്കാരും സേവനദാതാക്കളും കച്ചവടക്കാരൻ എന്ന നിർവചനത്തിൽ വരും. പക്ഷെ, വസ്തു ഇടപാടുകൾ മാത്രം നടത്തുന്നവർ ഈ നിർവചന പരിധിയിൽ പെടുന്നില്ല.

ഉല്പന്ന/ചരക്ക്, കച്ചവടവും ഉപയോഗവും ആനുഷംഗികമായ ഒരിടപാടിൽ വൈശിഷ്ട്യ ഉപദേശം നൽകുന്നതും തൊഴിൽ പരിചയം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നവരുമായ വിദഗ്ദ്ധർ, കച്ചവടക്കാരന്റെ

വിവിധ കാരണങ്ങളുടെയും ന്യൂനതകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉല്പന്ന സേവന ദാതാവിനും ഉല്പന്ന/ചരക്ക് കച്ചവടക്കാരനും എതിരെ നഷ്ടപരിഹാര നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കമ്മീഷനുകൾക്കായി കാരമുണ്ട്

നിർവചനത്തിൽ വരുന്നില്ല.

ഉല്പന്ന/ചരക്ക്, കച്ചവടത്തിൽ സാമ്പത്തിക ശേഷി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നവർ, ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാക്കൾ, മൊത്തക്കച്ചവടക്കാരൻ, വിതരണക്കാരൻ, ചില്ലറ വില്പനക്കാരൻ, നേരിട്ടുള്ള വില്പനക്കാരൻ, ഇലക്ട്രോണിക് സേവന ദാതാവ് എന്നിവരും ഉല്പന്നം/ചരക്ക് വാടകയ്ക്ക്, എടുക്കുന്നതും കൈവശംവെച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതും പരിപാലനം ചെയ്യുന്നതും വാടകക്കാരനല്ലാതെ മൂന്നാമതൊരാളായിരിക്കുന്ന വേളയിൽ, ഉൽപന്നത്തിന്റെ/ചരക്കിന്റെ പോരായ്മകൾ പരിശോധിക്കാൻ ന്യായമായ അവസരം ലഭിക്കാതെ ഉല്പന്നം/ചരക്ക് വാടകയ്ക്ക് നല്കുന്നവരും കച്ചവടക്കാരൻ എന്ന നിർവചനത്തിൽ വരില്ല.

നിയമത്തിലെ രണ്ടാം വകുപ്പിന്റെ മൂപ്പത്തി എട്ടാം ഉപവകുപ്പിൽ ഉല്പന്ന സേവനദാതാവ് എന്ന നിർവചനവും ഉണ്ട്.

ഉല്പന്ന ബാധ്യത (പവർത്തനം)

പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) സംബന്ധിച്ച് 2019-ൽ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ പ്രധാന വകുപ്പുകളിലൊന്നാണ് 2(35). ഈ വകുപ്പനുസരിച്ച്, ഏതൊരാൾക്കും തനിക്കുണ്ടായ

പീഡകൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം ആവശ്യപ്പെട്ട് ജില്ല/സംസ്ഥാന ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷനുകളിൽ പരാതി നല്കാനാവും.

ഉല്പന്നത്തിന്റെ ന്യൂനതയും സേവനത്തിലെ പോരായ്മയും കാണിച്ച് ഉൽപന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവ്, ഉല്പന്ന/ചരക്ക് സേവന ദാതാവ്, ഉല്പന്ന/ചരക്ക് വില്പനക്കാരൻ എന്നിവർക്കെതിരെ പരാതി ഉന്നയിക്കാൻ കഴിയും.

പരാതിക്കടിസ്ഥാനമായ കാരണങ്ങൾ ശരിയാണെന്ന് ബോധ്യം വരുന്ന പക്ഷം ബന്ധപ്പെട്ട കമ്മീഷനുകൾ പരാതിക്കാരന് ഉചിതമായ നഷ്ട പരിഹാരം നല്കാൻ എതിർകക്ഷിക്ക് നിർദേശം നല്കും.

ഉല്പന്നത്തിന്റെ നിർമാണ വൈകല്യം, വികലമായ രൂപകൽപന, നിർമാണ സവിശേഷതകളിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾ, അനുരൂപമല്ലാത്ത വാറന്റി, ശരിയായ ഉപയോഗത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ (സഹായ ഗ്രന്ഥം) ലഭ്യമാക്കാത്ത അവസ്ഥ എന്നിവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതിയിലെ ആക്ഷേപം ബോധ്യമായാൽ ഉല്പന്ന/ചരക്ക് നിർമാതാവിനെതിരെ നഷ്ടപരിഹാര നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കമ്മീഷനുകൾക്കധികാരമുണ്ട്.

വിവിധ കാരണങ്ങളുടെയും ന്യൂ

നതകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉല്പന്ന സേവന ദാതാവിനും ഉല്പന്ന/ചരക്ക് കച്ചവടക്കാർക്കെതിരെയും നഷ്ടപരിഹാര നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കമ്മീഷനുകൾക്കധികാരമുണ്ട്.

പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത)യിൽ നിന്നൊഴിവാക്കപ്പെടാനാവുന്ന ചില കാരണങ്ങളും നിയമത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

ചുരുക്കത്തിൽ 2019-ലെ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം ലോകത്ത് മിക്ക രാജ്യങ്ങളിലുമുള്ള ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമവുമായി കിടപിടിക്കുന്നതും 1986-ലെ ആദ്യനിയമത്തെക്കാൾ സമഗ്രവുമാണെന്ന് വിലയിരുത്തപ്പെടാനാവും. പഴുതുകളില്ലാത്ത നിയമമല്ലിത്. എങ്കിലും പ്രോഡക്ട് ലൈബിലിറ്റി (ഉല്പന്ന ബാധ്യത) എന്നാലെന്ത് എന്നതിന് വ്യക്തമായ നിർവചനവും പരിഹാര വ്യവസ്ഥകളും ഉൾപ്പെടുത്തുക വഴി 2019-ലെ പുതുക്കിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം ഉല്പന്ന നിർമാതാക്കളും കച്ചവടക്കാരും സേവന ദാതാക്കളും ഉല്പന്നത്തിന്റെ മേന്മനിലനിർത്താൻ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ശ്രമിക്കണമെന്ന ബോധം വളർത്തിയെടുക്കാൻ ഉതകിയേക്കാം. ■

ഗുലാത്തി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (GIFT) നിയമ വിഭാഗം അസ്സോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസ്സറാണ് ലേഖിക

രോഗവും മരുന്നും നമ്മളും

ഉപഭോക്താക്കളുടെ

അവകാശങ്ങളും അധികാരങ്ങളും

സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടുമ്പോൾ ഒരു വർഷം കേവലം 10 കോടി രൂപയുടെ മാത്രം മരുന്ന് ഉല്പാദിപ്പിച്ചിരുന്ന ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ ഏതാണ്ട് ഒന്നര ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ മരുന്നാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. മരുന്ന് ഉല്പാദനത്തിൽ അമേരിക്കയ്ക്കും ജപ്പാനും പിന്നിൽ മൂന്നാം സ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്ന രാജ്യമാണ് ഇന്ത്യ. ഇന്ത്യയിൽ വിറ്റഴിക്കുന്ന മരുന്നുകളുടെ 10 ശതമാനത്തിലധികവും ഉപയോഗിക്കുന്നത് ജനസംഖ്യയുടെ മൂന്നു ശതമാനം മാത്രമുള്ള കേരളത്തിൽ ആണ്

രോഗങ്ങളെ നേരിടാൻ മനുഷ്യനെ സഹായിക്കുന്ന ആയുധങ്ങളാണ് മരുന്നുകൾ. ബ്രിട്ടീഷ് ആധിപത്യ കാലത്താണ് മോഡേൺ മെഡിസിൻ ഇന്ത്യയിലെത്തുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് കന്യാകുമാരി മുതൽ കാശ്മീർ വരെയുള്ളവർ അവയെ ഇംഗ്ലീഷ് മരുന്നുകൾ എന്നു വിളിക്കുന്നത്.

ഒട്ടുമിക്ക ആധുനിക മരുന്നുകളും തൊട്ടാൽ പൊള്ളുന്ന രാസവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചു രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കുന്നവയാണ്. ശ്രദ്ധിച്ചും സൂക്ഷിച്ചും വിവേകത്തോടെ കൈകാര്യം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അവയൊക്കെ അപകടകാരികൾ ആകുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. കുഞ്ഞുങ്ങൾ മിഠായിയും മറ്റും കഴിക്കുന്ന ലഘുലവത്തോടെ രോഗികൾ മരുന്നുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോഴാണ് മരുന്ന് അപകടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത്.

സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടുമ്പോൾ ഒരു വർഷം കേവലം 10 കോടി രൂപയുടെ മാത്രം മരുന്ന് ഉല്പാദിപ്പിച്ചിരുന്ന ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ ഏതാണ്ട് ഒന്നര ലക്ഷം കോടി രൂപയുടെ മരുന്നാണ് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. മരുന്ന് ഉല്പാദനത്തിൽ അമേരിക്കയ്ക്കും ജപ്പാനും പിന്നിൽ മൂന്നാം സ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്ന രാജ്യമാണ് ഇന്ത്യ. ഇന്ത്യയിൽ വിറ്റ

ഴിക്കുന്ന മരുന്നുകളുടെ 10 ശതമാനത്തിലധികവും ഉപയോഗിക്കുന്നത് ജനസംഖ്യയുടെ മൂന്നു ശതമാനമുള്ള കേരളത്തിൽ ആണ്.

മറ്റു വികസിത രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇന്ത്യയിലെ ഔഷധ ഉപഭോക്താക്കൾ ധാരാളം പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്നുണ്ട്. അതിനുള്ള ചില കാരണങ്ങൾ ഇവയാണ്

- ചികിത്സാരംഗത്തെ വഴിവിട്ടതും സുതാര്യമല്ലാത്തതുമായ ചില നടപടികൾ മങ്ങൽ
- ഫാർമസിപ്രാക്ടീസ് രംഗത്തെ പോരായ്മകൾ
- നിയമങ്ങളുടെയും അവയുടെ നടത്തിപ്പിന്റേയും ബലഹീനതകൾ
- ശക്തമായ ഉപഭോക്തൃ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അഭാവം
- വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും സാക്ഷരതയിലുമുള്ള പിന്നോക്കാവസ്ഥ

മറ്റ് ഉപഭോഗവസ്തുക്കളിൽ നിന്നും തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായിട്ടുള്ളവയാണ് മരുന്നുകൾ. രോഗി സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരമോ താല്പര്യപ്രകാരമോ അല്ല മരുന്നുകൾ കഴിക്കുന്നത്. ഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിച്ചു നൽകുന്ന മരുന്നുകൾ കഴിക്കുവാൻ രോഗി നിർബന്ധിക്കപ്പെടുകയാണ്. ഇത്തരം മരുന്നുകൾ കുറ്റമറ്റതും ആവശ്യത്തിന് ഉതകുന്നതും രോഗിയുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതും ആയിരിക്കണം.

ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയിട്ടുള്ള രോഗിക്കും അയാളുടെ ബന്ധുക്കൾക്കും പോലും വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കാത്ത വിധത്തിൽ മരുന്നുകുറിപ്പി (പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ) എഴുതുന്ന ഡോക്ടർമാരും ഗുണനിലവാരം വേണ്ട രീതിയിൽ ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ഔഷധ നിർമാതാക്കളും ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ മരുന്നുകൾ സംഭരണവും വിതരണവും നടത്തുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ആശുപത്രി ഫാർമസിക്കളും കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫാർമസി (മെഡിക്കൽ സ്റ്റോർ) കളും ധാരാളമായിട്ടുള്ള രാജ്യമാണ് നമ്മുടെ ഇന്ത്യ.

സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടുമ്പോൾ കേവലം അഞ്ചു ഫാർമസി കോളേജുകൾ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്ന ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോൾ 2600 -ൽ അധികം ഫാർമസി കോളേജുകൾ ഉണ്ട്. ഡി.ഫാം., സീഫാം, എം ഫാം, ഫാം ഡി തുടങ്ങിയ ലോകത്തുള്ള ഏതാണ്ട് എല്ലാ ഫാർമസി കോഴ്സുകളും ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. എന്നിട്ടും നമ്മുടെ ആശുപത്രി ഫാർമസിക്കളും കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫാർമസിക്കളും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ നിലവാരം കുറഞ്ഞ രീതിയിൽ കാലത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാത്ത വിധത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. കച്ചവട താൽപര്യം മുൻനിർത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിലുള്ള പ്രൊഫഷനൽ സംവിധാനങ്ങൾ ആക്കിമാറ്റേണ്ടത് വളരെ അത്യാവശ്യമാണ്. പരിശീലനവും യോഗ്യതയും നേടിയ ഫാർമസിസ്റ്റുകളുടെ സേവനം ഇവിടങ്ങളിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം.

മുൻകാലങ്ങളിൽ രോഗിയെ അയാൾ കഴിക്കുന്ന മരുന്നുകളെപ്പറ്റി അറിയിക്കരുതെന്ന ശാഠ്യം ഡോക്ടർമാരും മറ്റ് ആരോഗ്യപ്രവർത്തകരും വെച്ചു പുലർത്തിയിരുന്നു. രോഗി പിന്നീട് സ്വയം ചികിത്സയ്ക്കു തുനിയും എന്നതായിരുന്നു ഇതിനു കണ്ടെത്തിയ ന്യായം. എന്നാൽ രോഗിയോട് മരുന്നുകളെപ്പറ്റി പറയാതിരിക്കുന്ന രീതിയാതൊരു ന്യായീകരണവും ഇല്ലെന്നും രോഗിക്ക് താൻ കഴിക്കുന്ന മരുന്നുകളെപ്പറ്റി ശാസ്ത്രീയവും സത്യസന്ധവുമായ അറിവു നേടാനുള്ള അവകാശമുണ്ടെന്നുമുള്ള

കാര്യം ലോകത്തെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിൽ വലിയ പങ്ക് അമേരിക്കയിലെ കൺസ്യൂമർ പ്രസ്ഥാനം വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. അറിവുള്ള രോഗിക്കു മാത്രമേ മരുന്ന് ശരിയായി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുള്ളൂ.

1960 കളിലും ഏഴുപതുകളിലുമായി അമേരിക്കൻ അഭിഭാഷകരും രാജ്യത്തെ കൺസ്യൂമർ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ശക്തിയും ദിശാബോധവും മുൻപന്തിയിൽ നിന്ന് വഴികാട്ടിയ റാൽഫ് നാഡർ (Ralph Nadar) ആണ് അമേരിക്കയിലെ രോഗികളുടെയിടയിൽ ഔഷധ ബോധവൽക്കരണം ശാസ്ത്രീയമായി നടത്തിയത്. അത് പിന്നീട് ലോകം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ലോകത്തെ വാഹന വ്യവസായ ഭീമൻ ആയിരുന്ന ജനറൽ മോട്ടോർസിനെ മുട്ടുകുത്തിച്ച നാഡർ ആശുപത്രികളിലും ഫാർമസിക്കളിലും നടക്കുന്ന അപകടങ്ങൾക്ക് കാരണക്കാരായവരിൽ നിന്ന് ഭീമമായ തുക നഷ്ടപരിഹാരം വാങ്ങി രോഗികൾക്കു നൽകാൻ തുടങ്ങിയതോടെയാണ് അമേരിക്കയിലെ ചികിത്സാ രീതികളും മരുന്ന് വിതരണവും പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ എഴുത്തുമെല്ലാം കുറ്റമറ്റതാകാൻ തുടങ്ങിയത്. ഇന്ത്യയിലെപ്പോലെയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് രോഗികൾ ചികിത്സ തേടി അമേരിക്കയിൽ പോകുന്നതിന്റെ ഒരു കാരണവും ഇതുതന്നെ.

ഇന്ന് അമേരിക്കൻ ഹോസ്പിറ്റൽ ഫാർമസിയും കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫാർമസിയും ക്ലിനിക്കൽ ഫാർമസിയും മറ്റു ലോകരാജ്യങ്ങൾക്ക് മാതൃകയായി തീർന്നെങ്കിൽ അതിന്റെ കാരണവും റാൽഫ് നാഡർ തുടങ്ങിയവെച്ച ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണവും തുടർ നടപടികളുമാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ ഔഷധ ഉപഭോക്താക്കൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹാരമാർഗങ്ങളും ഒന്നു പരിശോധിക്കാം.

ചികിത്സാരംഗത്തെ അശാസ്ത്രീയത

ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റും മെഡിക്കൽ കൗൺസിലും കോടതികളും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യമാണ് ഡോക്ടർമാർ മരുന്നുകുറിപ്പി ജനറിക് നാമത്തിൽ വ്യക്തമായി വായിക്കാവുന്ന രീതിയിൽ എഴുത

ഔഷധ ഉപഭോക്താവ് എന്ന നിലയ്ക്ക് ഓരോ രോഗിക്കും പ്രത്യേകമായി ചില അവകാശങ്ങളുണ്ട്. ഓരോ പ്രിസ്ക്രിപ്ഷനും രോഗിയുടെ സ്വകാര്യ സ്വത്താണ്. അതിനെപ്പറ്റി തനിക്ക് അറിയാനും മനസിലാക്കാനും സ്വയം തീരുമാനം എടുക്കാനുമുള്ള അവകാശം രോഗിക്കുണ്ട്

ണമെന്നത്. 2017 ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി ഈ വിഷയത്തിൽ നേരിട്ടു നടത്തിയ ഒരു പ്രഖ്യാപനം കേന്ദ്ര സർക്കാരും മെഡിക്കൽ കൗൺസിലും കോടതികളും തുടർന്ന് ഏറ്റെടുക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്നും ഒരു വിഭാഗം ഡോക്ടർമാർ ഈ മാറ്റം അംഗീകരിക്കാൻ തയ്യാറായിട്ടില്ല. ഇതിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഉപഭോക്തൃ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു കഴിയണം. ഇതിനോടകം വികൃതമായ കൈയക്ഷരത്തിലെഴുതുന്ന കുറിപ്പടി ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിരോധിക്കുകയും പകരം കമ്പ്യൂട്ടർ വഴിയുള്ള പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഡിജിറ്റൽ ഇന്ത്യ എന്ന പദ്ധതി 2015 ജൂലൈ മുതൽ രാജ്യത്ത് ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ കേരളത്തിലും പേന കൊണ്ടുള്ള പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ എഴുത്ത് നിരോധിക്കേണ്ടതാണ്.

ഫാർമസി (പാളിസ് രംഗത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾ)

ആശുപത്രികളിലേയും കമ്മ്യൂണി

റ്റിലിലേയും ഫാർമസിക്സ് മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലേതുപോലെ ഇന്ത്യയിലും പ്രൊഫഷണൽ ആകണം. ശരിയായ യോഗ്യതയും പരിശീലനവും നേടിയ ഫാർമസിസ്റ്റുകളുടെ സേവനം ഫാർമസിക്സിൽ ഉറപ്പുവരുത്തണം. യൂണിഫോമും ഐഡന്റിറ്റികാർഡും ഫാർമസിസ്റ്റുകൾക്കു നിർബന്ധമാണെങ്കിലും പലപ്പോഴും ലംഘിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. രോഗികൾക്ക് മരുന്നുകളെപ്പറ്റിയുള്ള വിജ്ഞാന (ഡ്രഗ് ഇൻഫർമേഷൻ) വും മരുന്നുകൾക്കു നോൺ ഡ്രഗ് അഡ്വൈസ് കൗൺസിലും സീക്രട്ടറിയുടെ മുൻ കരുതലുകളും

ഫാർമസിസ്റ്റുകൾ തന്നെ നേരിട്ടു നൽകണമെന്ന നിയമം രാജ്യത്തുണ്ട്.

ഡോക്ടർ കുറിച്ചു നൽകുന്ന ജനറൽ മരുന്നുകൾ ഗുണനിലവാരം ഉള്ളതാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ട ചുമതല സംസ്ഥാനത്തെയും കേന്ദ്രത്തിലെയും ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോൾ വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ളതാണ്. ലോകത്തെ മിക്ക രാജ്യങ്ങളിലും ഔഷധ നിർമാതാക്കൾ തങ്ങളുടെ മരുന്നുകൾക്ക് ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ബാർകോഡിംഗ് പോലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ പല ഔഷധ നിർമാതാക്കളും ഇത്തരം സംവിധാനത്തോടുള്ള മരുന്നുകളാണ് വിദേശങ്ങളിലേക്ക് കയറ്റി അയക്കുന്നതെന്നതും നാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം.

മരുന്നുകളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ അവയുടെ സംഭരണത്തിനും വലിയ പങ്കുണ്ട്. ആന്റിബയോട്ടിക്സുകളും മറ്റു ധാരാളം മരുന്നുകളും തണുപ്പുള്ള സ്ഥലത്ത് വേണം സൂക്ഷിക്കുവാൻ. ഇത്തരം സ്ഥലത്തുള്ള ഊഷ്മാവ് 10 നും 25 നും ഇടയ്ക്ക് ആയിരിക്കണം. അതിന് എയർ കണ്ടീഷണർ വേണം താനും.

ഇൻസുലിൻ, വാക്സിനുകൾ പോലുള്ള മറ്റു ചില മരുന്നുകൾ ശീതീകരിച്ചു വേണം സൂക്ഷിക്കുവാൻ.

ഇത്തരം സ്ഥലത്തുള്ള ഊഷ്മാവ് 2-8 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസ് ആണ്. അതിന് റഫ്രിജറേറ്റർ പോലുള്ള സംവിധാനവും വേണം. ശരിയായി സംഭരിച്ചു വയ്ക്കാത്ത മരുന്നുകൾ വേഗത്തിൽ ശക്തി ക്ഷയിക്കും. അപകടകാരികൾ ആകും.

ഔഷധ ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ

ഔഷധ ഉപഭോക്താവ് എന്ന നിലയ്ക്ക് ഓരോ രോഗിക്കും പ്രത്യേകമായി ചില അവകാശങ്ങളുണ്ട്. ഓരോ പ്രിസ്ക്രിപ്ഷനും രോഗിയുടെ സ്വകാര്യ സ്വത്താണ്. അതിനെപ്പറ്റി തനിക്ക് അറിയാനും മനസിലാക്കാനും സ്വയം തീരുമാനം എടുക്കാനുമുള്ള അവകാശം രോഗിക്കുണ്ട്. രോഗിയുടെ ഈ അവകാശം മാനിച്ചു കൊണ്ടും അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടുമാണ് അമേരിക്ക പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ

ക്രിപ്ഷൻ കമ്പ്യൂട്ടർ പ്രിന്റ് ഔയി നൽകുന്നതും മരുന്നിന്റെ ജനറിക പേരുമാത്രം കുറിപ്പടിയിൽ എഴുതുന്നതും. വിലകൂടിയ കച്ചവട പേരിൽ (ബ്രാൻഡ് നാമം) മരുന്നുകുറിച്ചുനൽകിയാൽ രോഗികൾ കൺസ്യൂമർ കോടതികളിൽ പോകുന്ന സംഭവങ്ങൾ അത്തരം രാജ്യങ്ങളിൽ സാധാരണയാണ്.

മരുന്നിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് മരുന്ന് നിർമാതാവിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. അത് ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോൾ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. ഗുണനിലവാരത്തിന്റെ പേരും പറഞ്ഞ് ഡോക്ടർമാർ വിലകൂടിയ മരുന്ന് കുറിച്ചു കൊടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ഇന്ത്യയിൽ മാത്രമുള്ള ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്.

ഓരോ മരുന്നും എങ്ങനെ കഴിക്കണം, എന്തെല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കണം, മരുന്ന് കഴിക്കുമ്പോൾ എന്തെല്ലാം പ്രയാസങ്ങൾ അഥവാ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാകാം തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം അറിയാൻ രോഗിക്ക് അവകാശമുണ്ട്. ഇത്തരം സൗകര്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാനാണ് ഫാർമസികളിൽ ഇക്കാലത്ത് പേഷ്യന്റ് കൺസിലിംഗ് എന്ന സംവിധാനം ലോകമെട്ടുക്ക് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. യോഗ്യത നേടിയ ഫാർമസിസ്റ്റുകൾ ആണ് ഈ ഉത്തരവാദിത്വം നിറവേറ്റുന്നത്. സുരക്ഷിതവും ഫലപ്രദവുമായ രീതിയിൽ മരുന്നുകൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ രോഗികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായിട്ടാണ് പേഷ്യന്റ് കൺസിലിംഗ് രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

വിധാനമായിട്ടാണ് പേഷ്യന്റ് കൺസിലിംഗ് രൂപപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

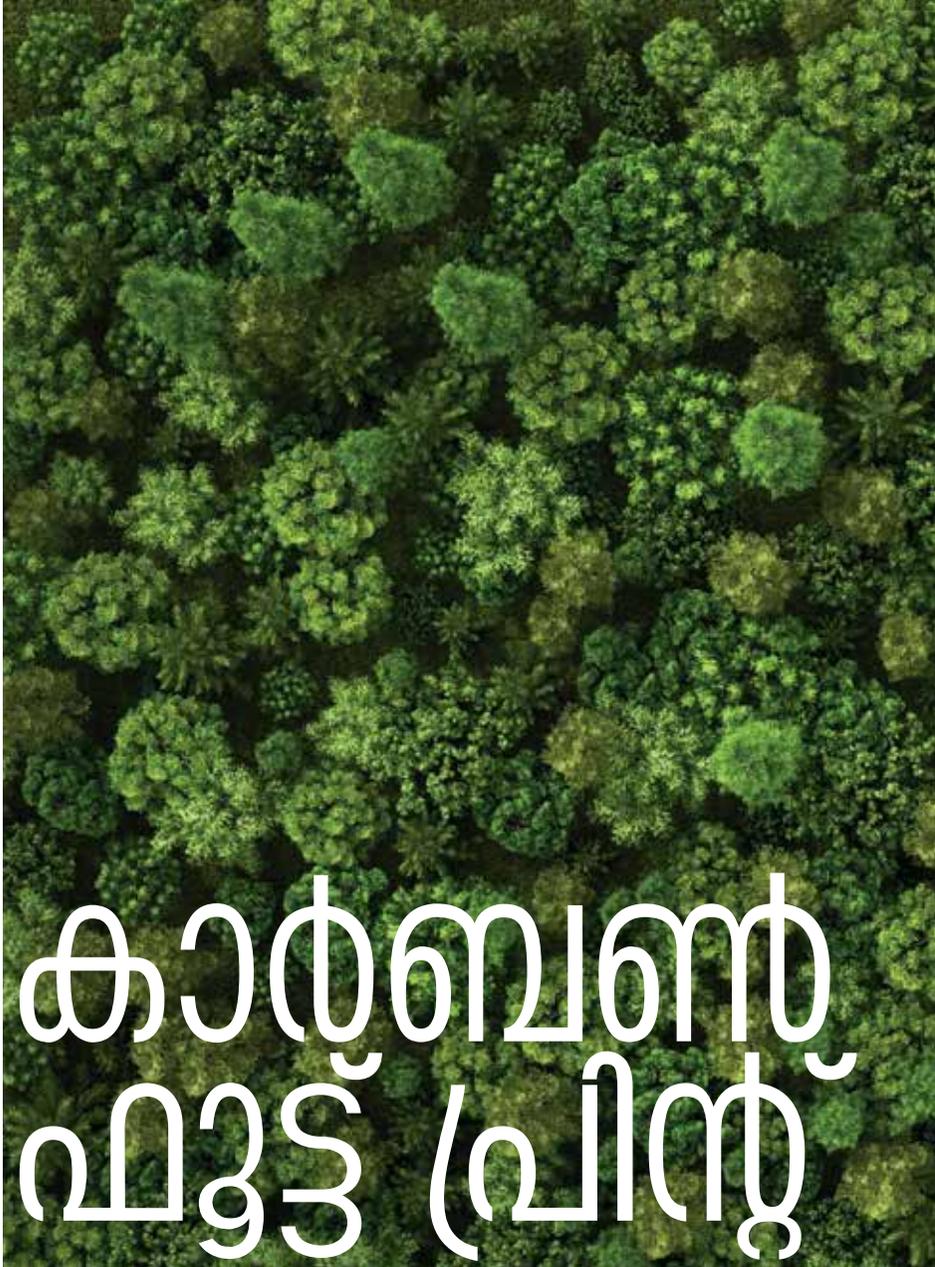
ഏതു ഫാർമസിയിൽ നിന്ന് മരുന്ന് വാങ്ങിയാലും ബില്ലു വാങ്ങാനും സൂക്ഷിച്ചു വയ്ക്കാനും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം. രോഗി കഴിക്കുന്ന മരുന്നിനെപ്പറ്റിയുള്ള എല്ലാ അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങളും ബില്ലിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കും. മരുന്നിന്റെ പേരിനു പുറമെ നിർമാതാവ്, ബാച്ച് നമ്പർ, നിർമാണ തീയതി, എക്സ്പയറി തീയതി ഈടാക്കിയ വില തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ ബില്ലിന് കൃത്യമായി വാങ്ങാനും സൂക്ഷിച്ചു വയ്ക്കാനും ഓരോ മരുന്ന് ഉപഭോക്താവും ശ്രദ്ധിക്കണം. 2017 ജൂലൈ മുതൽ ഇന്ത്യയിൽ ജി.എസ്.ടി. സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയതോടെ നമ്മുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഫാർമസികളും ഹോസ്പിറ്റൽ ഫാർമസികളും കമ്പ്യൂട്ടറുകളുടെയും ഇന്റർനെറ്റിന്റേയും മൊക്കെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ മരുന്നിനോടൊപ്പം ബില്ലുകളും ലഭിക്കുന്നതിന് ഇന്ന് യാതൊരു സാങ്കേതിക തടസ്സവുമില്ല.

ഔഷധ ഉപഭോക്താക്കൾ എവിടെ പരാതികൾ നൽകണം

ഔഷധ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് തങ്ങളുടെ പരാതികൾ ബോധിപ്പിക്കുവാൻ പല വേദികൾ ഉണ്ട്. മരുന്നുകളുടെ ഗുണനിലവാരം, പോരായ്മകൾ, വാങ്ങൽ സംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ

**വെബ്സൈറ്റുകൾ
വിലാസങ്ങൾ**
www.sco.gov.in
 സംസ്ഥാന ഡ്രഗ് കൺസിൽ
www.dc.kerala.gov.in
 Office.kaspc@gmail.com
 ഫാർമസി കൺസിൽ
 91471-2470951

തുടങ്ങിയവയും സംസ്ഥാന ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോളർ വിഭാഗത്തിനു പരാതി നൽകാം. എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഡ്രഗ്സ് ഇൻസ്പെക്ടർമാരും അവർക്കു മുകളിൽ റീജിയണൽ ഡ്രഗ്സ് ഇൻസ്പെക്ടർമാരും അവർക്കും മുകളിൽ അസിസ്റ്റന്റ് ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോളർ, ഡപ്യൂട്ടി ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോളർ, ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോളർ തുടങ്ങിയ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഉൾപ്പെട്ട വലിയൊരു ഓഫീസ് സംവിധാനം സംസ്ഥാനത്തു നിലവിലുണ്ട്. ഫാർമസിസ്റ്റുകളുടെ സേവനം സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ സംസ്ഥാന ഫാർമസി കൺസിലിനും ഡോക്ടർമാരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരാതികൾ സംസ്ഥാന മെഡിക്കൽ കൺസിലിനും നൽകാം. ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിച്ചു കിട്ടാത്ത പക്ഷം സംസ്ഥാനത്തെ ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമവകുപ്പ് സെക്രട്ടറിക്കും മന്ത്രിക്കും പരാതി നൽകാം. ആവശ്യമുള്ള പക്ഷം കൺസ്യൂമർ കോടതിയേയും മറ്റു കോടതികളേയും സമീപിക്കാൻ കഴിയും. ■

ഒരു കമ്പനിയുടെ ഉല്പന്നം വാങ്ങുമ്പോൾ അതുണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടി കമ്പനി പുറന്തള്ളിയ ഹരിതഗൃഹ വാതകങ്ങളുടെ അളവിൽ പരോക്ഷമായി നമ്മളും പങ്കാളികളാകുന്നു

കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്

ഇന്ന് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന വാക്കാണ് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്. കാർബൺ പാദമുദ്രകൾ എന്താണെന്ന് നോക്കാം. ഏതെങ്കിലും ഉത്പന്നത്തിൽ നിന്നോ വിവിധ മാനുഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായോ പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും അന്തരീക്ഷത്തിൽ സ്വതന്ത്രമാക്കപ്പെടുന്ന ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ ആകെ അളവിനെയാണ് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്നു വിളിക്കുന്നത്. വാഹനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പുക, ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങളുടെ കത്തിക്കൽ എന്നിവയിലൂടെ നേരിട്ട് ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിലെത്തുന്നു. അതേസമയം, ഫ്രിഡ്ജ് പോലെയുള്ള ഉപകരണങ്ങളുടെ ഉപ

യോഗത്തിലൂടെയും മറ്റും പരോക്ഷമായും ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ സ്വതന്ത്രമാക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെ ആകെ ഉദ്ഗമിക്കപ്പെടുന്ന കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ തത്തുല്യമായ മറ്റേതെങ്കിലും ഹരിതഗൃഹവാതകത്തിന്റെ അളവായിട്ടാണ് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്ന ആശയം 1960-കൾ മുതൽ തന്നെ പരക്കെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിലും അതിന് യുക്തമായ ഒരു നിർവചനം അടുത്തകാലം വരെ ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇതുകൊണ്ട് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്നും ഇതിനെ ഏത് മാനദണ്ഡത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് അളക്കേണ്ടതെന്നും അതി

ന് ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഏകകമെന്തായിരിക്കണം എന്നും വ്യക്തമായ ഒരു ധാരണ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വിവിധ ഉത്പന്നങ്ങൾ, കമ്പനികൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഹരിതഗൃഹവാതക ഉദ്ഗമന സാധ്യത കാർബൺ ഡയോക്സൈഡുമായി സമീകരിച്ച രീതി (CO₂ equivalent) യിൽ വിലയിരുത്തുന്ന മാർഗമാണ് ഇപ്പോഴുള്ളത്. ഒരു കമ്പനിയുടെ ഉല്പന്നം വാങ്ങുമ്പോൾ അതുണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടി കമ്പനി പുറന്തള്ളിയ ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ അളവിൽ പരോക്ഷമായി നമ്മളും പങ്കാളികളാകുന്നു. ദേശീയ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് രേഖകളുടെ (National footprint accounts) പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പ്രവർത്തി

വിഭവങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാനും തത്ഫലമായി ഉണ്ടാകുന്ന പാഴ്വസ്തുക്കളെ പുനഃചംക്രമണം ചെയ്ത് നിരൂപദ്രവകരമാക്കിത്തീർക്കുവാനുമുള്ള അവയുടെ ശേഷിയുമാണ് എക്കോളജിക്കൽ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്നതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. അതിനുവേണ്ടിവരുന്ന ഭൂതലത്തിന്റെയും സമുദ്രത്തിന്റെയും വിസ്തീർണം അഥവാ ജൈവക്ഷമത (biocapacity) യെ ഇത് നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള സൂചകമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്, എക്കോളജിക്കൽ ഫുട്ട്പ്രിന്റിന്റെ ഒരു പ്രധാന ഘടകമാണെങ്കിലും രണ്ടിന്റെയും പരിണാമ നിർണ്ണയത്തിന് വ്യത്യസ്ത മാനദണ്ഡങ്ങളാണ് അവലംബിച്ചുവരുന്നത്. ഫുട്ട്പ്രിന്റ് എന്നു സൂചിപ്പിക്കുമ്പോൾ അത് നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് സ്വാഭാവികമായും വിസ്തീർണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിരിക്കണം. അതനുസരിച്ച് എക്കോളജിക്കൽ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്, ഭൂമികൾ (Planet earths) അല്ലെങ്കിൽ ആഗോളഹെക്ടർ (Global hectares) എന്ന രീതിയിൽ ഭൂവിസ്തീർണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. പക്ഷേ, ഇത്തരത്തിൽ ഭൂവിനിയോഗം എന്ന മാനദണ്ഡത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കാലാവസ്ഥയുടെ മേൽ ആഘാതം ഏല്പിക്കുന്ന ഒരു സമ്മർദ്ദ ഘടകം എന്ന

കുന്ന അന്തർദേശീയ സ്ഥാപനമായ ഗ്ലോബൽ ഫുട്ട് പ്രിന്റ് നെറ്റ് വർക്ക് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റിനെ മറ്റൊരു പ്രധാന പാരിസ്ഥിതിക സങ്കല്പനമായ എക്കോളജിക്കൽ ഫുട്ട്പ്രിന്റിന്റെ മുഖ്യഘടകമായാണ് പരിഗണിച്ചിട്ടുള്ളത്. മനുഷ്യന്റെ ഇടപെടലുകൾ പ്രകൃതിയിലെ ഇക്കോവ്യൂഹങ്ങളിൽ ഏല്പിക്കുന്ന ആഘാതത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി വില്യം റീസും മാത്തിസ് വാക്കർനാഗലും ചേർന്ന് 1992-ൽ ആവിഷ്കരിച്ച ആശയമാണ് എക്കോളജിക്കൽ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്. മനുഷ്യന്റെ ഉപഭോഗപരമായ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനുള്ള ഇക്കോവ്യൂഹങ്ങളുടെ ക്ഷമതയോടൊപ്പം തന്നെ അതിലേക്കായി ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെട്ട

കാലാവസ്ഥാ മാറ്റങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പല നയപരമായ തീരുമാനങ്ങളും കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയത്തിന്റെ കൃത്യതയെ ആശ്രയിച്ചായതിനാൽ മറ്റു ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് അവയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതും നിർണ്ണയരീതി താരതമ്യേന എളുപ്പവുമായ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിനെ മാത്രമായി പരിഗണിക്കുന്നതാണ് അഭികാമ്യം എന്നാണ് ഇതേപ്പറ്റി ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായ വിശകലനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള തോമസ് വിയ്ഡ്മാനും ജാൻ മിൻക്സും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്.

നിലയിലാണ് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ഇക്കാരണത്താൽ ഉദ്ഗമനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ അളവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കിലോഗ്രാം അല്ലെങ്കിൽ ടൺ എന്ന രീതിയിൽ കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റിനെ നിർണ്ണയിക്കുക എന്നതാണ് പൊതുവിൽ സ്വീകാര്യമായ മാതൃക.

കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയിക്കുമ്പോൾ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിനെ മാത്രം പരിഗണിച്ചാൽ മതിയോ, അതോമീഥേൻ, ഓസോൺ തുടങ്ങിയ മറ്റെല്ലാ ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളെയും കൂടി കണക്കിലെടുക്കണമോ എന്നതാണ് മറ്റൊരു പ്രധാന പ്രശ്നം. കാലാവസ്ഥാ മാറ്റങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പല നയപരമായ തീരുമാനങ്ങളും കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയത്തിന്റെ കൃത്യതയെ ആശ്രയിച്ചായതിനാൽ മറ്റു ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് അവയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതും നിർണ്ണയരീതി താരതമ്യേന എളുപ്പവുമായ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിനെ മാത്രമായി പരിഗണിക്കുന്നതാണ് അഭികാമ്യം എന്നാണ് ഇതേപ്പറ്റി ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായ വിശകലനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള തോമസ് വിയ്ഡ്മാനും ജാൻ മിൻക്സും (Thomas Wiedmann and Jan Minx) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ഈ രംഗത്തെ വിദഗ്ദ്ധരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ ഒരു പ്രവൃത്തിയുമായോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഉല്പന്നത്തിന്റെ വിവിധ ജീവനഘട്ടങ്ങളുമായോ (life cycle) ബന്ധപ്പെട്ട് ഉദ്ഗമിക്കപ്പെടുന്ന മൊത്തം കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ അളവാണ് കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ്. ഈ നിർവചനത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന 'പ്രവൃത്തി' എന്നത് വ്യക്തികളോ സമൂഹങ്ങളോ ഗവൺമെന്റുകളോ കമ്പനികളോ പ്രക്രിയകളോ അല്ലെങ്കിൽ വ്യവസായ മേഖലകളോ ആയി ബന്ധപ്പെട്ടതാവാം. 'ഉത്പന്നം' എന്നത് ചരക്കുകളോ സേവനങ്ങളോ ആകാം.

കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റിന്റെ നിർണ്ണയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രണ്ട് വ്യത്യസ്ത സമീപനരീതികളാണ് നിലവിലുള്ളത്. കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയം കൂടുതൽ അനായാസവും കൃത്യതയോടുകൂടിയതും ആക്കിത്തീർക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയസഹായികളും (Carbon foot print calculators) ഇപ്പോൾ ലഭ്യമാണ്.

ആഗോളതലത്തിൽ പല സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ശ്രമഫലമായി അനവധി ഉത്പന്നങ്ങളുടെ കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഒരു രാജ്യത്തിന്റേയോ സ്ഥാപനത്തിന്റേയോ അഥവാ വ്യക്തിയുടെ തന്നെയോ കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റിന്റെ അളവ് നിർണ്ണയിക്കുന്നത് അതിന്റെ ഹരിതഗൃഹവാതക ഉദ്ഗമനത്തിന്റെ

തോത് കണ്ടെത്തുന്നതിലൂടെയാണ്. ഇത്തരത്തിൽ കാർബൺ ഫുട്ട്പ്രിന്റ് നിർണ്ണയിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ വ്യാപ്തി കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുവാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനാവുന്നതാണ്. കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായ സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ വികസനം, പ്രക്രിയകളുടെയും ഉല്പന്നങ്ങളുടെയും മെച്ചപ്പെട്ടരീതിയിലുള്ള പരിപാലനം, പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ വിഭവസമാഹരണ രീതികൾ (GPP Green Public or Private Procurement), കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ സുരക്ഷിതമായ രീതിയിലുള്ള ശേഖരണവും സംഭരണവും (Carbon capture) എന്നിവയാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട ലഘൂകരണ രീതികൾ, സൗരോർജ്ജത്തിന്റെയും കാറ്റാടിയന്ത്രങ്ങളുടെയും ഉപയോഗം, പുനർവനവൽക്കരണം (reforestation) ഇവയെല്ലാം സാധാരണയായി കാർബൺ ഓഫ്സെറ്റിങ് (carbon offsetting) എന്ന പേരിലറിയപ്പെടുന്ന കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് ന്യൂനീകരണരീതിയാണ്.

കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് എന്നാലെന്ത്?

ആഗോളതാപനത്തിന് ഇടയാക്കുന്ന ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ ഉദ്ഗമനം (Emission) നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള കമ്പോളാധിഷ്ഠിത പദ്ധതി. ക്വോട്ടോ ഉടമ്പടിയുമായി

ബന്ധപ്പെട്ടാണ് കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങളുടെ അനിയന്ത്രിതമായ വ്യാവസായിക ഉപഭോഗം മുഖേന അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് തുടങ്ങിയ ഹരിത ഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ അളവു കൂടുന്നതാണ് ആഗോളതാപനത്തിനും കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനത്തിനും ഇടയാക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ ഇത്തരം വാതകങ്ങളുടെ ഉദ്ഗമനം നിയന്ത്രിക്കേണ്ടതാണ് എന്ന അന്തർദ്ദേശീയ ധാരണയിൽ നിന്നാണ് ഇങ്ങനെ ഒരാശയം ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വന്നത്.

കാർബൺ ഡയോക്സൈഡും അതുപോലുള്ള ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ ഉദ്ഗമനവും കുറയ്ക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ രാജ്യത്തിനും നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റാണ് കാർബൺ ക്രെഡിറ്റെന്നു പറയാം. അതായത് ഓരോ രാജ്യത്തിനും പരമാവധി ഉദ്ഗമിപ്പിക്കാവുന്ന ഹരിതഗൃഹവാതകത്തിന്റെ വിഹിതം (Cap) നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് നിർണ്ണയിത വിഹിത ഏകകം (assigned amount units) എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഈ വിഹിതം അളക്കുന്നതിന്റെ ഏകകമായാണ് കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഒരു കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് എന്നത് ഒരു മെട്രിക് ടൺ കാർബൺ ഡയോക്സൈഡ് അല്ലെങ്കിൽ തത്തുല്യമായ മറ്റേതെങ്കിലും ഹരിതഗൃഹവാതകത്തിന് തുല്യമായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. കാർബൺ ക്രെഡിറ്റിൽ കാർബണിന്റെ മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത് അതിന്റെ ഉടമയായ രാജ്യത്തിന് അത് ശേഖരിച്ചു വയ്ക്കുവാനോ അല്ലെങ്കിൽ അത് കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന്റെ രൂപത്തിൽ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് വിമോചിക്കപ്പെടുന്നത് തടയുവാനോ ഉള്ള കഴിവിനെ ആസ്പദമാക്കിയിരിക്കും.

കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് പ്രകാരം ഓരോ രാജ്യത്തിനും 'വിഹിത'ത്തിൽ നിന്നും അധികമായി അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് സ്വതന്ത്രമാക്കുന്ന കാർബൺ ഡയോക്സൈഡിന് ഒരു വലിയ വില (cost) നൽകേണ്ടി വരുന്നു. ഇതിനായുള്ള കമ്പോളപദ്ധതി കാർബൺ ട്രേഡിങ് എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇതനുസരിച്ച് വ്യക്തികൾക്കോ, കമ്പനികൾക്കോ, രാജ്യങ്ങൾക്കോ അവർ ആർജിച്ച കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ്, കടപ്പത്രങ്ങളും (Securities) ഉത്പന്നങ്ങളും (commodities) പോലെ പരസ്പരം ക്രയവിക്രയം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ■

പരാതി പരിഹാരത്തിന് കൺസ്യൂമർ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ

ഓൺലൈൻ വ്യാപാരം, പണം കൈമാറ്റം തുടങ്ങി എല്ലാത്തരം ഓൺലൈൻ ഇടപാടുകളെക്കുറിച്ചും പരാതി പറയാൻ ദേശീയ കൺസ്യൂമർ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ ടോൾ ഫ്രീ നമ്പരുകളായ 14404-ലിലോ 1800-11-4000 - ലോ എല്ലാ ദിവസവും രാവിലെ 9.30 മുതൽ വൈകുന്നേരം 5.30 വരെ വിളിക്കാം. കൂടാതെ വെബ്സൈറ്റ് വഴിയും എസ് എം എസ് മുഖേനയും പരാതിപ്പെടാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്.

പരാതി പരിഹാര വെബ്സൈറ്റ്

www.consumernelpline.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റ് വഴിയും പരാതികൾ നൽകാം. പരാതി പരിഹാരത്തിനെ സംബന്ധിച്ച വിശദവിവരങ്ങളും ഈ വെബ്സൈറ്റ് വഴി ലഭ്യമാണ്.

എസ്എംഎസ് വഴി

+91-813000 9809 (ചാർജുകൾ ബാധകം) എന്ന നമ്പറിലേക്ക് എസ് എം എസ് ചെയ്താലും പരാതികൾ പരിഹരിക്കപ്പെടും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ 1967, 1800 425 1550 എന്നീ ടോൾ ഫ്രീ നമ്പരുകളിൽ വിളിക്കാം.

സംസ്ഥാന, ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധികളെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ <https://confonet.nic.in> എന്ന വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക

വസ്തുതങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന മലിനീകരണം

അര ലക്ഷം ടൺ മൈക്രോഫൈബറുകളാണ് മനുഷ്യർ ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്തുതങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രതിവർഷം സമുദ്രങ്ങളിലെത്തുന്നത്. സമുദ്ര ആവാസവ്യവസ്ഥയിലൂടെ ഇവ മൽസ്യങ്ങളിലേക്കും അവിടെ നിന്ന് മനുഷ്യരിലേക്കും എത്തുന്നു. ആവശ്യത്തിന് മാത്രം വസ്തുതങ്ങൾ വാങ്ങുക, പറ്റുമെങ്കിൽ സെക്കന്റ് ഹാന്റ്, റീസൈക്കിൾ, പ്രകൃതി സൗഹൃദ, ധാർമിക ബ്രാന്റുകളെ പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക!

ചരക്ക് സേവന നികുതിയും പ്രളയസെസ്സും

2018 ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിൽ ഉണ്ടായ പ്രളയത്തിൽ തകർന്ന കേരളത്തിന്റെ പുനർ നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടി പണം കണ്ടെത്തുന്നതിനായി കേരളത്തിലെ ചരക്ക് സേവന നികുതി നിയമത്തിൽ പ്രത്യേകമായ സെസ്സ് ചുമത്തുവാനുള്ള നിയമ വ്യവസ്ഥ ഏർപ്പെടുത്തുകയും 2019 ആഗസ്റ്റ് മാസം 1-ാം തീയതി മുതൽ കേരളത്തിനുള്ളിൽ നടക്കുന്ന ചരക്കിന്റെയും സേവനത്തിന്റെയും വിതരണ മൂല്യത്തിൽ പ്രത്യേകമായ സെസ്സ് ചുമത്തി തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. കേരള നിയമസഭ പാസാക്കിയ ധനകാര്യ നിയമത്തിലെ 14-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരവും 19/06/19 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച SRO 436/2019-ാം നമ്പർ സർക്കാർ വിജ്ഞാപന പ്രകാരവും 25/5/2019 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച് 359/19-ാം നമ്പർ ആയി വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത പ്രളയസെസ്സ് ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരവും ആണ് 2 വർഷക്കാലത്തേക്ക് പ്രളയസെസ്സ് ചുമത്താൻ കേരള സർക്കാരിന് അധികാരം ലഭിച്ചത്. പ്രളയസെസ്സ് സംബന്ധിച്ച പ്രധാന വ്യവസ്ഥകൾ ചുവടെ പരാമർശിക്കുന്നു.

പ്രളയസെസ്സ് ഏതെല്ലാം ഇടപാടുകൾക്ക് ബാധകമാണ്?

കേരളത്തിനുള്ളിൽ നടക്കുന്ന ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണത്തിൽ മാത്രമാണ് പ്രളയസെസ്സ് ബാധകമാവുക. 30/6/17 ലെ 360/2017 നമ്പർ SRO പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ള II, III, IV പട്ടികകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണ മൂല്യത്തിന്മേൽ 1% നിരക്കിലും പട്ടിക V ൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള സ്വർണം, ഡയമണ്ട് തുടങ്ങിയ ചരക്കുകളിൽ 0.25% നിരക്കിലും ആണ് സെസ്സ് ചുമത്തപ്പെടുക.

പ്രളയസെസ്സ് ബാധകമാവാത്ത ഇടപാടുകൾ ഏതൊക്കെ?

1. ജി.എസ്.ടി. നിയമം 10-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കോമ്പൗണ്ടിംഗ് നികുതി തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള നികുതിദായകർ നടത്തുന്ന വ്യാപാരങ്ങൾ
2. ജി.എസ്.ടി. നിയമം 11-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചരക്ക് സേവന നികുതി കൗൺസിലിന്റെ ശുപാർശ പ്രകാരം നികുതി ഒഴിവാക്കിയിട്ടുള്ള ചരക്കിന്റേയോ സേവനത്തിന്റേയോ വിതരണങ്ങൾ
3. സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഒരു നികുതിദായകൻ മറ്റൊരു നികുതിദായകന് തുടർവിൽപ്പനയോ, വ്യാപാരസംബന്ധമായതോ ആയ ആവശ്യത്തിനായി നൽകുന്ന വിതരണങ്ങൾ (ബി2ബി ഇടപാടുകൾ)

പ്രളയസെസ്സ് സംബന്ധിച്ച് നികുതിദായകന് പ്രത്യേക റിട്ടേൺ സമർപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടോ? ആയതിന് പ്രത്യേകം രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കണമോ?

പ്രളയസെസ്സ് ചുമത്തുകയും പിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നികുതിദായകൻ പ്രത്യേകം രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കേണ്ടതില്ല. നിലവിലുള്ള GSTIN

തന്നെ പ്രളയസെസ്സിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ആയി കണക്കാക്കും. സംസ്ഥാന ജി.എസ്.ടി. വകുപ്പിന്റെ ഔദ്യോഗിക വെബ് വിലാസത്തിൽ ലോഗിൻ ചെയ്യുകയും പ്രത്യേകം യൂസർ വിലാസവും പാസ് വേഡും ജനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത ശേഷം റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നടപടിക്രമങ്ങൾ പിന്നീട് പുറപ്പെടുവിക്കും. ലോഗിൻ ചെയ്ത് പ്രത്യേക യൂസർ വിലാസവും പാസ് വേഡും ജനിപ്പിക്കുന്നതിനായി മൊബൈൽ ഫോണിൽ ലഭിക്കുന്ന വൺടൈം പാസ് വേഡ് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യുകയും സെസ്സ് തുക സർക്കാരിലേക്ക് ഒടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്താണ്? ജി.എസ്.ടി. നിയമപ്രകാരം ഒരു മാസത്തെ നികുതി ഒടുക്കേണ്ടത് തൊട്ടടുത്ത മാസത്തിലെ 20 നുമുമ്പായി GSTR3B റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന്റെ കൂടെയാണ്. പ്രളയസെസ്സ് റിട്ടേൺ സമർപ്പണവും സമാന മാതൃകയിൽ തൊട്ടടുത്ത മാസം 20ന് മുമ്പായി ആയിരിക്കും വെബ് വിലാസത്തിൽ ലോഗിൻ ചെയ്ത ശേഷം റിട്ടേൺ കാലയളവ് തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും സെസ്സ് ബാധകമായിട്ടുള്ള മൊത്ത വിതരണ മൂല്യം റിട്ടേണിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ത ശേഷം സെസ്സ് കണക്കാക്കി തുക ഓൺലൈൻ ആയി ഒടുക്കാവുന്നതാണ്.

പ്രളയസെസ്സ് കണക്കാക്കുന്നത് എപ്രകാരം ആണ്?

സെസ്സ് ബാധകമായ ഇനങ്ങളുടെ വിതരണ മൂല്യത്തിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് പ്രളയ സെസ്സ് കണക്കാക്കുന്നത്. കേന്ദ്ര നികുതിയോ സംസ്ഥാന നികുതിയോ സെസ്സ് കണക്കാക്കുന്ന വിതരണ മൂല്യത്തിൽ ഉൾപ്പെടില്ല. ഉദാഹരണം ചുവടെ ചേർക്കുന്ന 12% നികുതി നിരക്കുള്ള ഒരു ഉല്പന്നത്തിന്റെ സെസ്സ് വിതരണ മൂല്യം: 100 രൂപ

പ്രളയസെസ്സ് ചുമത്തുകയും പിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നികുതിദായകൻ പ്രത്യേകം രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കേണ്ടതില്ല. നിലവിലുള്ള GSTIN തന്നെ പ്രളയസെസ്സിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ആയി കണക്കാക്കും

എംആർപിക്ക് പുറമെ യാതൊരു തുകയും ഇടാക്കുവാൻ, ലീഗൽ മെട്രോളജി നിയമത്തിലെ പാക്കേജ് കമ്മോഡിറ്റി ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം, സാധിക്കുകയില്ല. അപ്രകാരം അധികമായി തുക ഇടാക്കിയാൽ പ്രസ്തുത നിയമപ്രകാരം പിഴ ശിക്ഷയ്ക്ക് വിധേയമാകും

കേന്ദ്രനികുതി: 6 രൂപ
 സംസ്ഥാന നികുതി: 6 രൂപ
 സെസ്സ്: 1 രൂപ (1% 100 രൂപ)
 ആകെ വിൽപ്പന വില: 113 രൂപ
 സേവനങ്ങളുടെ വിതരണമൂല്യം സംബന്ധിച്ച വ്യക്തതയ്ക്കുവേണ്ടി കേരള ചരക്കു സേവന നികുതി ചട്ടങ്ങൾ 2017 ൽ ചട്ടം 32A പുതിയതായി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

? അന്തർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിൽ സെസ്സ് ബാധകമാണോ ?

അന്തർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിൽ പ്രളയ സെസ്സ് ബാധകമല്ല.

? ഒരു വ്യാപാരി തന്റെ ബില്ലിൽ പ്രളയസെസ്സ് ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ടോ? പ്രളയസെസ്സ് ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്നും പിരിച്ചെടുക്കാമോ?

നികുതിദായകൻ തന്റെ നികുതി രസീതിൽ നിശ്ചയമായും പ്രളയസെസ്സ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. സംസ്ഥാന ചരക്കുസേവന നികുതി ചട്ടം 46 L & M പ്രകാരം, നികുതി രസീത് നൽകുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥകൾ പ്രളയസെസ്സ് സംബന്ധിച്ചും ബാധകമാണ്. പ്രസ്തുത സെസ്സ് വ്യാപാരിക്ക് ഉപഭോക്താക്കളിൽ നിന്നും പിരിച്ചെടുക്കാവുന്നതാണ്.

? എംആർപി രേഖപ്പെടുത്തിയ പാക്കറ്റുകളിലാക്കിയ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ സെസ്സ് എംആർപി തുകയ്ക്ക് പുറമെ ഇടാക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ?

എംആർപിക്ക് പുറമെ യാതൊരു തുകയും ഇടാക്കുവാൻ ലീഗൽ മെട്രോളജി നിയമത്തിലെ പാക്കേജ് കമ്മോഡിറ്റി ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം സാധിക്കുകയില്ല. അപ്രകാരം അധികമായി തുക ഇടാക്കിയാൽ പ്രസ്തുത നിയമപ്രകാരം പിഴ ശിക്ഷയ്ക്ക് വിധേയമാകും.

? ഒരു വ്യാപാരി തന്റെ വ്യക്തിപരമായ ഉപയോഗത്തിന് ഒരു വാഹനം വാങ്ങുന്നു. ഇത് ബി2ബി ഇടപാടായിനിന്നാൽ സെസ്സ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ?

ഇത് വ്യാപാരികൾ തമ്മിലുള്ള B 2 B ഇടപാടാണെങ്കിലും വാഹനം തന്റെ വ്യക്തിപരമായ ഉപയോഗത്തിനായതിനാൽ സെസ്സ് ബാധകമാണ്. എന്നാൽ ചരക്കുകൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും വരുന്നതിനും വേണ്ടി വാഹനം വാങ്ങിച്ചാൽ വ്യാപാര ആവശ്യത്തിന് (In furtherance of Business) എന്ന് കണക്കാക്കി സെസ്സ് ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്.

? ഒരു രജിസ്ട്രേഡ് വ്യാപാരി രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്ത വ്യാപാരിക്ക് ഉല്പന്നമോ സേവനമോ വിതരണം ചെയ്താൽ സെസ്സ് ബാധകമാണോ?

രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്ത വ്യാപാരിക്ക് നൽകുന്ന വിതരണ നിയമം അനുസരിച്ച് ബി2ബി ഇടപാടായി കണക്കാക്കുകയില്ലാത്തതിനാൽ സെസ്സ് ബാധകം ആയിരിക്കും.

? പ്രളയസെസ്സിൽമേൽ പലിശ ഇടാക്കേണ്ടതുണ്ടോ?

ചരക്കുസേവന നികുതി യഥാസമയം ഒടുക്കിയില്ലെങ്കിൽ പലിശ സഹിതം ഇടാക്കുവാൻ നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥയുള്ളതുപോലെ പ്രളയ സെസ്സിൽമേലും പലിശ ഇടാക്കുവാൻ സാധിക്കും. കേരള ചരക്കുസേവന നികുതി നിയമം 2017, കേന്ദ്ര ചരക്കുസേവന നികുതി നിയമം 2017, പ്രസ്തുത നിയമങ്ങളുടെ ചട്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പ്രകാരം നിർവചനം, അധികാരസ്ഥാപനങ്ങൾ, നികുതി നിർണ്ണയം, ഓഡിറ്റ്, നികുതി ചോർച്ച, പലിശ, അപ്പീൽ, കുറ്റങ്ങളും ശിക്ഷയും തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള എല്ലാ നിയമ വ്യവസ്ഥകളും പ്രളയസെസ്സിനെ സംബന്ധിച്ചും ബാധകമായിരിക്കും എന്ന് 2019-ലെ ധനകാര്യ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. പ്രളയസെസ്സ് യഥാസമയം ഒടുക്കിയില്ലെങ്കിൽ 18% പലിശ ഇടാക്കാൻ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ■

മാലിന്യം സംസ്കരിക്കാം മാതൃകയാവാം

റെജു വവും അജൈവവുമായി നിരവധി തരം മാലിന്യങ്ങൾ മാതൃകയാവാം പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നു.

മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കുക എന്നത് എല്ലാ പൗരൻമാരുടെയും കടമയാണ്. മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നതും കത്തിക്കുന്നതും നിയമപരമായി തെറ്റും ശിക്ഷാർഹവുമാണ്. മാലിന്യം ജലസ്രോതസ്സുകളിലേക്കോ പൊതുയിടങ്ങളിലേക്കോ വലിച്ചെറിയുന്നത് പകർച്ചവ്യാധികൾക്കും അവ കത്തിക്കുന്നത് ക്യാൻസർ പോലുള്ള മാരക രോഗങ്ങൾക്കും കാരണമാകും. മാത്രമല്ല 'എന്റെ മാലിന്യം എന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം' എന്ന രീതിയിൽ മാലിന്യം തരം തിരിച്ച് അവയിൽ അഴുകുന്നവ കമ്പോസ്റ്റാക്കിയും അഴുകാത്തവ പുനഃചംക്രമണത്തിനായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയും എല്ലാവരും അവരവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വം നിറവേറ്റണം.

പൊതു സ്ഥലത്തോ, സ്വകാര്യ സ്ഥലത്തോ മാലിന്യങ്ങൾ കത്തിച്ചാൽ ദേശീയ ഹരിത ട്രിബ്യൂണൽ വിധിയനുസരിച്ച് 5000 രൂപ മുതൽ 25000 രൂപ വരെ പിഴ ശിക്ഷ ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. പ്ലാസ്റ്റിക്, റബ്ബർ മാലിന്യങ്ങൾ കത്തിച്ചാൽ ഐപിസി 268, 269, 278, എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള നടപടികൾ ഉണ്ടാകും. യഥാവിധിയുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം ഇല്ലാത്ത വാ

ണിജ്യകേന്ദ്രങ്ങൾ, ആശുപത്രികൾ, കല്യാണമണ്ഡപങ്ങൾ, വലിയ വീടുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സ്വന്തം ഉത്തരവാദിത്തത്തിൽ മാലിന്യം തരം തിരിച്ച് ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കാതിരുന്നാൽ സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് റൂൾസ് 2016, കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് 1994, കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1954 എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള ശിക്ഷാ നടപടികൾ അധികൃതർക്ക് സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

പൊതു ജലാശയത്തിലോ, ജല മാർഗത്തിലോ, ചപ്പുചവറുകളോ, മാലിന്യമോ, വിസർജ്യ വസ്തുക്കളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളോ നിക്ഷേപിക്കുകയോ ഒഴുക്കിവിടുകയോ ചെയ്താൽ അത് ജാമ്യമില്ലാ കുറ്റമായി പരിഗണിക്കാവുന്നതും 10000 രൂപ മുതൽ 25000/ രൂപ വരെ പിഴശിക്ഷയോ, ഒരു വർഷം വരെ തടവുശിക്ഷയോ ലഭിക്കാവുന്നതുമാണ്.

ജലാശയങ്ങളിൽ ചവറോ മലിന വസ്തുക്കളോ മലിനജലമോ ഒഴുക്കുന്നത് കേരള ഇറിഗേഷൻ ആൻ്റ്

വാട്ടർ കൺഫർമേഷൻ ആക്റ്റ് 2018 പ്രകാരം മൂന്ന് വർഷം വരെ തടവു ശിക്ഷയോ, രണ്ട് ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയ ശിക്ഷയോ ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റമാണ്.

ഇങ്ങനെ കടുത്ത ശിക്ഷകൾ ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റമായിട്ടും പലരും മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ അലംഭാവം കാണിക്കുന്നു.

മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ അറിവില്ലാത്തതാകാം ഇതിനു കാരണം. അടുക്കള മാലിന്യങ്ങൾ, കാർഷിക അവശിഷ്ടം, മൃഗാവശിഷ്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ കമ്പോസ്റ്റിംഗ് രീതിയിലൂടെ സംസ്കരിക്കുക. ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങൾ പരമാവധി പാഴാക്കാതിരിക്കുക. ഭക്ഷണം മിച്ചം വന്നാൽ വളർത്തു പക്ഷികൾക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും ആഹാരമായി നൽകുക.

പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കി, ഉണക്കി സൂക്ഷിക്കുകയും യഥാസമയം ഹരിത കർമ്മസേനയ്ക്കോ, പാഴ് വസ്തുവ്യാപാരികൾക്കോ കൈമാറുകയും ചെയ്യുക.

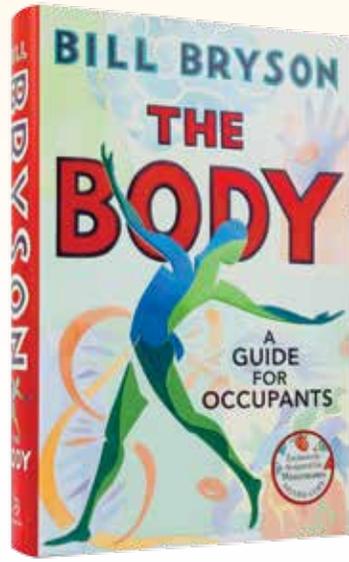
പേപ്പർ, ഇ- മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ച് വയ്ക്കുകയും കൈമാറുകയും ചെയ്യണം.

നമുക്ക് ഉപയോഗമില്ലാത്തവയും എന്നാൽ മറ്റുള്ളവർക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുന്നതുമായ വീട്ടുപകരണങ്ങൾ, തുണികൾ തുടങ്ങിയ വസ്തുക്കൾ, സ്വാപ്ഷോപ്പുകൾക്ക് കൈമാറുക അങ്ങനെ ഒരു ഉത്തമ പൗരനായി മാറുക. നമ്മുടെ മാലിന്യം മനുഷ്യരാശിയുടെ നാശത്തിനു കാരണമാകാതിരിക്കട്ടെ. ■

മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കുക എന്നത് എല്ലാ പൗരൻമാരുടെയും കടമയാണ്. മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നതും കത്തിക്കുന്നതും നിയമപരമായി തെറ്റും ശിക്ഷാർഹവുമാണ്

നമുക്കർ നമ്മുടെ

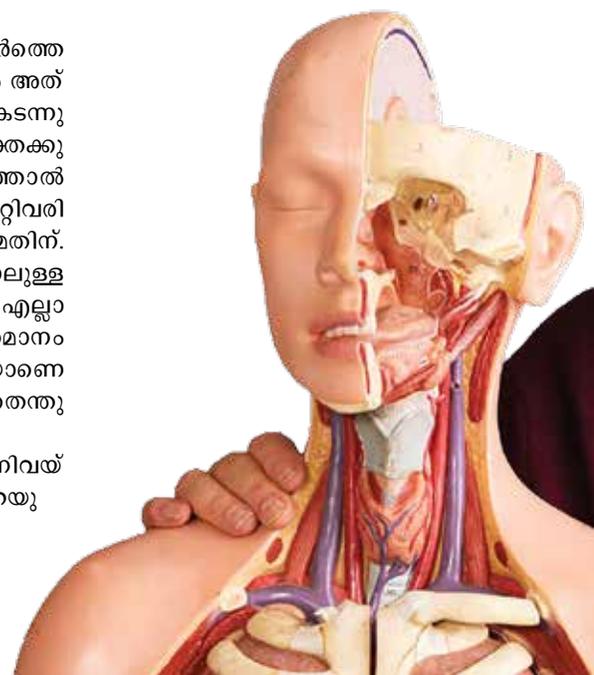
എല്ലാദിവസവും നമ്മുടെ ശരീരത്തിലെ ഏതാനും കോശങ്ങൾ ക്യാൻസർ ബാധിതമാകുന്നുണ്ടെന്ന് എത്ര പേർക്കറിയാം. ഏതൊക്കെ മൂലകങ്ങൾ ചേർന്നാണ് ഒരു മനുഷ്യശരീരം നിർമ്മിതമായിരിക്കുന്നത്. നാം ശ്വസിക്കുന്ന വായുവിന്റെ എൺപതു ശതമാനവും നൈട്രജനാണെന്ന് എപ്പോഴെങ്കിലും ഓർത്തിട്ടുണ്ടാകുമോ. നമുക്ക് ഒരു പക്ഷെ ഏറ്റവും കുറച്ച് അറിവുള്ളത് നമ്മുടെ ശരീരത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെയാണെന്ന് ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്ന പുസ്തകമാണ് ബിൽ ബ്രൈസന്റെ ബോഡി. 'എഷോർട്ട് ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് നിയർലി എവരിതിങ്ങ്' എന്ന പുസ്തകത്തിലൂടെ ലോകമെമ്പാടും വായനക്കാരെ സൃഷ്ടിച്ച ശാസ്ത്ര എഴുത്തുകാരനാണ് ബിൽ ബ്രൈസൻ.

വെറിയൻമാരായ ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാർ നടത്തിയ എണ്ണമറ്റ പരീക്ഷണങ്ങളെ കുറിച്ച് ബോഡിയുടെ രണ്ടാമധ്യായത്തിൽ ബ്രൈസൻ വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ ത്വക്കിന്റെ ഏറ്റവും പുറമെയുള്ള കോശങ്ങളെല്ലാം മുതമായവയാണ്. വായുവുമായി അതിരു പങ്കിടുന്നിടത്തൊക്കെ നമ്മുടേത് ശവശരീരമാണെന്നർത്ഥം. മനുഷ്യർ പല നിറത്തിലുണ്ടെങ്കിലും റെയ്സ്, ഇന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കുന്ന അർത്ഥത്തിൽ ജീവശാസ്ത്രപരമായി നിലനിൽക്കുന്ന ഒന്നല്ല. തൊലിനിറം, മുഖാകൃതി, മുടി, എല്ലുകളുടെ ഘടന എന്നീ വൈജാത്യങ്ങളൊന്നും മനുഷ്യന്റെ ഏതെങ്കിലും ഗുണഗണങ്ങളെ

ഒരു മനുഷ്യനെ എങ്ങനെ നിർമ്മിക്കാമെന്ന ചോദ്യം ചോദിച്ചുകൊണ്ടാണ് ബോഡി ആരംഭിക്കുന്നത്. അൻപത്തിയൊൻപത് മൂലകങ്ങൾ ചേർന്നാണ് ഒരു മനുഷ്യശരീരം നിർമ്മിതമായിരിക്കുന്നത്. അവയിൽത്തന്നെ ആറു മൂലകങ്ങൾ ചേർന്നാണ് മനുഷ്യന്റെ 99.1 ശതമാനം ശരീരവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത്. കാർബൺ, ഓക്സിജൻ, ഹൈഡ്രജൻ, നൈട്രജൻ, കാൽസ്യം, ഫോസ്ഫറസ് എന്നിവയാണവ. നമ്മുടെ ശരീരത്തിലെ എണ്ണമറ്റ കോശങ്ങളിൽ ഓരോന്നിലും ഒരു മീറ്റർ നീളത്തിലാണ് ഡി.എൻ.എ ഉള്ളതെന്ന് തികച്ചും തെറ്റിപ്പറയുന്ന അറിവാണ്. അതായത് നമ്മുടെ ശരീരത്തിലുള്ള

എല്ലാ ഡി.എൻ.എയും കോർത്തെടുത്ത് ഒരു ചരടാക്കി വലിച്ചാൽ അത് സൗരയൂഥത്തിൽ പ്ലൂട്ടോയും കടന്നുപോകുമെന്നർത്ഥം. നമ്മുടെ രക്തക്കുഴലുകൾ എല്ലാം ചേർത്തെടുത്താൽ രണ്ടരത്തവണ ഭൂമിയെ ചുറ്റിവരിയാം. അത്രയേറെ നീളം വരുമതിന്. ലോകത്തെവിടെയും ഒരുപോലുള്ള രണ്ടു മനുഷ്യരില്ലെന്നിരിക്കെ എല്ലാ മനുഷ്യരുടെയും 99.9 ശതമാനം ഡി.എൻ.എയും ഒരുപോലെയാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അദ്ഭുതപ്പെടാതെത്തുചെയ്യാൻ. വർണം, വംശം, വർഗം എന്നിവയ്ക്കൊക്കെ ശാസ്ത്രീയ അടിത്തറയുണ്ടെന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ വർണ്ണ

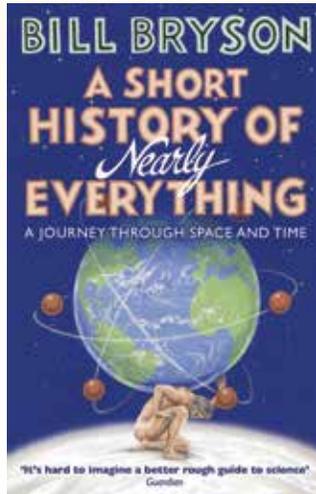

നിയന്ത്രിത ശരീരം

നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളല്ല. വംശീയത എത്രമാത്രം ശാസ്ത്രവിരുദ്ധം കൂടിയാണെന്ന് ബ്രൈസൺ രസകരമായി പറഞ്ഞു തരുന്നു. ഒരാളുടെ വിരലടയാളം പോലെ ലോകത്ത് മറ്റാർക്കുമില്ല എന്നത് ഒരു ശാസ്ത്രവസ്തുതയല്ല. മറിച്ച് ഇതുവരെ അങ്ങനെ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല എന്നേയുള്ളൂ. അതുപോലെ തന്നെ മനുഷ്യൻ നനവ് അറിയാനുള്ള സൈൻസുകുകളില്ല, തണുപ്പറിയാനുള്ളവ

യേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് തണുത്ത ഒരു പ്രതലത്തിലിരുന്നാൽ നനവുണ്ടോയെന്ന് നോക്കാതെ പറയാൻ നമുക്ക് കഴിയാത്തത്.

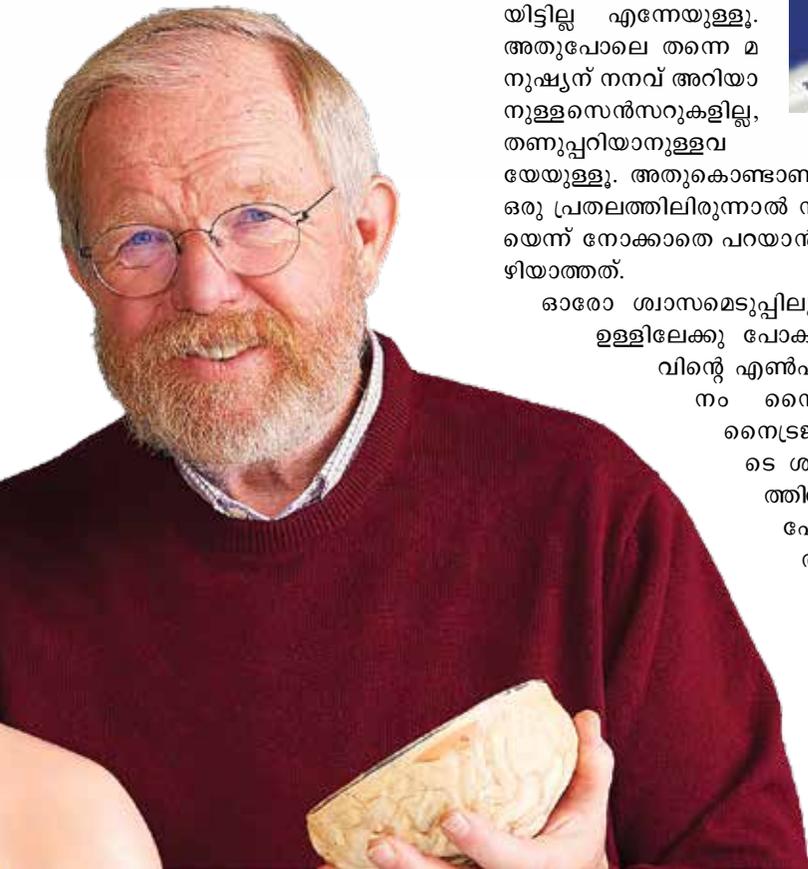
ഓരോ ശ്വാസമെടുപ്പിലും നമ്മുടെ ഉള്ളിലേക്കു പോകുന്ന വായുവിന്റെ എൺപതു ശതമാനം നൈട്രജനാണ്. നൈട്രജൻ നമ്മുടെ ശ്വാസകോശത്തിലേക്ക് കടന്നു പോകുകയും അതുപോലെ തന്നെ തിരിച്ചിറങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

യുന്നു. ഇത് തെറ്റായ കടയിൽക്കയറിയ ഒരു ഉപഭോക്താവ് ഒന്നും വാങ്ങാതെ തിരികെയിറങ്ങുന്നതുപോലെയാണ് ബ്രൈസൺ എഴുതുന്നത്. ഇങ്ങനെ വെറുതെ പോകുന്ന നൈട്രജൻ മനുഷ്യന് വേണ്ടുന്ന അമോണിയയാക്കി മാറ്റുന്നത് ബാക്ടീരിയയാണ്. ബാക്ടീരിയ ഇല്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ ജീവിക്കാനാകില്ലെന്ന് അർത്ഥം. ആന്റിബയോട്ടിക് കാലത്ത്

ബാക്ടീരിയയില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യവംശം തന്നെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലെന്നാണ് ബ്രൈസൺ നമ്മോടു പറയുന്നത്.

പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഏറ്റവും അസാധാരണമായ വസ്തു നിങ്ങളുടെ തലയ്ക്കുള്ളിലാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ബ്രൈസൺ തലച്ചോറിനെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ ധാരണകളെ പൊളിച്ചുകളയുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യൻ തന്റെ തലച്ചോറിന്റെ പത്തു ശതമാനം മാത്രമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നുള്ളത് എത്രയോ കാലമായി നാം ആവർത്തിച്ചു കേൾക്കുന്നതാണ്. ഇതൊരു മിത്ത് മാത്രമാണെന്ന് ബ്രൈസൺ പറയുന്നു. ഈ ലോകത്തെക്കുറിച്ച് നമുക്കുള്ള എല്ലാ ധാരണകളും നമുക്ക് നൽകുന്നത് നമ്മുടെ തലച്ചോറാണ്. എന്നാൽ തലച്ചോറാകട്ടെ ഈ

ലോകം ഒരിക്കൽപ്പോലും നേരിട്ടു കണ്ടിട്ടുമില്ല. നിങ്ങളുടെ തലച്ചോറിന് ഈ ലോകമെന്നത് ഇലക്ട്രിക് പൾസുകളുടെ ഒരു പ്രവാഹമാണ്. ശരീരഭാരത്തിന്റെ രണ്ടു ശതമാനമുള്ള തലച്ചോറാണ് ഊർജത്തിന്റെ ഇരുപത് ശതമാനവും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ എന്താണോ കാണുന്നത് അതല്ല ഒരു വസ്തു, അതിനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളുടെ തലച്ചോറ് എന്താണോ പറഞ്ഞു തരുന്നത് അതാണ് ആ വസ്തു. വെറുതെയിരിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യന്റെ തലച്ചോറിലൂടെ മുപ്പത് സെക്കൻഡുകൾക്കുള്ളിൽ കടന്നു പോകുന്ന വിവരങ്ങൾ ഹബിൾ ടെലസ്കോപ്പ് മുപ്പത് വർഷം കൊണ്ട് വിശകലനം ചെയ്തതിനേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. ഓർമകളെക്കുറിച്ചുള്ള നിരീക്ഷണം രസകരമാണ്. ലക്ഷക്കണക്കായ ഓർമകളിൽ ചിലത് നാം സൂക്ഷിക്കുകയും ചിലത് വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്ത് മൂല്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഓർമകളിൽ നിന്ന് തലച്ചോറ് നമുക്ക് വേണ്ടുന്നതും വേണ്ടാത്തതും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. വിചിത്രമാണ് നമ്മുടെ തന്നെ തലച്ചോറിന്റെ രീതികൾ.

തലകുത്തി നിന്ന് ആഹാരം കഴിക്കാനാകുമോ? കഴിയില്ലെന്നാകും മിക്കവാറും കരുതുന്നത്. നാം കഴിക്കുന്ന ആഹാരം ഗുരുതാകർഷണം കാരണം വയറിലേക്കു വീഴുന്നുവെന്നതോന്നലാണ് കാരണം. അൻപതിലേറെ പേശികൾ ചേർന്ന് നമ്മുടെ വായിൽ നിന്നും ആഹാരത്തെ വയറ്റിലേക്കെത്തിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ട് തലകുത്തി നിന്നു കഴിച്ചാലും വയറ്റിൽത്തന്നെയെത്തും. വായുവും ആഹാരവും ഒരേ കുഴലിലൂടെയാണ് മനുഷ്യൻ അകത്തേക്കെടുക്കുന്നത്. ശ്വാസിക്കുമ്പോൾ തുറക്കുകയും കഴിക്കുമ്പോൾ അടയുകയും ചെയ്യുന്ന എപ്പിഗ്ലോട്ടിസ് ആണ് അപകടമില്ലാതെ ആഹാരവും വായുവും ഒരേ വഴി പോകുന്നതിന് നമ്മെ സഹായിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു പ്രശസ്ത എഴുത്തുകാരനായ റിച്ചാർഡ് ഡോക്കിൻസ് തന്റെ ദൈവനിഷേധം സ്ഥാപിക്കാൻ 'ഗോഡ് ഡെല്യൂഷ്' എന്ന പ്രശസ്തമായ പുസ്തകത്തിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഉദാഹരണവും ഇതാണ്. ദൈവമാണ് മനുഷ്യനെ രൂപകൽപന ചെയ്തതെങ്കിൽ ഇമ്മാതിരി ഒരു ഡിസൈൻ മോശമാണെന്നാണ് ഡോക്കിൻസിന്റെ പക്ഷം.

തലച്ചോറിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങൾ നിർജീവമാക്കി മാനസികാസ്വാസ്ഥ്യമുള്ളവരെ ജീവച്ചുവമാക്കുന്ന ലോബോട്ടമി

എന്ന സമ്പ്രദായം വളർന്നുവന്നതിന്റെ വിശദമായ ചരിത്രം 'ബോഡി'യിൽ നമുക്ക് വായിക്കാം. അന്ന് ലോകമാകെ ലോബോട്ടമിക്കെതിരെ ജനവികാരം ഉയർന്നുവന്നിരുന്നു. ഇതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് 'വൺ ഹു ഫ്ലൂ ഓവർ ദ ക്യൂക്കുസ് നെസ്റ്റ്' എന്ന ലോകോത്തര ചലച്ചിത്രമുണ്ടാകുന്നത്. ഈ സിനിമയുടെ അനുകരണമാണ് മലയാളത്തിലെ മോഹൻലാൽ ചിത്രം 'താളവട്ടം'. സിനിമയെക്കുറിച്ച് ബ്രൈസൺ പരാമർശിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ

ലും ലോബോട്ടമിയിലേക്ക് നയിച്ച വിവിധ പരീക്ഷണങ്ങൾ 'ബോഡി'യിൽ വിവരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്.

പതിനാലാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യം വടക്കൻ ഇറ്റലിയിലുണ്ടായ പെയിന്റിങ്ങുകളിലാണ് ഇന്ന് നാം കാണുന്ന ഹൃദയചിഹ്നങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയത്. എന്തായിരുന്നു അവയുടെ പ്രചോദനമെന്ന് അറിയില്ല. പ്രണയലേഖനങ്ങളിലും വാലന്റൈൻ സന്ദേശങ്ങളിലും ചുവരിലും മരത്തിലുമുള്ള കോറിവരയ്ക്കലിലുമുള്ള പ്രണയചിഹ്നം ഹൃദയത്തിന്റെ ആകൃതിയാണെന്ന് നാം വെറുതെ ധരിക്കുന്നതാണ്. ഈ ആകൃതിയുമായി നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിന് ബന്ധമൊന്നുമില്ല. വൈകാരികതയുമായി ഹൃദയം അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നാണ് പലരും ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഹൃദയം തകർന്നു പോയിയെന്നും ഹൃദയം കവർന്നുവെന്നുമൊക്കെ നാം പറയുന്നത്. ശരിക്കും നമ്മുടെ പ്രണയത്തിനോ സന്തോഷത്തിനോ വിഷമത്തിനോ

ഹൃദയവുമായി ബന്ധമൊന്നുമില്ല. അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ ദിവസം ലക്ഷത്തിലേറെത്തവണ മിടിക്കുന്ന ഹൃദയത്തിന് ഇതിനൊക്കെ എവിടെ നേരം. ഒരു മനുഷ്യന്റെ ജീവിതകാലത്തുടനീളം അയാളുടെ ശരീരഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം രക്തമെത്തിക്കുന്ന ഹൃദയം എന്തൊരത്ഭുതമാണ്. ഹാർട്ട് അറ്റാക്കും കാർഡിയാക് അറസ്റ്റും ഒന്നാണെന്ന് കരുതുന്ന എത്രയോ പേരുണ്ട് നമുക്കിടയിൽ. ഓക്സിജൻ കലർന്ന രക്തം ഹൃദയപേശികളിലേക്ക് എത്താത്ത അവസ്ഥയാണ് ഹാർട്ട് അറ്റാക്ക്. ഹൃദയം പമ്പിങ് നിർത്തുന്ന അവസ്ഥയാണ് കാർഡിയാക് അറസ്റ്റ്.

ചുവന്ന രക്തമോടുന്ന ഞരമ്പുകളെങ്ങനെയാണ് നീലയായത്? തൊലിപ്പുറത്ത് വീഴുന്ന സൂര്യപ്രകാശത്തിലെ റെഡ് സ്പെക്ട്രം ആഗിരണം ചെയ്യപ്പെടുകയും നീലപ്രതിഫലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട്. ഇങ്ങനെ പെട്ടെന്ന് ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരത്തിലെത്താത്ത ഒരായിരം അറിവുകളുടെ കുമ്പാരമാണ് ബിൽ ബ്രൈസൺ ബോഡിയിലൂടെ നമ്മോടു പറയുന്നത്. നോട്ടിങ്ങാമിലെ ഒരു മോർച്ചറിയിൽ മുറിച്ചെടുത്ത അയോർട്ടിയ്ക്കുള്ളിലേക്കു വിരൽകടത്തിനോക്കുന്ന ബ്രൈസനെ നമുക്ക് കാണാം. ലോകമെമ്പാടുമുള്ള ഗവേഷണ ലാബുകൾ സന്ദർശിച്ചും ശാസ്ത്രജ്ഞരോട് സംവദിച്ചും റിസർച്ച് ജേണലുകൾ പരതിയുമൊക്കെയാണ് ശരീരത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മവിവരങ്ങൾ വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം ബിൽ ബ്രൈസൺ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

നമ്മുടെ ശരീരത്തിലെ രാസവസ്തുക്കൾ, ഘടന, ശരീരത്തിന്റെ ബാലൻസ്, രോഗപ്രതിരോധസംവിധാനം, ശ്വാസകോശങ്ങൾ, ആഹാരം, ഉറക്കം, ജനനം, വേദന, അസുഖങ്ങൾ, മരുന്നുകൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ മേഖലകളിലായി പരന്നു കിടക്കുന്ന ബൃഹത്തായൊരു രചനയാണ് ബിൽ ബ്രൈസന്റെ ബോഡി. കൗതുകം ജനിപ്പിക്കുന്ന വിവരങ്ങളുടെ സഞ്ചയം എന്നതിലുപരി നമ്മുടെ പല തെറ്റിധാരണകളെയും തിരുത്താൻ ബോഡി സഹായിക്കും. ശരീരശാസ്ത്രസംബന്ധിയായ നിലവിലുള്ള ബോധ്യങ്ങളെ പുതുക്കിപ്പണിയാൻ ബ്രൈസൺ നമ്മെ സഹായിക്കും. കുറഞ്ഞ കാലം കൊണ്ടു തന്നെ ലോകമെമ്പാടും വലിയ തോതിൽ ഈ പുസ്തകം സ്വീകരിക്കപ്പെടാനുള്ള കാരണവും അതുതന്നെ. ■

ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാരം

മികവിന്റെ പാതയിൽ കേരളം

1986-ൽ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം ഇന്ത്യയിലേറ്റുവുമായി മികവോടുകൂടി ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര സംവിധാനം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറിയിട്ടുണ്ട്.

സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനും 14 ജില്ലാ കമ്മീഷനുകളും ഉപഭോക്തൃ പരാതി പരിഹാര സംവിധാനങ്ങളായി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

വക്കീൽ മുഖാന്തിരമോ നേരിട്ടോ ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾ വഴിയോ പരാതിപ്പെടാം 5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾക്ക് ഫീസ് നൽകേണ്ടതില്ല.

ഫീസ് ഘടന

ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനുകളിൽ ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള പരാതികളാണ് സ്വീകരിക്കുക.

- 5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾക്ക് ഫീസില്ല
- 5 മുതൽ 10 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾക്ക് 200 രൂപയും
- 10 മുതൽ 20 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾക്ക് 400 രൂപയും 20 ലക്ഷത്തിന് മുകളിൽ 50 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾക്ക് 1000 രൂപയും ഫീസടയ്ക്കണം
- 50 ലക്ഷത്തിനു മേൽ ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾക്ക് 2000 രൂപയാണ് ഫീസ്.

സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനിൽ

- ഒരു കോടി രൂപ മുതൽ 2 കോടി രൂപ വരെ 2500 രൂപയും രണ്ടു കോടി മുതൽ നാലുകോടി രൂപ വരെ 3000 രൂപയും 4 കോടി മുതൽ 6 കോടി വരെ 4000 രൂപയും പരാതി ഫീസ് അടയ്ക്കണം
- 6 കോടി മുതൽ എട്ടു കോടി രൂപ

വരെയുള്ള പരാതികൾക്ക് 5000 രൂപയും

- 8 കോടിക്കുമേൽ 10 കോടി രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾക്ക് 6000 രൂപയുമാണ് ഫീസ്.
- 10 കോടി ക്ക് മുകളിലുള്ള പരാതികൾ ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനിലാണ് ഫയൽ ചെയ്യേണ്ടത് ഫീസ് 7500 രൂപ
- അതത് ജില്ലാ കമ്മീഷനുകളുടെ പ്രസിഡന്റിന്റെ പേർക്ക് ഡിഡി ആയിട്ടാണ് ഫീസ് അടയ്ക്കേണ്ടത് സംസ്ഥാന

കമ്മീഷനിൽ സെക്രട്ടറിയുടെ പേരിൽ ഡി ഡി ആയിട്ടാണ് ഫീസ് ഒടുക്കേണ്ടത്.

വിലാസം / ഫോൺ നമ്പറുകൾ

കേരള സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷൻ
തിരുവനന്തപുരം - 0471-2725157
ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനുകൾ
തിരുവനന്തപുരം - 0471272 1069
കൊല്ലം - 0474 2795 063
പത്തനംതിട്ട - 0468-2223699
ആലപ്പുഴ - 0477-2269748
കോട്ടയം - 0481-2565118
എറണാകുളം - 0484-24033 16
തൃശ്ശൂർ - 0487-2361100
പാലക്കാട് - 0491-250 5782
മലപ്പുറം - 0483-2734802
കോഴിക്കോട് - 0495-2803455

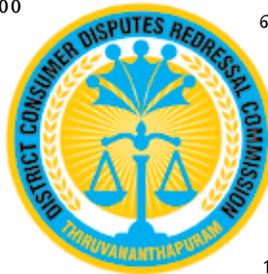
വയനാട് - 0493-6202755
കണ്ണൂർ - 0497-270 66 32
കാസർഗോഡ് - 04994-256845

ഉണരു ഉപഭോക്താവേ ഉണരു അന്യായങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടൂ

വിളിക്കൂ - ടോൾ ഫ്രീ/ഹെൽപ്പ് ലൈൻ - 1800 425 1550, 1967

സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃകാര്യ സെൽ - 0471-2322155

സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃ കാര്യ വകുപ്പ് ഗവ. സെക്രട്ടേറിയറ്റ് - 0471-2518028
നാഷണൽ ഹെൽപ്ലൈൻ ടോൾ ഫ്രീ നമ്പർ 1800 114000 അല്ലെങ്കിൽ 14404

പ്രധാന വെബ് സൈറ്റുകൾ

ഉപഭോക്തൃകാര്യ മന്ത്രാലയം ഭാരത സർക്കാർ
<https://consumeraffairs.nic.in/>
ഭക്ഷ്യ-പൊതുവിതരണ ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ് കേരള സർക്കാർ
<https://consumeraffairs.kerala.gov.in>
<https://civilsupplieskerala.gov.in/>
CONFONET
<https://confonet.nic.in/>
ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാൻ്റേർഡ്സ് BIS
<https://www.bis.gov.in/>
പരാതി പരിഹാരം
www.consumerhelpline.gov.in

ഹരിതമാകട്ടെ നമ്മുടെ ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം

സേവനങ്ങൾക്കും ചരക്കുകൾക്കും വിലയ്ക്ക് തുല്യമായ മുല്യമെന്നതിൽ നിന്ന് മാറി ആരോഗ്യദായകവും പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദപരവുമായ സേവനങ്ങളും ഉൽപ്പന്നങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുമെന്നതാണ് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിന്റെ കാതൽ

ആധുനിക കാലത്ത് ഉപഭോക്താക്കളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ അനുദിനം മാറി മറിയുകയാണ്. ആഗോളീകാനന്തര കാലത്ത് ഉദയം കൊണ്ട നൂതന കാഴ്ചപ്പാടാണ് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം. നിയത നിർവചനമില്ലാത്ത ഈ ആശയത്തിന്റെ ആവിർഭാവം യൂറോപ്പിലാണ്. പ്രകൃതിക്ക് ദോഷം വരുത്താത്ത സ്വാഭാവിക ചേരുവകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ലഘു പുറം ചട്ടയോടുകൂടിയ സോപ്പ് നിർമ്മിച്ചതിന് ബ്രിട്ടനിലെ ബോഡി ഷോപ്പ് എന്ന കമ്പനിക്ക് 1987-ലെ കമ്പനി ഓഫ് ദി ഇയർബിസിനസ് എന്റർപ്രൈസസ് അവാർഡ് ലഭിച്ചതോടെയാണ് ഹരിത ഉപഭോക്താവ് എന്ന് ലോകം കേട്ടു തുടങ്ങിയത്. തന്റേയോ മറ്റുള്ളവരുടെയോ ആരോഗ്യവും ഭൂമിയുടെ നിലനിൽപ്പും അപകടത്തിലാക്കുന്ന ഉല്പന്നങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നവരെയാണ് ഹരിത ഉപഭോക്താവ് എന്ന് സാധാരണ കരുതുന്നത്.

ചരിത്രാതീതകാലം മുതൽ ഇന്ത്യയിലെ വ്യത്യസ്ത ഇടങ്ങളിൽ നിലനിന്നു പോന്ന ചില ശീലങ്ങളും ആചാരങ്ങളും നാമറിയാതെതന്നെ നമ്മെ ഹരിത ഉപ

വ്യക്തികളാണ് ഭൂരിഭാഗം ഉപഭോക്താക്കളെങ്കിലും വ്യക്തിഗത ഇടപെടൽ കൊണ്ടു മാത്രം ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കുക പ്രയാസകരമാവും. അതിന് കൂട്ടായ ശ്രമമുണ്ടാവണം നിയമപരവും ഘടനാപരവുമായ മാറ്റങ്ങൾ വന്നേ തീരൂ

ഭോഗ സംസ്കാരത്തിൽ എത്തിച്ചിരുന്നു. ഇലയിൽ ഭക്ഷണം വിളമ്പിയാൽ മതാചാരങ്ങൾക്കും മറ്റും പരിസ്ഥിതി യോടിണങ്ങും വിധമുള്ള ശീലങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തിയും നമ്മുടെ പൂർവികർ നമുക്ക് കാട്ടിത്തന്നത് ഹരിത ഉപഭോഗ മാതൃകയുടെ ബാലപാഠങ്ങളാണ്. അതു കൊണ്ടുതന്നെ നാം പ്രകൃതി സൗഹൃദ ഉപഭോഗരീതികൾ അവലംബിച്ചുപോകുന്നതിൽ അതിശയമൊന്നുമില്ല.

പല ഉത്തരേന്ത്യൻ റെയിൽവെ സ്റ്റേഷനുകളിലും ഏറെ നാളായി ചായ ലഭിക്കുന്നത് ചെറിയ മൺപാത്രങ്ങളിലാണ്. സ്റ്റേഷനും പരിസരവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദം ആയിരിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം കൊണ്ടല്ലിത്. അതൊരു സൗകര്യമായി ചായ വില്പനക്കാർ കണ്ടു. ഇപ്പോഴും കാണുന്നു എന്നു വേണം കരുതാൻ. പക്ഷേ സംഗതി പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാണ്. വർഷങ്ങളായി കേരളത്തിന് അടുത്തുള്ള തമിഴക റെയിൽവെ സ്റ്റേഷനുകളിൽ ഭക്ഷണം പൊതിഞ്ഞു കിട്ടുന്നത് വട്ടയിലയിലാണ്. അതവരുടെ രീതി. ആരും പറഞ്ഞു ചെയ്തു തുടങ്ങിയതല്ല.

ഹരിത ഉപഭോക്താവ്, ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം എന്നീ ആശയങ്ങളുടെ തുടർച്ചയായിട്ടാവണം നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് ജൈവവളം ജൈവകൃഷി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മപ്പെടുത്തലുകളും പ്രചാരണവും വരാൻ തുടങ്ങിയത്.

ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം ശീലിക്കാൻ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന യുക്തിസഹവും സുദീർഘവും ഗൗരവപൂർണ്ണവുമായ നടപടികളും നീക്കങ്ങളും നടക്കുന്ന, തുടരേണ്ടതായ കാലഘട്ടമാണിത്.

സേവനങ്ങൾക്കും ചരക്കുകൾക്കും വിലയ്ക്ക് തുല്യമായ മൂല്യമെന്നതിൽ നിന്ന് മാറി ആരോഗ്യദായകവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരവുമായ സേവനങ്ങളും ഉല്പന്നങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുമെന്നതാണ് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിന്റെ കാതൽ.

പരിസ്ഥിതി ഉപഭോഗരീതിക്കുമേൽ സ്വാധീനം ചെലുത്താനിടയായതോടെ ഉപഭോഗ വസ്തുക്കൾ വാങ്ങാനോ ബഹിഷ്കരിക്കാനോ ഉള്ള അവകാശം വിനിയോഗിക്കാൻ ഉപഭോക്താവ് തയ്യാറായി വരികയാണിത്. ഉല്പന്നത്തിന്റെ വില, ഗുണമേന്മ, പ്രവർത്തന ക്ഷമത, ഇൗട് (സ്ഥിരത), വിൽപനാനന്തര സേവനം എന്നിവ വാങ്ങലിന് മുൻ നിര മാനദണ്ഡങ്ങളാണെങ്കിലും അതിനെല്ലാമുപരി പാരിസ്ഥിതികവും നൈതികവുമായ യോഗ്യതകളാണ് ഇന്നിപ്പോൾ ഒരു ഹരിത ഉപഭോക്താവ് കണക്കാക്കുക.

ചരക്ക് അല്ലെങ്കിൽ സേവനം വിറ്റഴിക്കപ്പെടുന്ന രാജ്യത്തെ, സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ നിയമ വ്യവസ്ഥകളെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതരത്തിലാണോ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് എന്ന് പരിശോധിച്ച ശേഷം മാത്രമേ പലരുമിപ്പോൾ ഉല്പന്നം വാങ്ങാറുള്ളൂ. എന്നു മാത്രമല്ല ചരക്കും സേവനവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാണോ എന്നു കൂടി വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു. ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഭാഗമാണിതൊക്കെ.

പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതും ഉപഭോക്താവിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ ബാധിക്കുന്നതുമായ ഉല്പന്നങ്ങളും പരിസ്ഥിതി നശീകരണത്തിടയാക്കുന്നതരത്തിൽ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ വേർതിരിച്ചും ഉപയോഗിച്ചും നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന ഉല്പന്നങ്ങളും ചുരുങ്ങിയ കാലം ഇടുക്കുളതും അനാവശ്യമായതും അമിത പാക്കേജിംഗ് ഉള്ളതുമായ ഉല്പന്നങ്ങളും അമിതമായി പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ ചൂഷണം ചെയ്തു നിർമ്മിക്കുന്ന ഉല്പന്നങ്ങളും ഒഴിവാക്കുന്നതിനാണ് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ പ്രസ്ഥാനം മുൻതൂക്കം നല്കുന്നത്. അക്കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതം കുറയ്ക്കാനുതകുന്ന പ്രമുഖവും സ

മർത്ഥവുമായ നടപടികളിലൊന്നായി ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

വ്യക്തികളാണ് ഭൂരിഭാഗം ഉപഭോക്താക്കളെങ്കിലും വ്യക്തിഗത ഇടപെടൽ കൊണ്ടു മാത്രം ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കുക പ്രയാസകരമാവും. അതിന് കൂട്ടായ ശ്രമമുണ്ടാവണം നിയമപരവും ഘടനാപരവുമായ മാറ്റങ്ങൾ വന്നേ തീരൂ. പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരത എന്ന ലക്ഷ്യം മുന്നിൽ കണ്ടാവണം നടപടികളൊക്കെയും.

ഭൂരിഭാഗം പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളുടെയും കാരണമായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടപ്പെടുന്നത് നിലവിലെ ഉപഭോക്തൃ സമ്പ്രദായമാണ്. അതിന് ഉപഭോക്താക്കളെ മാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്തിയിട്ട് കാര്യമില്ല. പരിഹാരം കാണാനോ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താനോ അവർക്കു മാത്രമായി കഴിയുകയില്ല. സർക്കാർ തല ഇടപെടലുകളിലൂടെ പരിസ്ഥിതി നശീകരണത്തിന്റെ ആക്കം കുറയ്ക്കാൻ കൂടുതൽ നടപടികൾ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിലേക്കുള്ള ഉപഭോക്തൃ നീക്കങ്ങൾ സമാന്തരമായി നടന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾക്കും പരിസ്ഥിതി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും അവയുടെ പ്രാധാന്യം കുറയാതെയും പ്രസക്തി നഷ്ടപ്പെടാതെയുമുള്ള നിലപാടുകളാണ് അവശ്യം വേണ്ടത്.

ഇന്ത്യയിൽ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇല്ലാതായി വരികയാണ്. അവരവരുടെ മേഖല

യിൽ ഇടപെടലുകൾ നടത്തിവരാറായിരുന്നു പതിവ്, ഇപ്പോൾ പരസ്പരപുരകങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ഉപഭോക്തൃ വിഷയം പരിസ്ഥിതി വിഷയം കൂടിയായിത്തീർന്നു.

വ്യാവസായിക മലിനീകരണം, വനനശീകരണം, പരിമിതമായ വി

ഭവങ്ങളുടെ അനുപാതമില്ലാത്ത വിനിയോഗം എന്നിവ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ സംഘടനകളുടെ വിഷയമാണെങ്കിൽ ഉല്പാദകരും പരിസ്ഥിതി ചൂഷണകാര്യത്തിൽ സേവനദാതാക്കളും ഉപഭോക്താക്കളും പുലർത്തിവന്ന നിസംഗ സമീപനമായിരുന്നു ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകളുടെയും മുഖ്യവിഷയം. എന്നാലിപ്പോൾ ഇരു കൂട്ടരും യോജിപ്പിന്റെ പാതയിലാണെന്നു തന്നെയല്ല, ബാധിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെയെന്ന് തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു.

വികസിത രാജ്യങ്ങളുടെ ചുവടുപിടിച്ച് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിന്റെ പടിവാതില്കലാണ് നാമെങ്കിലും. ഈ പാത സുഗമമല്ല. കാരണം ഹരിത ഉല്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും നിർമ്മിക്കാനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക മികവും നിയമദത്തമായ സംവിധാനങ്ങളും വികസിത രാജ്യങ്ങളിലെന്നതുപോലെ നമുക്കില്ല എന്നതു തന്നെ. മാത്രമല്ല ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന പ്രതിബദ്ധതയാർന്ന സമീപനം സമൂഹത്തിൽ ഉയർന്നുവരുന്നുമില്ല.

ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾ പരി

ജീവിതം പച്ച പിടിപ്പിക്കൂ!

ശ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിക്കൂ....

ഒഴിവാക്കൂ....
ഡിസ്പോസിബിൾ ഉല്പന്നങ്ങൾ
പ്ലാസ്റ്റിക് ഉല്പന്നങ്ങൾ
ഫ്ലാക്സ് ബാഗുകൾ
ടിഷ്യൂ പേപ്പർ, പേപ്പർ മേശവിരി
മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയുന്നതും കത്തിക്കുന്നതും

ശീലമാക്കൂ....
സ്റ്റീൽ, ചിലി, പ്ലേറ്റുകൾ കപ്പുകൾ

തുണി സഞ്ചി, തുവാല
മഷിപേന
പ്രകൃതി സൗഹൃദ അലങ്കാരങ്ങൾ
മാലിന്യങ്ങൾ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ വേർതിരിക്കൽ
പ്രകൃതി സൗഹൃദ വസ്തുക്കളുടെ മാത്രം ഉപയോഗം
ഉപഹാരങ്ങൾക്ക് വിത്തുകളും തൈകളും നൽകുന്ന രീതി

പുനഃ ചംക്രമണം ചെയ്യുവാൻ കഴിയാത്ത ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗം ഒഴിവാക്കുക

സ്ഥിതി വിഷയങ്ങൾക്ക് മുഖ്യ പരിഗണന നൽകിത്തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളത് ആശാവഹമാണ്. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പന്നങ്ങൾ നിത്യ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്ന കാലം വിദൂരമല്ല. ഉല്പന്ന പരിശോധന എന്നത് ഹരിത പരിശോധനയായി തീരുകയാണ്. ഉല്പന്നത്തിന്റെ മൂല്യം വിലയാണെന്ന ധാരണ മാറി ഉല്പന്നമോ സേവനമോ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാണോ എന്നതാണ് അതിന്റെ മൂല്യം നിശ്ചയിക്കുന്ന ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാര ദിനങ്ങളാണ് വരാൻ പോകുന്നത്. സുരക്ഷിതവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരവുമായ ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ വിപണി ശക്തികളെ നിർബന്ധിതരാക്കുന്ന തരത്തിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്താൻ ഉപഭോക്താവിനു കഴിയണം.

വികസിത രാജ്യങ്ങളിലേതുപോലെ വിപുലവും സ്വതന്ത്രവുമായ ഉല്പന്ന പരിശോധന നടത്താൻ കഴിയുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഉണ്ടായി വരുന്നതേയുള്ളൂ. ഗുജറാത്തിലെ ഉപഭോക്തൃ സംഘടന മുൻകൈയെടുത്ത് ആരംഭിച്ച ടോർച്ച് - TORCH (ടെസ്റ്റിംഗ് ഓർഗനൈസേഷൻ ഫോർ

ഇന്ത്യയിൽ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇല്ലാതായി വരികയാണ്. അവരവരുടെ മേഖലയിൽ ഇടപെടലുകൾ നടത്തിവരാറായിരുന്നു പതിവ്, ഇപ്പോൾ പരസ്പര പുരകങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ഉപഭോക്തൃ വിഷയം പരിസ്ഥിതി വിഷയം കൂടിയാണിപ്പോൾ

കെമിക്കൽ ആന്റ് ഹെൽത്ത് ഹസാർഡ്സ് അഹമ്മദാബാദ്) പോലെയുള്ള ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ രാജ്യത്താകെ ഉയർന്നു വരണം. അതിന് സർക്കാർ തലത്തിൽ നീക്കങ്ങളുണ്ടാവണം.

പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പന്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾ കൂടുതൽ ബോധവാന്മാരാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സാധാരണ ഉല്പന്നങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഹരിത ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് വില കൂടുതലാണെങ്കിലും ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സം

സ്കാരം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾ മുന്നോട്ടു വരണം.

പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷകരമായി ഭവിക്കുന്ന മറ്റൊരു മേഖല പാക്കിംഗ് മെറ്റീരിയലുകളുടെ അമിത ഉപയോഗമാണ്. ഉല്പന്ന പാക്കേജുകളുടെ ദുർവ്യയത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പരിസ്ഥിതി വിദ്യാഭ്യാസം നല്കി ഉപഭോക്തൃക്കളെ പരിസ്ഥിതി അവബോധം ഉള്ളവരാക്കുക വഴി പരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിര ജീവിത ശൈലിയും ഉപഭോഗ രീതിയും സ്വായത്തമാക്കാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കാം.

പ്രാഥമിക തലം തൊട്ടു തന്നെ നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്ക് ഉപഭോക്തൃ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകി തുടങ്ങണം. അതിന് ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കരിക്കുലത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കണം.

കച്ചവട ധർമ്മികത പുലർത്തുന്നതിനൊപ്പം പരിസ്ഥിതി ധർമ്മികതയും പാലിക്കാൻ വ്യവസായികളും സേവനദായകരും തയ്യാറാവണം. വൃത്തിയുള്ള പരിസ്ഥിതി ചുറ്റുപാട് ഒരുക്കുക എന്നതാവണം കോർപ്പറേറ്റുകളുടെ സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്തം. ഇത് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് എന്നുവരെ മനസിലാക്കി കൊടുക്കണം. ഇവ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്നു വിലയിരുത്തേണ്ട ചുമതല ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകളുടേതാണ്. അതിനവർ നിരന്തര സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തണം.

ഉപഭോക്തൃ-പരിസ്ഥിതി സംഘടനകൾക്ക് മാധ്യമങ്ങളുടെ പിന്തുണ കൂടിയേ തീരൂ. പരിസ്ഥിതി ലംഘനങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരം നല്കുന്നതിനൊപ്പം അതിന്റെ ഗുരുതര ഭവിഷ്യത്ത് ജനങ്ങളെ അറിയിക്കുകയുമാണ് മാധ്യമങ്ങളുടെ കടമ. പാരിസ്ഥിതിക ശുചിത്വപാലനമെന്ന ലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ ജനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്ന സൃഷ്ടിപരമായ സമീപനമാകണം മാധ്യമങ്ങളുടേത്.

സർക്കാർ സംവിധാനവും ഉപഭോക്താക്കളും ഉത്പാദകരും സേവനദാതാക്കളും മാധ്യമങ്ങളും ചേർന്നുള്ള കൂട്ടായ ശ്രമവും രചനാത്മകമായ നടപടികളും ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാര രീതിയിലേക്കുള്ള മാറ്റത്തിന് പ്രചോദനമായിത്തീരുമെന്ന് കരുതാം. ഭാവിയുടെ പ്രതീക്ഷയാണ് ഹരിത ഉപഭോക്തൃ സംസ്കാരവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ഉല്പന്നങ്ങളും. ■

പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമവും സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ പങ്കും

ഇന്ത്യയിൽ, ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശം സ്ഥാപിച്ചു കിട്ടിയ 'മാനാകാർട്ട്' എന്നു പറയുന്നത്, 1986-ലെ ഡിസംബർ 24 നു രാഷ്ട്രപതി ഒപ്പുവച്ച് രാഷ്ട്രത്തിനായി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമമാണ്. ഉപഭോക്താക്കളുടെ എല്ലാ അവകാശങ്ങളും അനുവദിക്കുന്നതോടൊപ്പം, നിലവിലെ എല്ലാ തെളിവു നിയമങ്ങളേയും ഈ നിയമം അപ്രസക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഒരു സന്നദ്ധസംഘടനയെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഒരേ ഒരു നിയമവും 1986-ലെ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമമാണ്. ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര ഫോറത്തിൽ കേസ് ഫയൽ ചെയ്യാവുന്നത് ഒരു ഉപഭോക്താവിനോ, ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ സംഘടനയ്ക്കോ, ഉപഭോക്താവ് അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ഏതൊരാൾക്കോ എന്നും ഉപഭോക്താവിനു വേണ്ടി ജില്ലാ ഫോറത്തിലോ, സംസ്ഥാന കമ്മീഷനിലോ ഒരു കേസ് ഫയൽ ചെയ്യണമെങ്കിൽ അഭിഭാഷകന്റെ ആവശ്യമില്ല.

യൂണിയൻ പ്രതിനിധികൾക്കൊപ്പം ഉപഭോക്തൃ സേവന സ്ഥാപനങ്ങളായ-വാട്ടർ അതോറിറ്റി, വൈദ്യുതി, ലീഗൽ മെട്രോളജി തുടങ്ങി നിരവധി സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പ്രതിനിധികൾ കൗൺസിലിലുണ്ട്. അവരോടൊപ്പം സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്കും പ്രാതിനിധ്യമുണ്ട്. അതവരുടെ അവകാശവുമാണ്.

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ കൗൺസിലുകളുടെ ജോലി എന്താണ്?

- അനുചിത വ്യാപാര ഇടപാട് നടന്നാൽ അതിനെതിരെ കൗൺസിലിൽ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യലും നടപടി സ്വീകരിക്കലും.
- ഉപഭോക്തൃ താൽപര്യം ഹനിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള നടപടികൾ വ്യാപാരശാലകളിലുണ്ടായാൽ അത് വേണ്ടപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിൽ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുകയും അത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളെ അതിൽ നിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- താലൂക്ക്-ജില്ലാ കൗൺസിലുകൾക്ക് നേരിട്ട് ഇടപെടാൻ ക

ഇതിൽ ഉത്തരവാദിത്വം കാണിക്കേണ്ടത്.

ഇതൊക്കെ നിയമത്തിൽത്തന്നെ പരാമർശിക്കുമ്പോൾ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് മാർക്കറ്റിൽ, വിൽപ്പന ശാലകളിൽ, സേവനദാതാക്കളിൽ ഉൾപ്പെടെ വളരെയേറെ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനുണ്ട് എന്നു വ്യക്തമാവുന്നു. നേരിട്ട് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് അനുവാദമില്ല. പകരം ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളുടെ, അത് ചിലപ്പോൾ ഉപഭോക്തൃ കോടതികൾ ആകാം, ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താനും നടപടി സ്വീകരിക്കാനും കഴിയും. കൂടാതെ, ഉപഭോക്തൃ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും, ഉപഭോക്തൃ ബോധവൽക്കരണത്തിനും സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ പങ്ക് നിസ്തുലമാണ്.

ഇനി 2019-ലെ പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിലേക്ക് വരാം. 1986-ൽ വന്ന നിയമത്തിൽ 1995 ലും 2003 ലും രണ്ടു ഭേദഗതികൾ വന്നുവെങ്കിലും 2019-ൽ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം ആകെ മാറ്റി മറിച്ചുകൊണ്ട് സമൂലമായ മാറ്റത്തോടെ പുതിയ നിയമം പാസ്സാക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഒരു സന്നദ്ധസംഘടനയെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഒരേ ഒരു നിയമവും 1986 ലെ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമമാണ്

എന്നു പറയുന്നതോടൊപ്പം, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക്, ഉപഭോക്താവിന് വേണ്ടി ഉപഭോക്തൃ ഫോറത്തിൽ ഹാജരാകാം എന്നും പറയുന്നു.

നിയമത്തിലെ പരാമർശങ്ങൾ കാണിക്കുന്നത്, ഉപഭോക്തൃ ഫോറങ്ങളിൽ സന്നദ്ധ ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾക്ക് വളരെ പ്രാധാന്യമുണ്ട് എന്നാണ്. സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക്, ഉപഭോക്തൃ ഫോറങ്ങളിൽ ഹാജരാകാനും നടപടികൾ വീക്ഷിക്കാനും ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷൻ നോട്ടീഫിക്കേഷനിലൂടെ അവകാശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഇതിനൊക്കെ പുറമെയാണ്, സംസ്ഥാന-ജില്ലാ-താലൂക്ക് തലങ്ങളിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ കൗൺസിലുകളിൽ സന്നദ്ധ സംഘടനാ പ്രതിനിധികൾക്ക് പ്രാതിനിധ്യം അനുവദിക്കണമെന്നുള്ള നിർദ്ദേശം. വിവിധ രാഷ്ട്രീയ - ട്രേഡ്

ഴിയാത്തവയാണെങ്കിൽ മേൽഘടകങ്ങളിലേക്ക് കൗൺസിൽ തീരുമാനമായി റിപ്പോർട്ട് അയച്ചുകൊടുക്കാനും അവരുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് വിടാനും കഴിയും.

- സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രിയാണ് അധ്യക്ഷനെത്തിനാൽ അനന്തര നടപടികൾ സുഗമമായി നടപ്പാക്കാനാവും.
- കൗൺസിൽ അംഗങ്ങളായുള്ള സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് ഇക്കാര്യങ്ങൾ നിരന്തരം ശ്രദ്ധിക്കാനും കഴിയും.
- ജില്ലാ കൺസ്യൂമർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ കൗൺസിലുകളുടെ അധ്യക്ഷൻ കളക്ടറായതിനാൽ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് പരാതികൾ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ശ്രദ്ധയിൽ വളരേവേഗം പെടുത്താനും പരിഹാരം തേടാനും കഴിയും. സംഘടനകളാണ്

പഴയ നിയമത്തിൽ ആകെ 30 വകുപ്പുകൾ മാത്രമാണുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ പുതിയ നിയമത്തിൽ 107 വകുപ്പുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ഉപഭോക്താവിനു അനുകൂലമായ നിരവധി പരാമർശങ്ങളും, പരിഹാരമാർഗങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

2019-ൽ പാസ്സാക്കിയ പുതിയ നിയമം 2019 ആഗസ്റ്റ് 9 ന് രാഷ്ട്രപതി ഒപ്പു വച്ചതോടെ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. പക്ഷേ, പഴയ നിയമവും അത് പ്രകാരം നടപ്പിലായ പ്രവർത്തനങ്ങളും നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ സർക്കാർ നോട്ടീഫിക്കേഷനിലൂടെ മാത്രമേ പുതിയ നിയമം നടപ്പിലാവൂ എന്നും അതുമുതൽ പഴയനിയമം ഇല്ലാതാവുമെന്നും നിയമത്തിൽ പ്രത്യേകം പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

അതിനാൽ പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണനിയമം, 2019 ആഗസ്റ്റ് 9 ന് രാഷ്ട്രപതി ഒപ്പുവെച്ചെങ്കിലും നിയമം

നടപ്പിലായില്ല. 2020 ജൂലായ് 15 ന് ചട്ടങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ജൂലായ് 20 മുതൽ അതിന് പ്രാബല്യമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യുമെന്ന് സർക്കാർ നോട്ടീഫൈ ചെയ്തതോടെ 2020 ജൂലായ് 20 മുതൽ പുതിയ നിയമം നടപ്പിൽ വരികയും ചെയ്തു.

കാതലായ വളരെയേറെ മാറ്റങ്ങളോടെയാണ് പുതിയ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

1986-ലെ നിയമത്തിൽ പറയുന്ന പല കാര്യങ്ങളും അതേപടിയും ചിലവ ഭേദഗതിയോടെയും പുതിയ നിയമത്തിലും നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ് പ്രധാനകാര്യം.

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 2019 അനുസരിച്ച് സന്നദ്ധ ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾ ജില്ലാ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനുകളിൽ ഉപഭോക്താവിനുവേണ്ടി ഫയൽ ചെയ്യുന്ന കേസുകളിൽ, പൊതുതാൽപര്യം കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നതിൽ, ഉപഭോക്താവ് കേസിൽ നിന്നും പിന്മാറിയാലും സംഘടനയ്ക്ക് കേസ് തുടരാനും വിധി നേടാനും കഴിയും എന്നതും പ്രത്യേകതയായുണ്ട്

അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട പ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ

- ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃതർക്കപരിഹാര ഫോറം എന്നത് ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷൻ എന്ന് മാറ്റി.
- ജില്ലാ സംസ്ഥാന ദേശീയതല കമ്മീഷനുകളിലെ നിയമനവും കാലാവധിയിലും ശമ്പളത്തിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി.
- ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ കൗൺസിലുകൾക്ക് കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾ നൽകി.
- അപ്പീൽ കാലാവധിയിലും കെട്ടിവയ്ക്കേണ്ട തുകയിലും പരാതി നൽകുമ്പോഴുള്ള ഫീസിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി.
- മറ്റൊരു പ്രധാന മാറ്റം കേന്ദ്ര കൺ

സ്വമർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഈ അതോറിറ്റിക്ക് ഉപഭോക്താവിൽ നിന്ന് പരാതി കിട്ടിയില്ലെങ്കിലും സ്വമേധയാ കേസെടുക്കാനും തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതും വ്യാജവുമായ പരസ്യങ്ങൾക്കെതിരെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും അത്തരം പരസ്യങ്ങൾ നൽകിയവരെയും അതിൽ പങ്കെടുത്തവരെയും ശിക്ഷിക്കാമെന്നതുമാണ്.

- കൂടാതെ മധ്യസ്ഥത എന്നൊരു പുതിയ സംവിധാനം കൂടി നിലവിൽ വന്നു. ജില്ലാ കമ്മീഷനിൽ കേസ് ഫയൽ ചെയ്താൽ പെട്ടെന്ന് തീർപ്പാക്കാൻ മധ്യസ്ഥരിലൂടെ ഇരുകൂട്ടരും ചർച്ച നടത്തുകയും ഒത്തു തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നതാണ്. അതിലൂടെ കേസ് കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന അവസ്ഥ ഒഴിവാക്കാ

നാവുകയും ചെയ്യും.

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 2019 അനുസരിച്ച് സന്നദ്ധ ഉപഭോക്തൃ സംഘടനകൾ ജില്ലാ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനുകളിൽ ഉപഭോക്താവിനുവേണ്ടി ഫയൽ ചെയ്യുന്ന കേസുകളിൽ, പൊതുതാൽപര്യം കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നതിൽ, ഉപഭോക്താവ് കേസിൽ നിന്നും പിന്മാറിയാലും സംഘടനയ്ക്ക് കേസ് തുടരാനും വിധി നേടാനും കഴിയും എന്നതും പ്രത്യേകതയായുണ്ട്. അതിനാൽ അനുചിത വ്യാപാര ഇടപാടുകൾക്കു മാത്രമല്ല, തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതും വ്യാജവുമായ പരസ്യങ്ങൾക്കെതിരെ ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് ഇടപെടാൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും.

എതിർകക്ഷിയെ നോട്ടീസയച്ച് വിളിച്ചു വരുത്താനോ ഏകപക്ഷീയമായി ഒത്തു തീർപ്പാക്കാനോ സംഘടനകൾക്ക് കഴിയില്ല, പാടില്ലതാനും.

പകരം സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് മധ്യസ്ഥനായി നിന്നുകൊണ്ട് ഇരുകൂട്ടർക്കും സ്വീകാര്യമായ രീതിയിൽ പ്രശ്നം രമ്യമായി പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് കഴിയും. അതിലൂടെ സ്ഥാപനത്തെപ്പറ്റി ഉപഭോക്താവിന് മോശമായ അഭിപ്രായം ഉണ്ടാവില്ല എന്നുമാത്രമല്ല, ഇരുകൂട്ടരുടെയും ആശംസകൾ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്കുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ഇതിൽ പ്രധാനം എന്തെന്നാൽ ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനുകളിൽ കേസ് കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന അവസ്ഥ ഒഴിവാക്കാൻ സംഘടനകൾക്ക് കഴിയും. ഇതിലൂടെ പരാതികൾ ജില്ലാ കമ്മീഷനിൽ എത്താതെതന്നെ പരിഹരിക്കപ്പെടും.

ഉപഭോക്താവും വ്യാപാര സ്ഥാപനവും രണ്ടല്ല, ഒന്നാണെന്ന് ആദ്യം തിരിച്ചറിയണം. ഉപഭോക്താവ് ഉണ്ടെങ്കിലേ കച്ചവട സ്ഥാപനം നിലനിൽക്കൂ. അതുപോലെ വിൽക്കാൻ ഒരു സ്ഥാപനം ഉണ്ടായാലേ ഉപഭോക്താവിന് ഉല്പന്നമോ സേവനമോ കിട്ടുകയുള്ളൂ എന്നതും ഇതിലെ ഒരു ഘടകമാണ്. ഉപഭോക്താവിനെയും വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളെയും ഉല്പാദകരെയും പരസ്പരബഹുമാനത്തോടെ വിപണിയിൽ പെരുമാറാൻ പഠിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉപഭോക്തൃ സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് വലിയ പങ്ക് വഹിക്കാനുണ്ട്. ■

കോൺഫെഡറേഷൻ ഓഫ് കൺസ്വമർ വിജിലൻസ് സെന്റർ ജനറൽ സെക്രട്ടറിയായ് ലേഖകൻ

ഹരിത ഉല്പന്നമെന്നാൽ?

മനുഷ്യർക്കും പ്രകൃതിക്കും വിഷകരമായ രാസപദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാതെ നിർമ്മിച്ചതാവണം പുനരുപയോഗം ചെയ്യാനും പുനർനിർമ്മിക്കാനും കഴിയുന്നതാവണം പാക്കിംഗ് പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമായിരിക്കണം കാർബൺ പാദമുദ്ര ഇല്ലായിരിക്കുകയോ വളരെ കുറഞ്ഞിരിക്കുകയോ ചെയ്യണം അമിതമായി പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ ചൂഷണം ചെയ്തു നിർമ്മിച്ചവ ആകരുത്

നാടിന്റെ നല്ല ഭാവിക്ക്
ഹരിത ഉല്പന്നങ്ങൾ ശീലമാക്കുക

കേരള സർക്കാർ
ദക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

കേരള സംസ്ഥാന
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്
ഉപഭോക്തൃകാര്യമുദ്രാഭാഗം

അന്യായങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടു...
വിളിക്കൂ 1800 425 1550, 1967 (ഓൺലൈൻ)

www.consumeraffairs.nic.in www.civilsupplieskerala.gov.in www.consumeraffairs.kerala.gov.in www.confonet.nic.in

digit@ROW#resh8075558585@gmail.com

ആരാണ് ഉപഭോക്താവ്

പുതിയ നിർവചനവും സാധ്യതകളും

നവീന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ മനുഷ്യനിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുമ്പോൾ മാറ്റം എന്നത് അനിവാര്യമായി തീരുന്നു. ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരത്തി അറുപത്തിരണ്ടിൽ അമേരിക്കയുടെ മുപ്പത്തഞ്ചാമത്തെ പ്രസിഡന്റ് ആയിരുന്ന ജോൺ എഫ് കെന്നഡിയാണ് ആദ്യമായി ഉപഭോക്താവ് എന്ന ആശയം കൊണ്ടുവന്നത്. ഉപഭോക്താവ് എന്ന വാക്കിന്റെ നിർവചനം മനസിലാക്കണമെങ്കിൽ കുറച്ച് ചരിത്രം മനസിലാക്കിയിരിക്കണം.

ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട Contract Act, Sale of Goods Act, Partnership Act, Drugs and Cosmetic Act എന്നീ നിയമങ്ങൾ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണത്തിനായി ഉള്ളവയായിരുന്നു. ഈ പറഞ്ഞ ഒട്ടുമിക്ക നിയമങ്ങളും സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയിലും തുടർന്നുവന്നു. 1950-ൽ ഭരണഘടന നിലവിൽ വന്നപ്പോൾ ജനാധിപത്യ സംരക്ഷണം അടിസ്ഥാന ഘടകമായി നമ്മൾ കൈക്കൊള്ളുകയും ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവും അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമായി കാണപ്പെടു

കയും ചെയ്തു. ഭരണഘടനാമൂല്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 1950-നു ശേഷം നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് Prevention of food adulteration act 1955, Monopolistic Restrictive and unfair trade Practice Act 1969, the standard of weights and measures act 1976 ഇവയെല്ലാം നിലവിൽ വന്നു. എങ്കിലും ഒരു നിയമവും ഉപഭോക്താവിന് അവരുടെ അവകാശങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും സംരക്ഷിക്കാൻ തക്കവിധത്തിൽ ശക്തി ഉള്ളതായിരുന്നില്ല. ആ കാലഘട്ടത്തിൽ ഒരു ഉല്പ

നംവാങ്ങുന്നവ്യക്തിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സേവനം തേടുന്ന വ്യക്തിയുടെ പൂർണ്ണമായ ബാധ്യതയായിരുന്നു ഗുണമേന്മയുള്ള ഉല്പന്നം അഥവാ സേവനം നോക്കി എടുക്കുകയെന്നത്. അതുവഴി വിലപനകാരന് യാതൊരു ബാധ്യതയും ഇല്ലാതെയാക്കപ്പെട്ടു. ഉപയോഗ യോഗ്യമല്ലാത്ത സാധനം വിറ്റഴിക്കുന്നത് വഴിയോ ശരിയായ സേവനം നല്കാത്തത് വഴിയോ പറ്റിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തിക്ക് ആവശ്യമായ പരിരക്ഷ നല്കാൻ സാധിക്കാതെ അവർക്ക് മുൻപ്രതിപാദിച്ച നിയമങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നും പ്രതിവിധി തേടേണ്ടതായി വന്നിരുന്നു. നഷ്ടപരിഹാരം ആവശ്യപ്പെട്ടു സിവിൽ കോടതികളിൽ ഭീമമായ തുക ചീസിനത്തിൽ ഒടുക്കി വ്യവഹാരം നടത്തേണ്ടിയിരുന്നു. അതിനാൽ തന്നെ ചെലവാക്കുന്ന തുകയും സമയ നഷ്ടവും ഓർത്ത് എഴുപത്തിയഞ്ച് ശതമാനം ഉപഭോക്താക്കളും തന്റെ അവകാശ സംരക്ഷണത്തിന് നിലക്കാതെ അവയെ അവഗണിക്കുകയാണ് ചെയ്ത് വന്നിരുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സാധനം വാങ്ങി ഒരിക്കൽ പറ്റിക്കപ്പെട്ടാൽ അത് ഒരു പാഠമായി കണ്ട് തുടർന്ന് അതേ കമ്പനിയുടെ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാതെ ഇരിക്കുക മാത്രമാണ് സാധാരണ ജനങ്ങൾ ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരായിരുന്നത്.

ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് 1986-ൽ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ ബിൽ പാസാക്കപ്പെടുന്നതും 24-12-1986-ൽ പ്രസിഡന്റ് ഒപ്പ് വച്ച് ഉപഭോക്താക്കൾക്കായി ഒരു നിയമം നിലവിൽ വന്നതും. അത്

വഴി ആദ്യമായി ഇന്ത്യയിൽ ഉപഭോക്തൃ അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായും അതിനുള്ള പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനുമായി പുതിയ വേദികൾ ഉണ്ടായി. 1986-ലെ ഉപഭോക്തൃസംരക്ഷണ നിയമത്തിൽ 1991-ലും 1993-ലും 2002-ലും ചില ഭേദഗതികൾ നടത്തപ്പെട്ടു.

വ്യാപാര വിപണന രംഗത്തും സേവനദാതാക്കൾക്കിടയിലും പ്രവർത്തന മേഖലയിൽ അതിവേഗത്തിൽ വന്ന മാറ്റം ഉപഭോക്തൃ നിയമത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ കൊണ്ടു വരേണ്ടത് കാലത്തിന്റെ അനിവാര്യതയായി മാറിയപ്പോൾ 9-8-2019-ൽ 1986-ലെ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തെ അപ്പാടെ മാറ്റി ഉപഭോക്തൃസംരക്ഷണ നിയമം 2019 നിലവിൽ വന്നു. ഈ പുതിയ നിയമം 20-7-2020-ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുകയുണ്ടായി. ഇ-വാണിജ്യമേഖലയിലും വിലപനരീതിയിലും വന്ന വ്യത്യാസവും ഉപഭോക്താക്കളുടെ ഉപഭോഗത്തിൽ വന്ന മാറ്റങ്ങളും അതായത് Online Purchase, Macro Level Marketing തുടങ്ങിയവ നൂതന സമൂഹത്തിൽ വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ മിക്കവയും ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് 2019-ലെ നിയമം കൊണ്ട് വന്നത്.

പുതുകിയ നിയമത്തിൽ വന്ന മാറ്റങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം എടുത്ത് പറയേണ്ട ഒന്ന് 'ഉപഭോക്താവ്' എന്ന നിർവചനം തന്നെയാണ്. 1986-ലെ നിയമത്തിലെ 2(d) (ii) മായി തിരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഒരു സാധനമോ സേവനമോ വിലയ്ക്ക് അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കണം. വില എന്നത് സാധനമോ സേവനമോ

കൈപ്പറ്റുന്ന അവസരത്തിൽ തന്നെ നല്കാം. വിലകൊടുക്കാം എന്നു സമ്മതിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാഗികമായി വില നല്കുകയും ബാക്കി വില പിന്നെ നല്കാം എന്നു സമ്മതിക്കുന്നതും ആകാം. അതും അല്ലെങ്കിൽ വ്യാപാര രീതിയനുസരിച്ച് വില നല്കുന്നത് മാറ്റിവയ്ക്കപ്പെടുന്നതും ആകാം. മേൽ പറഞ്ഞ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ വിലനല്കി ഒരു സാധനമോ സേവനമോ നേടുന്ന വ്യക്തിയാണ് ഉപഭോക്താവ്. ഇപ്രകാരം വില നല്കുന്ന വ്യക്തിയെ കൂടാതെ ആ വ്യക്തിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ പ്രസ്തുത സാധനമോ സേവനമോ ഉപയോഗിക്കുന്ന വ്യക്തിയും ഉപഭോക്താവ് തന്നെയാണ്. സേവനം സ്വീകരിക്കുന്നതിലൂടെ അത് ലഭിക്കുന്ന ഗുണഭോക്താവും ഉപഭോക്താവാണ്.

എന്നാൽ 1986-ലെ നിയമത്തിലെ 2(d) വകുപ്പിൽ തന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നത് എന്തെന്നാൽ ഒരു വ്യക്തി പുനർവിലപനക്കോ വാണിജ്യപരമായ ആവശ്യത്തിനോ ആയി ഉല്പന്നം അഥവാ സാധനം വാങ്ങുകയോ വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സേവനം കൈപ്പറ്റുകയോ ആണെങ്കിൽ ആ വ്യക്തി ഉപഭോക്താവ് അല്ല എന്നാണ്. എന്നാൽ സ്വയം തൊഴിലിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു വ്യക്തി തന്റെ ഉപജീവനത്തിനായി ഉല്പന്നമോ സാധനമോ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കുന്നതും മേൽ പറഞ്ഞ ആവശ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായി സേവനം കൈപ്പറ്റുന്നതും വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആണെന്ന് പറയാൻ പറ്റില്ല. ഇത്തരക്കാരും ഉപഭോ

ക്രാവ് എന്ന നിർവചനത്തിനുള്ളിൽ പെടുന്നതാണ്.

2019-ലെ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമത്തിൽ 2(7) വകുപ്പിലാണ് ഉപഭോക്താവിനെ നിർവചിച്ചിട്ടുള്ളത്. 1986-ലെ നിയമത്തിലെ 2(d) (i) ഉം 2(d) (ii) ഉം വകുപ്പുകൾ അതേപോലെ 2(7)(i) ഉം 2(7) (ii) ഉം വകുപ്പുകളായി 2019-ലെ നിയമത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു. ആയത് ഇതിലെ 5-ാം ഖണ്ഡികയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കും പ്രകാരം തന്നെയാണ്. എന്നാൽ 2019-ലെ നിയമത്തിൽ 2(7) -ാം വകുപ്പിലെ വിവരണത്തിൽ കാതലായ മാറ്റം വരുത്തപ്പെട്ടു. അതിൻ പ്രകാരം സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഉപജീവനത്തിലേക്ക് വേണ്ടി മാത്രം സാധനങ്ങളോ ഉത്പന്നങ്ങളോ വാങ്ങി വയ്ക്കുന്നത് വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉള്ള വ്യാപാരം എന്ന് പറയാൻ സാധിക്കില്ല. മറിച്ച് പുനഃർവിലപനക്കോ വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിലോ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്ന വ്യക്തി ഉപഭോക്താവ് അല്ല. അതുപോലെ തന്നെ വാണിജ്യ ആവശ്യത്തിനായി ഒരു സേവനം സ്വീകരിക്കുന്ന വ്യക്തിയും ഉപഭോക്താവല്ല. 2019-ലെ നിയമ പ്രകാരം സ്വയം തൊഴിലിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു വ്യക്തി ഉപജീവനാവശ്യത്തിനായി ഒരു സേവനം വില നൽകി സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാൾ ഉപഭോക്താവ് ആണെന്നു പറയില്ല. പഴയ നിയമത്തിൽ ഇത്തരം വ്യക്തികളെ ഉപഭോക്താവാക്കി പരിഗണിച്ചിരുന്നു. കുറച്ചുകൂടെ വ്യക്തമായി പറയുകയാണെങ്കിൽ

ഉപജീവനത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണെങ്കിലും സേവനം നൽകുന്ന ഒരു സംരംഭം ഒരു വ്യക്തി തുടങ്ങുന്നതെങ്കിലും അത് വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുടങ്ങിയതായി കണക്കാക്കും. ഉപജീവനത്തിനായി ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയുടെ സേവനത്തിൽ പോരായ്മ കണ്ടാൽ പുതിയ നിയമ പ്രകാരം തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനിൽ അത് ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ഇപ്പോൾ സാധിക്കുന്നതല്ല.

2(7) വകുപ്പിലെ വിവരണം (6) പുതുതായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ആയത് വഴി 'സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുക' എന്നതിലും 'സേവനം സ്വീകരിക്കുക അഥവാ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക' എന്നതിലും ആധുനിക വ്യവഹാര മേഖലകളായ ഓഫ്ലൈനായോ ഓൺലൈനായോ ഉള്ള ഇടപാടുകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. അത് ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങൾ വഴിയോ ടെലിഫോണിക് വഴിയോ നേരിട്ടുള്ള വിലപന വഴിയോ മൾട്ടിമീഡിയ വ്യാപാരം വഴിയോ നടത്തുന്ന ഇടപാടുകൾ ആകാം.

ഉപഭോക്താവ് എന്നതിന്റെ നിർവചനം 2019-ലെ 2(7)ാം വകുപ്പിൽ നിർവചിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഈ നിയമത്തിലെ 35-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു ഉപഭോക്തൃ തർക്കം വരുമ്പോൾ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷനിൽ പരാതി നൽകാൻ സാധിക്കുന്നത് നാല് വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കാണ്. അതിൽ 35(1) (a) (i) വകുപ്പ് പ്രകാരം ആർക്കോണോ തർക്കാധിഷ്ഠിതമായ സാധനങ്ങൾ വിറ്റത്, അല്ലെങ്കിൽ വിലക്കൊന്നോ കൈമാറാമെന്നോ സമ്മതിച്ചത് ആ

വ്യക്തി പരാതി നൽകാൻ അർഹനായ ഉപഭോക്താവാണ്. അതേപോലെ തന്നെ ആർക്കോണോ ഒരു പോരായ്മയുള്ള സേവനം നൽകിയത് അല്ലെങ്കിൽ അത്തരമൊരു സേവനം നൽകാൻ എന്ന് സമ്മതിച്ചത് ആ വ്യക്തിയും പരാതി നൽകാൻ അർഹതയുള്ള ഉപഭോക്താവാണ്. 35 (1) (a) (i) പ്രകാരം ആരാണോ മേൽപ്രതിപാദിച്ച സാധനത്തിനോ സേവനത്തിനോ അന്യായമായ വാണിജ്യം എന്ന ആരോപണം ഉന്നയിക്കുന്നത് ആ വ്യക്തിയും പരാതിക്കാരനാകാൻ അർഹതയുള്ള ഉപഭോക്താവ് തന്നെ.

35 (1) (b) പ്രകാരം 35 (1) (a) യിൽ പറയുന്ന പരാതിക്കാരനായ ഉപഭോക്താവിനു വേണ്ടി ഒരു അംഗീകൃത ഉപഭോക്തൃ സംഘടനക്കും പരാതി നൽകാം. അതിനായി പ്രസ്തുത പരാതിക്കാരൻ ആ സംഘടനയിലെ അംഗം ആകണമെന്നു നിർബന്ധം ഇല്ല. ഒന്നിൽ കൂടുതൽ ഉപഭോക്താക്കൾ ഒരു വ്യവഹാരകാരണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട പരാതിക്കാരായി ഉണ്ടെങ്കിൽ തർക്കപരിഹാര കമ്മീഷന്റെ അനുവാദത്തോടെ ഒന്നോ രണ്ടോ ഉപഭോക്താവിന് മറ്റ് പരാതിക്കാർക്കു വേണ്ടിയും കൂടി പരാതി നൽകാവുന്നതാണ്. കേന്ദ്രസർക്കാരിനും സെൻട്രൽ അതോറിറ്റിക്കും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും കമ്മീഷനുകളിൽ പരാതിക്കാരാകാൻ സാധിക്കും.

താൻ ഒരു ഉപഭോക്താവല്ലെന്നതിൽ റിച്ചിവിന് ആണ് ആദ്യം ഓരോ വ്യക്തിയിലും ഉണ്ടാകേണ്ടത്. എങ്കിൽ മാത്രമേ തനിക്ക് അവകാശങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും

അവ ലംഘിക്കപ്പെടുകയാണെന്നും ഒരു വ്യക്തിക്ക് മനസിലാവുകയുള്ളൂ. അപ്രകാരം മനസിലാക്കിയത് കൊണ്ടു മാത്രമായില്ല. ഓരോ ഉപഭോക്താവും തന്റെ അവകാശ ലംഘനങ്ങൾ ചോദ്യം

ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ ഉപഭോക്തൃ ചൂഷണം സമൂഹത്തിൽ നിന്നും തുടച്ചു മാറ്റപ്പെട്ടു. ഉപഭോക്തൃ നിയമത്തിൽ വന്ന ഈ വിപ്ലവകരമായ മാറ്റം ഓരോ ഉപഭോക്താവും അറിയേണ്ടതും അതിന

നുസരിച്ച് പ്രതികരിക്കേണ്ടതുമാണ്. എങ്കിൽ മാത്രമേ ചൂഷണത്തിൽ നിന്നും ഉപഭോക്താവിനു മോചനമുള്ളൂ. ■ ലീഗൽ കൺവീനർ, തിരുവനന്തപുരം ജില്ല ഉപഭോക്തൃ സമിതി

പ്രധാനപ്പെട്ട ഗുണനിലവാരമുദ്രകൾ

ഉല്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും സ്ഥിരമായതും നിലവാരമുള്ളതും ഗുണമുള്ളവയാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടത് ഉപഭോക്തൃതാൽപര്യ സംരക്ഷണത്തിന് അനിവാര്യമാണ്.

ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ഒരു നിശ്ചിത ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്താൻ സ്റ്റാന്റഡൈസേഷൻ പ്രക്രിയകൾക്ക് കഴിയും. ഉല്പന്നത്തിന്റെ ഗുണനിലവാര സ്ഥിരതയും സുരക്ഷിതത്വവും യോഗ്യതയും സ്റ്റാന്റഡൈസേഷനിലൂടെ നിശ്ചയിച്ചു നൽകാം. ഉല്പന്നങ്ങൾക്കും സേവനങ്ങൾക്കും ഒരു നിശ്ചിത ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിർബന്ധമാക്കുമ്പോൾ അതുപ്രകാരം ഉല്പാദനം നടത്തുവാൻ ഉല്പാദകർ ബാധ്യസ്ഥരായിത്തീരുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ സമഗ്രമായ ഒരു ഉല്പന്ന സർട്ടിഫിക്കേഷൻ സംവിധാനം നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. നിയമപരമായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളും ഏജൻസികളും നിശ്ചിത മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഉല്പന്ന സർട്ടിഫിക്കേഷനുകളും ഗുണനിലവാര അടയാളങ്ങളും നൽകി വരുന്നു. ഗുണനിലവാര അടയാളങ്ങൾ രണ്ടു തരത്തിലുണ്ട്, സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറിയും നോൺ സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറിയും. ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ലേബലുകളിൽ ഗുണനിലവാര അടയാളങ്ങൾക്കൊപ്പം എസ് എം എന്നു കാണുകയാണെങ്കിൽ അതു മാൻഡേറ്ററിമാർക്കാണെന്ന് (നിർബന്ധിത മുദ്ര) തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയും.

ഭാരത സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രധാന നിർബന്ധിത ഗുണനിലവാര അടയാളങ്ങൾ (സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ഗുണനിലവാരമുദ്രകൾ) ഇനി പറയുന്നവയാണ്.

അശ്മാർക്ക് അടയാളം

ഇന്ത്യയിലെ കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാര അടയാളമാണ് 'അശ്മാർക്ക്'. കേന്ദ്ര കൃഷി മന്ത്രാലയത്തിൻ കീഴിലുള്ള ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് മാർക്കറ്റിംഗ് ആന്റ് ഇൻസ്പെക്ഷൻ ആണ് അഗ്മാർക്ക് അനുവദിക്കുന്ന ഏജൻസി. ഹരിയാനയിലെ ഫരിദാബാദിലാണ് ആസ്ഥാനം. ധാന്യങ്ങൾ, പയർ വർഗങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ എണ്ണകൾ, പഴങ്ങൾ തുടങ്ങി ഇരുനൂറ്റിലധിക കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് അശ്മാർക്ക് നൽകി വരുന്നു.

ബി ഐ എസ് ഹാൾമാർക്ക്

ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇന്ത്യൻ സ്റ്റാന്റേഡ്സ് BIS സ്വർണം വെള്ളി തുടങ്ങിയ വില പിടിപ്പുള്ള ലോഹങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ആഭരണങ്ങൾക്ക് നൽകി വരുന്ന ഗുണനിലവാര അടയാളം. എപ്പോഴും ഹാൾമാർക്കുള്ള ആഭരണങ്ങൾ വാങ്ങാൻ ശ്രദ്ധിക്കുക.

എക്കോ മാർക്ക്

ഇതും ബിഐഎസ് നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കേഷൻ മാർക്ക് ആണ്. പാരിസ്ഥിതിക മലിനീകരണം കുറവായ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക്, അതായത് അവയുടെ ഉല്പാദനവും ഉപയോഗവും ഡിസ്പോസലും കൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന പാരിസ്ഥിതിക അഘാതം ഒരു നിശ്ചിത മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കുള്ളിലാണെങ്കിൽ, ആ ഉല്പന്നം എക്കോ മാർക്കിന് അർഹമാണ്. പരിസ്ഥിതിയെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഉപഭോക്താക്കൾ എക്കോ മാർക്ക് ഉല്പന്നങ്ങൾ തന്നെ വാങ്ങുവാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്.

എഫ് പി ഒ മാർക്ക്

പാക്കറ്റുകളിലാക്കി വരുന്ന പഴച്ചാരുകൾ, ജാമുകൾ തുടങ്ങി പഴവർഗങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാക്കുന്ന ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് എഫ് പി ഒ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ആവശ്യമാണ്. കേന്ദ്ര ഫുട്ട് പ്രോസസിംഗ് മന്ത്രാലയമാണ് എഫ് പി ഒ മാർക്ക് നൽകുന്നത്.

ഇന്ത്യ ഓർഗാനിക് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ മാർക്ക്

ജൈവ കൃഷിയിലൂടെ ഉല്പാദിപ്പിച്ച ഭക്ഷ്യ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന ഗുണനിലവാര അടയാളം. എ പി ഇ ഡി എ ആണ് ഓർഗാനിക് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ നൽകുന്ന ഏജൻസി

ഐ എസ് ഐ മാർക്ക്

വ്യവസായിക ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് നൽകി വരുന്ന ഗുണനിലവാര മാർക്കാണിത്. 1955 മുതൽ ഐഎസ്ഐ മുദ്ര നൽകി വരുന്നു. നിലവിൽ ഐ എസ് ഐ മുദ്ര നൽകുന്നത് ബിഐഎസ് ആണ്.

നോൺ പൊല്യൂട്ടിങ്ങ് വെഹിക്കിൾ മാർക്ക്

പുതുതായി പുറത്തിറങ്ങുന്ന എല്ലാ വാഹനങ്ങൾക്കും നിർബന്ധമായ ഗുണനിലവാരമുദ്രയാണ് മലിനീകരണ രഹിതമുദ്ര.

എഫ് എസ് എസ് എ ഐ മാർക്ക്

മന്ത്രാലയത്തിനു കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആന്റ് സ്റ്റാന്റേഡ്സ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ് ഈ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകുന്നത്. ആരോഗ്യപരമായ സാധിനങ്ങളെല്ലാം മനസിലാക്കി ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങുവാൻ ഉപഭോക്താവിനെ പ്രാപ്തനാക്കുന്നു.

ഉപഭോക്തൃ നിയമം 2019 വിജയകരമായ നടപ്പിലാക്കലിന് മാറ്റങ്ങൾ അനിവാര്യം

വ്യവസായവൽക്കരണത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ, വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും അതിവേഗം വർദ്ധിക്കുകയും; തുടർന്ന് ഉപഭോക്താക്കൾ സമൂഹത്തിന്റെ പ്രധാന ശ്രേണികളിലൊന്നായി രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, ഉപഭോക്താക്കൾക്കു വേണ്ടത്ര വിലപേശൽ ശേഷി ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ നിർമാതാക്കളും വിൽപ്പനക്കാരും ഈ അവസരം മുതലെടുക്കുകയും

ഉപഭോക്താവിനെ ചൂഷണത്തിനുപാത്രമാക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് നിയമത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്ന “കാവിയെറ്റ് എംപ്റ്റർ” (“Caveat Emptor”/“Let the buyer beware”) - “വാങ്ങുന്നയാൾ ആണ് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്” എന്ന തത്വം ഇതിനു കൂടുതൽ അവസരം ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഉപഭോക്താക്കളുടെ താൽപര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി കാലക്രമേണ വിവിധ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്ക

പ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ, ഉപഭോക്തൃസംരക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നിയമനിർമ്മാണ ശ്രമങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിൽ തന്നെ ആരംഭിച്ചു. ഇന്ത്യൻ കോൺട്രാക്ട് ആക്ട്, 1872, സെയിൽ ഒഫ് ഗുഡ്സ് ആക്ട് 1930, ഡ്രഗ്സ് ആൻഡ് കോസ്മെറ്റിക്സ് ആക്ട് 1940 എന്നിവയാണ് അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടവ. ഇതുകൂടാതെ, ഇംഗ്ലീഷ് കോടതികളുടെ സുപ്രധാന വിധികളും

ഉപഭോക്താവിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനെത്തുകയുണ്ടായി. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വിധിയായ ഡോണോൾ v. സ്റ്റീവൻസൺ [1932] എ.സി 562. ഉല്പന്ന ബാധ്യത സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങളുടെ സുപ്രധാന നാഴികകല്ലാണ് ഇത്. ജിഞ്ചർ ബിയർ കുപ്പിക്കുള്ളിൽ ഒച്ചിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ കാണപ്പെടുകയും; തുടർന്ന് ഉപഭോക്താവിനു അസ്വസ്ഥതകൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, നിർമാതാവിന്, ആത്യന്തിക ഉപഭോക്താവിനോട് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായ ഒരു കടമ ഉണ്ടെന്നും; നിർമാതാവിന്റെ അശ്രദ്ധ കാരണം ഉപഭോക്താവിന് എന്തെങ്കിലും നാശനഷ്ടമുണ്ടായാൽ, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ നിർമാതാവ് ബാധ്യസ്ഥനായിരിക്കുന്നതാണെന്നും കോടതി വിധിച്ചു.

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിലെ സുപ്രധാന വിധിന്യായങ്ങളുടെയും ഉപഭോക്താക്കളെ പരിപാലിക്കുന്നതിനും അവരുടെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി നടത്തിയിട്ടുള്ള നിയമനിർമ്മാണങ്ങളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ 'ഉപഭോക്താവാണ് രാജാവ്' എന്ന സ്ഥിതിവിശേഷത്തിലേക്ക് കാര്യങ്ങൾ ചെന്നെത്തിനിന്നു.

എന്നാൽ, നീതിക്കായി ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് സാധാരണസിവിൽകോടതികളെ സമീപിക്കേണ്ടതായി വന്നു.

പ്രബലന്മാരായ നിർമാതാക്കളോടും കച്ചവടക്കാരോടും നിയമപരമായി ഏറ്റുമുട്ടുന്നത് അത്ര എളുപ്പമുള്ള കാര്യം ആയിരുന്നില്ല. ഇതിനു നിരവധി കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു: സിവിൽ കോടതികളുടെ സങ്കീർണ്ണമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ, വക്കീലിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി കേസ് നടത്തുന്നതിനുള്ള സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, കേസ് വിധിയാകാനുള്ള അകാരണമായ കാലവിളംബം തുടങ്ങിയവ ഉപഭോക്താവിന്റെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വിലങ്ങുതടിയായി മാറി.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഉപഭോക്താവിന്റെ ആവലാതികൾ ലളിതവും വേഗതയേറിയതും ചിലവുകുറഞ്ഞതുമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പരിഹരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് 1986-ൽ ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം പാസാക്കിയത്. വികലമായ ചരക്കുകൾ, അപര്യാപ്തമായ സേവനങ്ങൾ, അന്യായമായ വിവിധതരം ചൂഷണങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കെതിരെ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മികച്ചതും ഫലപ്രദവുമായ സംരക്ഷണം നൽകുക എന്നതായിരുന്നു ഈ നിയമത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

ആഗോളവൽക്കരണം, സാമ്പത്തിക ഉദാരവൽക്കരണം, ഉല്പന്നങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും ഡിജിറ്റലൈസേഷൻ മുതലായവ വരു

ത്തിയ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടാനായി ഈ നിയമം പിന്നീട് ഭേദഗതികൾക്കു വിധേയമായിട്ടുണ്ട്. 2019-ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം, 1986-ലെ നിയമത്തിനെ ഉടച്ചുവാർക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

2019-ലെ പുതിയ നിയമം, ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നൽകുന്ന പരിരക്ഷയുടെ വ്യാപ്തി ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ, ഈ പരിഷ്കരണത്തിലൂടെ ചില പ്രശ്നങ്ങൾ ഉടലെടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പുതിയ നിയമത്തിലെ ചില പോരായ്മകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനും ആന്യനതകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കാനുമാണ് ഈ ലേഖനം ശ്രമിക്കുന്നത്.

2019-ലെ നിയമം കൊണ്ടുവന്ന പ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ

- ഇലക്ട്രോണിക് ഇടപാടുകൾ അമിതമായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഡിജിറ്റലൈസേഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി 'ഉപഭോക്താവ്' എന്നതിന്റെ നിർവചനത്തിൽ, ഓൺലൈൻ ഇടപാടുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി, 'ഉപഭോക്താവ്' എന്നതിന്റെ നിർവചനം വിപുലീകരിച്ചു. (വകുപ്പ് 2 (7), വിശദീകരണം (ബി)

കാണുക); പരാതികൾ ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ സമർപ്പിക്കാനും അനുവദിക്കുന്നു. (വകുപ്പ് 35 കാണുക); വീഡിയോ കോൺഫറൻസിംഗിലൂടെ കക്ഷികളുടെ ഹിയറിങ്ങും വിസ്താരവും അനുവദിക്കുന്നു. (വകുപ്പ് 38 കാണുക)

- മൂന്ന് ഫോറങ്ങളുടെയും ധനകാര്യ അധികാരപരിധി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. (വകുപ്പ് 34 (1), 47 (1), 58(1) കാണുക)
- ഉപഭോക്താവ് താമസിക്കുന്ന സ്ഥലത്തോ ഉപഭോക്താവിന്റെ ജോലിസ്ഥലത്തോ പരാതി സമർപ്പിക്കാനുള്ള സൗകര്യം ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. (വകുപ്പ് 34 (2) (d), 47 (4) (d), കാണുക)
- തർക്ക പരിഹാരം മധ്യസ്ഥത വഴി നടപ്പാക്കാൻ അനുവദിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. (വകുപ്പ് 37, 49, 59 എന്നിവയും അധ്യായം V-ഉം, 2020-ലെ മീഡിയേഷൻ ചട്ടങ്ങളും കാണുക)
- ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശ ലംഘനം, അന്യായമായ വ്യാപാര സമ്പ്രദായങ്ങൾ, തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി, വിവിധ തരത്തിലുള്ള അധികാരങ്ങളോടുകൂടി കേന്ദ്ര ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ അതോറിറ്റി സ്ഥാപിച്ചു. (അധ്യായം-III കാ

ണുക)

- ഉല്പന്ന ബാധ്യത എന്ന ആശയം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അത്, ഉല്പന്ന നിർമാതാവ്, ഉല്പന്ന സേവനദാതാവ്, ഉല്പന്ന വില്പനക്കാരൻ എന്നിവർക്ക് ബാധ്യത നൽകുന്നു. (വകുപ്പ് 2 (34) മുതൽ 2 (38) വരെയും, അധ്യായം VI-ഉം കാണുക)
- “അന്യായമായ വ്യാപാര സമ്പ്രദായങ്ങൾ”യുടെ നിർവചനം വിപുലീകരിച്ചു. (വകുപ്പ് 2 (47) കാണുക)
- തെറ്റായ അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾ തടയുന്നതിനായി കേന്ദ്ര ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ അതോറിറ്റിക്ക് വിശാലമായ അധികാരങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. (വകുപ്പ് 21 കാണുക)

2019-ലെ നിയമത്തിന്റെ നൂതനതകൾ, വെല്ലുവിളികൾ

ചെറിയ അവകാശവാദമുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നീതി നിഷേധത്തിനുള്ള സാധ്യത

പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം, ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷനുകൾക്ക് ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള വലിയ ക്ലെയിമുകൾ തീർപ്പാക്കുവാനുള്ള അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നു. തൽഫലമായി, ചെറിയ ക്ലെയിമുകളുള്ള ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നീതി നേടുന്ന

തിനുള്ള കാലതാമസം കാരണം അവകാശങ്ങൾക്കായി പോരാടുന്നത് അസാധ്യമായിരിക്കും. ഇത് ഉപഭോക്തൃ താല്പര്യങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമാണ്.

ചെറിയ പരാതികൾ അവഗണിക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതകൾ

പുതിയ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം, വലുതും ചെറുതുമായ എല്ലാ പരാതികളും ഒരേ ഫോറത്തിന്റെ; പ്രത്യേകിച്ച് ജില്ലാ ഫോറത്തിന്റെ മുൻപാകെയാണ് പരിഗണനയ്ക്കു വരുന്നത്. ഇതുകാരണം, സ്വാഭാവികമായി റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ്, സൈബർ മേഖലയിലെ കുറ്റങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പരാതികൾക്ക് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം ലഭിച്ചേക്കാം; കൂടുതൽ വിദ്യാഭ്യാസ ഫീസ്, മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസ്, വൈദ്യുതി ബില്ലുകൾ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചെറിയ പരാതികൾ അവഗണിക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യത ഈ രംഗത്തുള്ളവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

വിവിധ അധികാരികളുടെ അധികാരത്തിന്റെ അതിരൂ നിർണ്ണയത്തിലെ പിഴവുകൾ

ഉപഭോക്തൃ അവകാശ ലംഘനം, അന്യായമായ വ്യാപാര സമ്പ്രദായങ്ങൾ, പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഉപഭോക്താക്കളുടെയും താല്പര്യങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമായേക്കാവുന്ന തെറ്റായ

ഹരിത ഉപഭോഗമെന്നാൽ

വരും തലമുറകൾക്കായുള്ള കരുതലാണ് പരിസ്ഥിതിക്കിണങ്ങിയ ഉല്പന്നങ്ങൾ മാത്രം വാങ്ങലാണ് ആവശ്യത്തിനു മാത്രമുള്ള ഉപയോഗമാണ് മലിനീകരണമുണ്ടാക്കാത്ത ഉല്പന്നങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കലാണ് ഭൂമിക്കായുള്ളൊരു നന്മയാണ്

നാടിന്റെ നല്ല ഭാവിക്ക് ഹരിത ഉല്പന്നങ്ങൾ ശീലമാക്കൂ

കേരള സർക്കാർ ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

കേരള സംസ്ഥാന ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ് ഉപഭോക്തൃകാര്യ കേന്ദ്രം നഗരസഭ

അന്യായങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടൂ... വിളിക്കൂ 1800 425 1550, 1967 (ഓൺഫീ)

www.consumeraffairs.nic.in www.civilsupplieskerala.gov.in www.consumeraffairs.kerala.gov.in www.confonet.nic.in

digit@COWfresh8075559659@gmail.com

അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും; ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും “കേന്ദ്ര ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ അതോറിറ്റി”യെ പുതിയ നിയമം വഴി സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ, ഡയറക്ടർ ജനറലിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള അന്വേഷണ വിഭാഗത്തിന് ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കാനും അധികാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വ്യവസ്ഥ പ്രശംസനീയമാണെങ്കിലും, വകുപ്പ് 16 പ്രകാരം അന്വേഷണങ്ങളും എൻക്വയറികളും ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തര

വ്യവസ്ഥകൾ അധികാരപരിധിയിലുള്ള കമ്മീഷനുകളിലേക്ക് മാറ്റപ്പെടുമോ എന്നു വ്യക്തമല്ല. ഈ അവ്യക്തത കൂടുതൽ കാലതാമസത്തിലേക്ക് നയിക്കും.

അഭിഭാഷകരുടെ ഇടപെടലുകൾ

നിയമ ഭാഷയിലും നിയമ ഫോമുകളിലും പരാതി സമർപ്പിക്കാൻ നിലവിൽ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷനുകൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഇത് ചെറിയ പരാതിക്കാരെ വലിയ ഫീസ് ഈടാക്കുന്ന അഭിഭാഷകരുടെ സേവനത്തിനായി ആശ്രയിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ഇത് ഉപഭോക്തൃ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യത്തെ തന്നെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ഉപ

ഹായിക്കും. ഉത്തരവുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളുടെ സങ്കീർണത

2003-ലെ ഭേദഗതി പ്രകാരം, ഭൂമി വരുമാന കുടിശ്ശിക വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച് കളക്ടർക്ക് വളരെ ലളിതമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ കമ്മീഷനുകളുടെ ഉത്തരവുകളുടെ കീഴിലുള്ള തുകകൾ ഈടാക്കാൻ പറ്റുമായിരുന്നു. ഈ നടപടിക്രമം ഉപഭോക്താവിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വളരെ സൗകര്യപ്രദവും ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമായിരുന്നു. എന്നാൽ 2019-ലെ നിയമം ഇത് അപ്പാടെ മാറ്റിക്കളഞ്ഞു. വകുപ്പ് 71 പ്രകാരം ഉത്തരവുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഉപഭോക്താവ് സിവിൽ കോടതികളെ സമീപിക്കേണ്ടിവരുന്ന തരത്തിലാണ് പുതിയ വ്യവസ്ഥ. ചെലവേറിയതും സമയനഷ്ടം ഉണ്ടാക്കുന്നതുമായ നടപടികളാണ് പുതിയ വ്യവസ്ഥകളുടെ അനന്തര ഫലം.

യുക്തിരഹിതമായ അധികാരപരിധി/കോടതി ഫീസ് നിർണ്ണയം

പുതിയ നിയമപ്രകാരം, അധികാരപരിധി നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നതും കോടതി ഫീസ് നൽകപ്പെടേണ്ടതും ക്ലെയിം ചെയ്ത നഷ്ടപരിഹാരം കണക്കിലെടുത്തല്ല; മറിച്ച്, ചരക്കിനോ സേവനത്തിനോ നൽകിയ തുകയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആണ്. (2020-ലെ ഉപഭോക്തൃ പരിരക്ഷണം (ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാര കമ്മീഷനുകൾ) ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 7 (1) കാണുക). അപര്യാപ്തതയെ മുതലെടുക്കുന്നതിനും അതിശയോക്തി പരമായ ക്ലെയിമുകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനും ഇത് കാരണമായേക്കാം.

നിരവധി പുതിയ ആശയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു 2019-ൽ നിലവിൽ വന്ന ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം ഒരു ക്രിയാത്മക നടപടി തന്നെയാണ്. എന്നാൽ, ഏതൊരു നിയമവും വിജയിക്കണമെങ്കിൽ, അത് നടപ്പാക്കുന്നത് കൃത്യമായും കാര്യക്ഷമമായും ആകേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. മുകളിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ന്യൂനതകൾ പരിഹരിച്ചു മുന്നോട്ടു പോയാൽ മാത്രമേ നിയമം ഉദ്ദേശിച്ച തരത്തിൽ ലളിതവും ചിലവുകുറഞ്ഞതും സമയബന്ധിതവുമായ നീതി ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. ■
 തിരുവനന്തപുരം ഗവണ്മെന്റ് ലോ കോളേജ് അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസറാണ് ലേഖകൻ

വാദിത്തം ജില്ലാ കളക്ടർമാർക്ക് നൽകപ്പെടുന്നതിനാൽ, കേന്ദ്ര അന്വേഷണ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയും ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ചുമതലയും പരിധിവരെ പരസ്പരവിരുദ്ധമായി കിടക്കുകയാണ്, അത് അവരുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളിൽ സംഘർഷത്തിനു ഇടയാകാം.

വിവിധ കമ്മീഷനുകളുടെ പരിഗണനയിൽ കിടക്കുന്ന പരാതികളുടെ തുടർനടപടികൾ ഏതു കമ്മീഷനുമുന്നിൽ നടത്തണമെന്നതിലുള്ള അവ്യക്തത

നിലവിലെ ഉപഭോക്തൃ കമ്മീഷനുമുൻപാകെ പരിഗണനയിലിരിക്കുന്ന തർക്കങ്ങൾ അതേപടി കേൾക്കുമോ അതോ പുതിയ നിയമപ്രകാരം ധനകാ

ഭോക്തൃ ഫോറത്തിൽ അഭിഭാഷകരെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

വ്യക്തിക്ക് മധ്യസ്ഥതയിലൂടെ തർക്കം പരിഹരിക്കാനുള്ള സാഹചര്യമില്ലായ്മ

പുതിയ ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമമനുസരിച്ച്, ഏത് കേസാണ് മധ്യസ്ഥതയിലേക്ക് പോകേണ്ടതെന്ന് കമ്മീഷൻ തീരുമാനിക്കുകയും കേസ് ഒരു മധ്യസ്ഥന് നൽകുകയും വേണം. ഇത് വ്യക്തിപരമായ വിവേചനാധികാരത്തിനും കാലതാമസത്തിനും ഇടയാക്കും. ആയതിനാൽ, ആദ്യ ഓപ്ഷനായി പരാതിക്കാരന് മധ്യസ്ഥതയ്ക്ക് അപേക്ഷിക്കാനുള്ള ഓപ്ഷൻ നൽകണം. കമ്മീഷനുകളിലേക്ക് പോകുന്ന കേസുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതിന് ഇത് സ

ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 2019 പ്രത്യേകതകൾ

സുരക്ഷിതമല്ലാത്ത ഉല്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും മടക്കി വിളിക്കാനും തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷ നൽകാനും അധികാരമുള്ള കേന്ദ്ര ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ അതോറിറ്റി നിലവിൽ വന്നു.

ഇ - കൊമേഴ്സ് പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലെ നീതിരഹിത വ്യാപാര രീതികൾ തടയുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നു.

ഉപഭോക്തൃ തർക്ക പരിഹാരത്തിന് പരാതികൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ ലളിതമാക്കി മീഡിയേഷന് നിയമസാധുതയും പ്രത്യേക സംവിധാനവും

5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന് ഫീസില്ല

1 കോടി രൂപ വരെയുള്ള കേസുകൾ ഓ്ലാ കമ്മീഷനിലുകളിലും 10 കോടി വരെയുള്ള കേസുകൾ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനിലും 10 കോടിയിലധിക തുകയ്ക്കുള്ള കേസുകൾ ദേശീയ കമ്മീഷനിലും ഫയൽ ചെയ്യാം.

കേരള സർക്കാർ
ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

കേരള സംസ്ഥാന
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്
ഉപഭോക്തൃകാര്യം ശക്തിയും നന്മയും

അന്വായങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടൂ...
വിളിക്കൂ 1800 425 1550, 1967 (ഓൾഫീ)

www.consumeraffairs.nic.in www.civilsupplieskerala.gov.in www.consumeraffairs.kerala.gov.in www.confonet.nic.in

അറിയൂ ഈ നല്ല മാറ്റങ്ങൾ

- പുതിയ ഉപഭോക്തൃ നിയമം - 2019, 2020 ജൂലൈ 20 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു
- 5 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ഫീസില്ല
- ഒരു കോടി രൂപ വരെയുള്ള പരാതികൾ ജില്ലാ കമ്മീഷനുകളിലും ഒരു കോടിക്ക് മുകളിൽ 10 കോടി വരെയുള്ള പരാതികൾ സംസ്ഥാന കമ്മീഷനിലും സമർപ്പിക്കാം
- ജില്ലാ, സംസ്ഥാന കമ്മീഷനുകൾക്ക് സ്വന്തം വിധികൾ തന്നെ പുനഃപരിശോധിക്കാം
- മീഡിയേഷനിലൂടെയുള്ള തർക്കപരിഹാരങ്ങൾ നിയമപരമാക്കി
- ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ്/ ഇ-കൊമേഴ്സ് വ്യാപാരങ്ങളും ഉപഭോക്തൃ നിയമപരിധിയിൽ
- തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്കും മറ്റ് ഉപഭോക്തൃ ചൂഷണങ്ങൾക്കുമെതിരെ കേന്ദ്ര കൺസ്യൂമർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ അതോറിറ്റി

കേരള സർക്കാർ
ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

കേരള സംസ്ഥാന
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്
ഉപഭോക്തൃകാര്യ മേന്മയും സന്തോഷവും

അന്യായങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടു...
വിളിക്കൂ 1800 425 1550, 1967 (ടോൾഫ്രീ)

www.consumeraffairs.nic.in www.civilsupplieskerala.gov.in www.consumeraffairs.kerala.gov.in www.confonet.nic.in

നിങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പോകുന്ന ഉല്പന്നത്തെ അറിയാൻ

എല്ലായിപ്പോഴും
ലേബൽ വായിക്കൂ.....

ഉല്പന്നത്തിന്റെ ഘടകപദാർത്ഥങ്ങൾ, നിർമ്മാണരീതി, ഉപയോഗരീതി, കോടകൽ തീയതി, വില തുടങ്ങിയ ഉല്പന്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും ലേബലുകളിലുണ്ട്

അതിനാൽ

ലേബൽ വായിച്ചു മാത്രം ഉല്പന്നങ്ങൾ വാങ്ങുക

കേരള സർക്കാർ
ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്

കേരള സംസ്ഥാന
ഉപഭോക്തൃകാര്യ വകുപ്പ്
ഉപഭോക്തൃകാര്യ കേന്ദ്രം: നൂതനശൃംഖല

അന്വയങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടു...
വിളിക്കൂ 1800 425 1550, 1967 (ടോൾഫ്രീ)

www.consumeraffairs.nic.in www.civilsupplieskerala.gov.in www.consumeraffairs.kerala.gov.in www.confonet.nic.in

digitCROW#rash807555859@gmail.com